

Jon

ndê ñawaê ñayham

Yom whê ñawaê ñayham dindec sa-nga

Jon in Yisu ndê ñgacsêñgomi 12 si dan, nan kêsêlêñ whiñ Yisu ma mbo whiñ in tòm in ndé béc mbo nom-nga hon, ma bocdinañ dec ñgô yom hon nan in kêdôhôn ma gêlic gwelen nan in kôm. Yêc 13:24, 19:26, 20:2 ma 21:7, Jon to yom pi ñgacsêñgom dan, nan Yisu atac whiñ ñandô. Lau daêsam sêñyalê bu yom dau hêganôn Jon dau, magoc in tec bu têt dau tiawê.

Lau ñatô sêsam Jon ndê bapia bu 'Buku Gêñ Dalô-nga,' bu in to yom pi gêñ dalô atu-tu nan Yisu kôm. In to yom pi gêñ dalô hon nan Yisu kôm, nan dom. In to yom pi gêñ nan bu whê Yisu sa bu Mesaya nan Anötö gic bata bu êñkin têt in ndê lau Israel-nga. Jon dau whê ndê bapia ñahu sa bocdec bu:

Yom pi gêñ dalô indec, nan yêc tu bu mac asam ma akêñ whiñ bu Yisu in Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akêñ whiñ in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap señ ambo tamli-nga sa. (20:31)

Jon sam Yisu bu Anötö ndê Yom Dau nan mbo titêm-titêm, nan meñ ti ñamalac. In mbo whiñ Damba Anötö têt ñamata-nga, ma in Anötö dau (1:1). Bocdinañ lau nan sêñyalê Yisu tidôn, nan gitôm sêñyalê ti sêlic in Damba dau whiñ (1:18;

8:19; 14:7). Jon tac whiṅ bu lau naṅ sêsam iṅ ndê bapia sêtap seṅ dandöc taṅli-ṅga sa. Ma seṅ dau datap sa yêc Yisu tawasê, tôm yom naṅ Yisu sôm pi dau, ma Jon to yêc (14:6) bocdec bu:

Aö taṅwasêṅ gati seṅ bu ṅamalac sêtêṅ Damaṅ sêndi, ma seṅ daṅ yêc dom.

Yisu Kilisi Nahu

¹ Têṅ têm ṅamata-ṅga nom sambuc dindec mbasi, naṅ Yisu naṅ dasam bu Yom Dau, iṅ mbo. Iṅ mbo whiṅ Anötö, ma iṅ Anötö dau. ² Iṅ mbo whiṅ Anötö têt têm ṅamata-ṅga. ³ Gêṅ hoṅ naṅ yêc, naṅ iṅ dau kêṅ, ma gêṅ daṅ hóc asê ṅa lêt daṅ dom. ⁴ Yac neṅ dambo taṅli ṅahu iṅ dau, ma iṅ dau ti ṅamalac nom-ṅga si ṅawê. ⁵ ṅawê dau pô gameṅ ṅasec, ma ṅasec gitôm dom bu kôm ṅawê dau ahuc.

⁶ Anötö kêkiṅ ṅgac aheṅ-ṅga daṅ meṅ, naṅ ndê ṅaê Jon. ⁷ Iṅ meṅ bu hoc yom ṅandô asê pi ṅawê dau, tu bu lau hoṅ naṅ sêṅgô iṅ ndê yom, naṅ sêkêṅ whiṅ ṅawê dau. ⁸⁻⁹ Jon iṅ ṅawê dau dom, tigeṅ iṅ meṅ bu hoc yom asê pi ṅawê ṅandô dau, naṅ oc meṅ êṅkuc iṅ bu pô ṅamalac hoṅ.

¹⁰ Nom sambuc dindec Anötö kêṅ ṅa iṅ, tigeṅ têt ndoc iṅ hóc asê, naṅ lau nom-ṅga sêṅyalê iṅ dom. ¹¹ Iṅ ti nom sambuc dindec ṅadau, magoc têt ndoc iṅ meṅ, naṅ iṅ ndê lau Israel-ṅga sêkôc iṅ sa dom. ¹² Magoc lau hoṅ naṅ sêkôc iṅ sa, ma sêkêṅ whiṅ iṅ, naṅ Anötö gêlic ṅayham ma kôc ṅac sa sêti iṅ ndê balêkoc. ¹³ Sêti iṅ ndê balêkoc ṅa lêt tôm lau nom-ṅga si lêt sêkwê balêkoc

asê-nga dom, me tu ñamalac dau si gauc gêm me atac whiñ-nga dom. Mba! Anötö dau kôm ñac sêtiwakuc dec sêti in ndê balêkoc.

¹⁴ In ñañ dasam bu Yom Dau sip nom meñ ti ñamalac, ma mbo whiñ yac. In meñ akêñ Damba Anötö, ma Damba ndê mwasiñ ti yom ñandô gêm in ahuc. In Anötö ndê Atu tigen, dec wêkaiñ ñaclai ti ñawasi atu, ma yac alic in ndê ñaclai ti ñawasi dau, ñañ su. ¹⁵ Jon hoc yom asê pi in gwanañ su bocdec bu, “Ñgac dañ oc êñkuc aö, ñañ hóc gêlêc aö su, ñahu bu in mbo wandêc su mbo.” Ma têtñ ndoc in hóc asê, ñañ Jon sôm bu, “In ñgac dau dinañ dec gahoc yom asê pi in gwanañ su.”

¹⁶⁻¹⁷ Muñ-nga Anötö kêmwasiñ lau Israel-nga ña yomsu ñañ in kêtñ têtñ Moses. Magoc kwahic dec Yisu Kilisi meñ, ma Anötö ndê mwasiñ gêm in ahuc sambuc, dec yac hoñ datap mwasiñ ti yom ñandô sa hóc gêlêc su, yêc Yisu. ¹⁸ Ñamalac dañ gêlic Anötö su dom. Magoc in ndê Atu tigen Yisu †Kilisi, ñañ mbo kêpiñ Anötö dau, in dau in Anötö, ñañ sip nom meñ ti ñamalac, ma whê Damba Anötö sa têtñ yac, dec tanyalê in.

Lau sêndac bata Jon, Ñgac Kêku Lau-nga

¹⁹⁻²⁰ Têtñ ndoc Jon kêku lau mbo, ñañ lau bata Israel-nga sêñkiñ †dabuñsiga ñatô ti lau †Liwai ñatô akêñ Jerusalem sêtêtñ in si, ma sêndac in bu, “Am asa?” Jon sêc yom dañ ahuc dom, in sôm yom yêc awê bu, “Aö †Mesaya dom.” ²¹ Dec ñac sêndac in, “Bocdinañ dec am asa? Am Elaija, a?” Ma in sôm, “Mba!” Goc sêndac, “Am propet gitôm Moses ñañ Anötö gic bata bu êñkiñ meñ,

a?” Ma inj sôm, “Mba!” ²² Bocdinañ sêsôm têtj inj, “Dec sôm daôm asê têtj yac bu am asa. Yac bu akêtj ñawaê têtj lau nañ sêtjkiñ yac amenj nañ.”

²³ Jon ô ñac si gëndac ña propet Aisaya ndê yom dañ, ma sôm, “*Ñamalac nañ ta yom yêc gameñ sawa bu, ‘Amasañ Pômdau ndê señ tisolop,’* nañ aö daun dec.”

²⁴ Lau Palêsai ñatô sêmbo sêwhinj lau nañ lau bata sêtjkiñ sêtêtj Jon si. ²⁵ Sêtjgô Jon ndê yom dau, dec sêndac inj bocdec bu, “Am daôm sôm bu am Mesaya dom, ma bu am Elaija dom, ma propet atu dau dom. Ma bocke dec am kêku lau mbo?” ²⁶⁻²⁷ Ma Jon sôm, “Aö dec kaku lau ña bu, magoc ñgac dañ oc êñkuc aö, nañ hóc gêlêc aö su. Aö dec ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati inj ndê ñgac akiñ bu wañgapwêc inj ndê atapa ñawalô. Ñgac dau kwahic dec mbo mac ñalhu, magoc mac añyalê inj dom.”

²⁸ Jon kêku lau mbo malac dañ ñaê Betani, nañ yêc Bu Jordan ñadañga mbu têtj ac pi-ñga. Ma gêtj hoñ dinañ hóc asê yêc gameñ dinañ.

Yisu inj Anötö ndê Domba

²⁹ Bêc dañ tiyham ma Jon gêlic Yisu kêsêlêñ têtj inj meñ, ma sôm, “Alic ñgac dê! Inj †Anötö ndê Domba, nañ Anötö kêñ bu kôc ñamalac si sac su.

³⁰ Inj ñgac dau nañ aö gasôm yom pi inj muñ su, bu ñgac dañ oc êñkuc aö meñ, nañ hóc gêlêc aö su, bu inj mbo wandêc su mbo. ³¹ Muñ-ñga aö daun neñ gauc sa pi inj dom, tigenj kwahic dec aö gameñ kaku lau ña bu, tu bu watôc inj asê têtj lau Israel-ñga.” ³²⁻³³ Jon sôm yom dinañ su, goc gic têtj yom ma whê yom sa bocdec bu, “Yomandô.

Muñ-nga aö dauñ neñ gauc sa pi inñ dom, tigen Anötö nañ kêkinñ aö bu wañku lau ña bu, nañ sôm têtñ aö bu, ‘Am oc lic Ñalau Dabuñ sip têtñ ñgac dañ meñ. Ma ñgac dau dinañ oc êñku lau ña Ñalau Dabuñ.’ Tiñambu aö galic Ñalau Dabuñ gêm balusi añgô ma sip akêtñ undambê têtñ ñgac dindéc meñ ma mbo whinñ inñ. ³⁴ Aö tanônñ galic gêtñ dinañ hóc asê ñgac dau su, ma tu dinañ-nga kwahic dec gahoc yom asê pi inñ, ma gasôm asê têtñ mac bu inñ Anötö ndê Atu.”

Yisu ndê ñgacsêñomi ñamata-nga

³⁵ Ñagalañsê Jon mbo bu dau ñadali ma inñ ndê †ñgacsêñom lu sêmbo sêwhinñ inñ. ³⁶ Yisu kêsêlêñ meñ, ma Jon tahê inñ ma sôm, “Kec, Anötö ndê Domba dê.” ³⁷ Têtñ ndoc ñgacsêñom lu sêñgô Jon ndê yom dinañ, nañ sêhu inñ sinñ ma sêñkuc Yisu. ³⁸ Yisu kac dau kwi ma gêlic bu inñlu sêñkuc inñ, dec ndac, “Bocke dec amlu añkuc aö?” Goc inñlu sêsôm, “Rabai, am yêc nde?” (Ñaê †Rabai danem kwi bu ‘Kêdôhôn-waga.’) ³⁹ Ma inñ sôm, “Ameñ ma alic.” Goc inñlu sêñsêlêñ sêwhinñ inñ si, ma sêlic gameñ nañ inñ yêc. Sêhóc asê têtñ telha, acgatu gitôm 4 kilok, ma bocdinañ dec sêmbo sêwhinñ inñ.

⁴⁰ Ñgac lu nañ sêñgô Jon ndê yom ma sêñkuc Yisu, nañ si dañ inñ Andru, Saimon Pita ndê asi. ⁴¹ Ñagahô inñ gi tap dôwa Saimon sa, ma sôm têtñ inñ, “Yac atap †Mesaya sa su.” (Yom Mesaya dau danem kwi bu Kilisi.) ⁴² Goc inñ wê Saimon s a têtñ Yisu gi. Yisu tahê inñ ma sôm, “Am Saimon, Jon

ndê atu. Kwahic dec aö wasam am bu Kepas.”
(Ñaê dau* sem kwi sip Yom Grik bu Pita.)

Yisu kêgalêm Pilip lu Natanael sa

⁴³⁻⁴⁴ Têñ ñagalañsê Yisu tisa ma gi tap ñgac dañ ñaê Pilip sa. Pilip in ñgac akêñ malac Betsaida yêc gameñ Galili-ñga. Malac dau Pita lu Andru si malachu whin. Yisu gauc gêm bu têtñ Galili ndi, dec sôm têtñ Pilip, “Mweñ êmkuc aö.” ⁴⁵ Goc Pilip gi tap ñgac dañ ñaê Natanael sa, ma sôm têtñ in bu, “Mesaya nañ Moses ti lau propet sêto yom pi in muñ su, nañ yac atap in sa su. In Josep ndê atu Yisu akêñ malac Nasaret.” ⁴⁶ Natanael ñgô su goc ndac, “Nasaret? Gêñ ñayham bocke oc meñ akêñ malac ñambwa dinañ?” Dec Pilip sôm, “Mweñ ma lic.”

⁴⁷ Yisu gêlic Natanael têtñ in meñ, ma sôm yom pi in bocdec bu, “Yomandô! In ñgac Israel-ñga nañ yom tasan dañ yêc in ndê ñalôm dom.”

⁴⁸ Dec Natanael ndac in, “Am kêyalê aö ñalêñ bocke?” Ma Yisu sôm têtñ in, “Pilip mbwêc am dom eñ, ma aö galic am ndöc a atu dañ ñahu.”

⁴⁹ Natanael ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, am Anötö ndê Atu. Am yac lau Israel-ñga mba Kiñ.”

⁵⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm têtñ in, “Aö gasôm bu galic am yêc a dañ ñahu ma tu dinañ-ñga dec am kêtñ whin. Am oc lic gêñ atu-tu hóc gêlêc in dinañ su.” ⁵¹ Ma in gic têtñ yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtñ mac. Tinambu mac oc alic

---

* **1:42** Ñaê ‘Kepas’ nañ Yisu kêtñ têtñ Pita, in Yom †Hibru dañ, nañ danem kwi bu ‘hoc.’ Alic Yisu ndê yom yêc Mat 16:18.

undambê kac sa, ma †Ŋamalac ndê Atu oc ti senj bu Anötö ndê anjela sêsip sêpi-nga.”

2

Yisu gêm bu kwi ti wain

¹ Bêc lu gi su ma lau yêc malac Kana nanj yêc gamenj Galili-nga sêndê mwasiñ tu ngac danj bu nem awê-nga. Yisu dinda mbo whiñ ñac, ma ² sêkêñ ahenj Yisu ti ndê ngacsênjomi bu sênenj mwasiñ dau sêwhiñ. ³ Ma lau senj ti sênôm gênj sêmbo e wain pacndê. Dec Yisu dinda sôm têtñ inj bu, “Ñac si wain pacndê su.” ⁴ Goc Yisu sôm têtñ inj, “O awê! Tu sake-nga am sôm têtñ aö? Aneñ ndoc meñ sa su dom.” ⁵ Tigenj Yisu dinda sôm têtñ lau akiñ bu, “Gênj bocke nanj inj bu sôm têtñ mac, nanj akôm.”

⁶ Yêc mwasiñ dau ñamala, lônj bu-nga 6 sêlhac. Lônj dinanj atu andô, tigenj-tigenj gitôm 100 lita, ma sic waê lau Israel-nga si mêtê sênjgwasinj dau ñawasi sa yêc Anötö anjô-nga. ⁷ Ma Yisu sôm têtñ lau akiñ, “Akênj bu sip lônj honj dinanj e meñhu.” ⁸ Sêtac bu sip e meñhu su, goc inj sôm têtñ ñac, “Anjati sa ma akênj têtñ mwasiñ ñadau êñsahê.” Ma sêkôm gitôm inj sôm. ⁹ Mwasiñ ñadau kêsahê bu nanj Yisu gêm kwi ti wain, ma kêyalê dom bu meñ akênj nde. Tigenj lau akiñ nanj sêtac bu sip lônj, nanj dec sênjyalê. Mwasiñ ñadau kêsahê su, goc mbwêc ngac gêm awê-nga meñ, ma sôm têtñ inj, ¹⁰ “Lau honj sêkêñ wain ñayham têtñ lau sênôm muñ e tac ñayham sa, goc sêkêñ wain ñambwa kêkuc.

Tu sake-nga am kêgaminj wain najham kalhac e tinjambu?”

¹¹ Yisu kôm gêj dalô namata-nga dinanj yêc malac Kana, nanj yêc gamej Galili-nga. Gêj dau tôc inj ndê najwasi ti najclai asê, ma inj ndê najgacsêjomi sêkêj whinj inj. ¹² Ma tinjambu Yisu lu dinda ma asii ti najgacsêjomi sêsip malac Kapenaom si, ma sêmbo bêc najtô.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuj
(Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Têj têm dinanj lau Israel-nga si om atu †Mwasinj Pasowa-nga mej kêpinj. Tu dinanj-nga Yisu pi Jerusalem gi. ¹⁴ Inj hóc asê su, ma yêc lôm dabuj najabatêmdö, inj gêlic lau sêhoj makao ti domba ma balusi bu lau sênemlhi, ma lau najtô sêndöc tebo bu sêô lau apa si mone najlau Israel-nga si mone. ¹⁵ Dec inj gêm bocbinj wac ti po ma kêbulu najc sêsa awê si, ma kêbulu makao ti domba sêwhinj. Ma inj tac lau sêô mone-nga si tebo sa, ma kêbalip najc si mone babalip. ¹⁶ Goc inj hec yom lau balusi-nga ma sôm têtj najc, “Akôc nem balusi dinanj asa awê andi! Damanj ndê andu yêc bu lau sênemlhi gêtj sêmbo-nga dom. Mac akôm sac sambuc!” ¹⁷ Têj dinanj inj ndê najgacsêjomi gauc gêm Anötö ndê yom danj nanj sêto yêc bocdec bu:

Aö nej atac whinj tu am nem andu-nga, mbô aö nej najlôm sa najpanj. *[BW 69:9]*

¹⁸ Ma lau bata Israel-nga sêndac Yisu ma sêsôm, “Asa kêj najclai têtj am bu kôm gêtj dinanj? Kôm gêtj dalô danj bu tôc am nem najclai najahu asê têtj yac.” ¹⁹ Yisu ô najc si awaha ma sôm,

“Aseñ lôm dabuñ dindéc su, ma aö oc wakwê sa tiyham nditôm bêc tö.” ²⁰ Goc sêsôm, “Muñ-nga lau sêkôm gwelen sêkwê lôm dabuñ dindéc-nga gitôm yala 46. Ma bocke dec am gauc gêm bu am gitôm bu kwê sa tôm bêc tö?” ²¹ Sêsôm yom dinañ bu ñac sêñyalê dom bu lôm dabuñ nañ in sôm yom pi, nañ in dau. ²² T inambu, têt ndoc Yisu tisa akêt lau batê-nga, nañ in ndê sêñomi gauc gêm in ndê yom dinañ. Ma têt dinañ sêkêt whiñ yom nañ in sôm, ma sêkêt whiñ Anötö ndê yom nañ sêto yêc muñ su, pi in ndê mbac ndu ma tisa-nga.

²³ Yisu mbo Jerusalem têt Om Pasowa-nga, ma lau daêsam sêlic gêt dalô hoñ nañ in kôm, dec sêkêt whiñ in. ²⁴⁻²⁵ Tigen Yisu kêyalê ñamalac si gauc ti yom hoñ nañ yêc ñac si ñalôm. In pônâ ñamalac si yom pi dau dom. Ma tu dinañ-nga in whê dau sa sambuc têt ñamalac dañ dom.

3

Yisu lu Nikodemas

¹ Lau Israel si ñac bata dañ mbo Jerusalem, nañ ndê ñaê Nikodemas. In mbo lau †Palêsai si toñ, ma in lau bata †Sanedrin-nga si dañ whiñ.

² Têt ôbwêc dañ, Nikodemas têt Yisu gi, ma sôm têt in, “O Kêdôhônwaga. Yac alic gêt dalô hoñ nañ am kôm, dec añyalê bu am kêdôhônwaga dañ nañ Anötö kêkiñ meñ. Nahu bu Anötö bu mbo whiñ ñamalac dañ dom, dec oc tôm dom bu ñamalac dau kôm gêt dalô gitôm nañ am kôm.”

³ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têt am. Ñamalac dañ bu tiwakuc

tiyham dom, dec oc tòm dom bu in mbo †Anötö ndê gôlinj n̄apu.” ⁴ Goc Nikodemas sôm t̄ej in, “N̄amalac andô danj oc tiwakuc n̄al̄ej bocke? Oc tòm bu sip dinda atac n̄alôm ma dinda kôc in tiyham, me?” ⁵ Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom n̄andô t̄ej am. N̄amalac danj bu tiwakuc n̄a bu ma n̄a N̄alau Dabunj dom, dec oc nditôm dom bu mbo Anötö ndê gôlinj n̄apu. ⁶ N̄amalac sêkwê n̄amalac asê, magoc N̄alau tigenj g itôm bu kôm n̄amalac danj tiwakuc ma k̄ej n̄alôm wakuc t̄ej in. ⁷ Aö gasôm t̄ej am bu mac atiwakuc tiyham n̄a n̄aclai undambê-n̄ga manj. Am sö tu yom dinan̄-n̄ga dom. ⁸ Mbu kêsêl̄ej k̄ekuc Anötö ndê atac whinj. Am gitôm bu ngô n̄akêcsia, tigenj am k̄eyalê mbu n̄ahu me mbu n̄apwê dom. Ma N̄alau Dabunj ndê gwelenj kôm lau s̄etiwakuc-n̄ga, nanj kainj tigenj.”

⁹ Nikodemas ngô yom dinan̄, dec ndac Yisu, “Aluê! Yom dinan̄ oc n̄andô sa n̄al̄ej bocke?” ¹⁰ Ma Yisu sôm, “Am lau Israel si k̄êdôhônj-waga mêtê-n̄ga danj, ma bocke dec am k̄eyalê yom dindec n̄ahu dom? ¹¹ Aö wasôm yom n̄andô t̄ej am. Ḡej nanj aö ti lau nanj s̄ejkuc aö nanj an̄yalê, dec yac asôm asê. Ma yac ahoc yom n̄andô asê pi ḡej nanj yac alic su. Magoc mac akôc yac mba yom sa dom. ¹² Aö gasôm yom t̄ej mac pi ḡej nom-n̄ga, magoc mac ak̄ej whinj dom. Ma aö bu wasôm yom t̄ej mac pi ḡej undambê-n̄ga, dec oc ak̄ej whinj n̄al̄ej bocke? ¹³ N̄amalac danj pi undambê gi bu ên̄yalê ḡej undambê-n̄ga dom, tigenj N̄amalac ndê Atu, nanj sip ak̄ej undambê menj, nanj k̄eyalê. ¹⁴ Munj-n̄ga,

têñ ndoc lau Israel-nga sêmbô gamen sawa, nan Moses gic mboc ñagatu* pi a, ma hôc sa pi lôlôc gi. Ma ñalêñ tigen, lau oc sêndic Ñamalac ndê Atu pi a, ma sêhôt in sa pi lôlôc ndi. Lêñ dinan gic in ñawaê, ¹⁵ tu bu lau hon nan sêkêñ whin in, nan oc sêtap señ sêndôc tali ñapan-nga sa.

¹⁶ “Bu Anötô atac whin lau nom-nga ndu andô, dec kêñ ndê Atu tigen mbac ndu tu ñac-nga, bu lau hon nan sêkêñ whin in, nan oc sêninga dom, magoc sêtap señ sêndôc tali-nga sa. ¹⁷ Anötô kêñ ndê Atu sip nom meñ bu êmatôc lau dom, magoc kêñ in meñ bu ti lêñ nem lau si-nga. ¹⁸ Lau nan sêkêñ whin in, nan oc sêtap Anötô ndê matôc sa dom. Magoc lau nan sêkêñ whin dom, nan gitôm sêmatin dau si yom tidôn su bu oc sêtap Anötô ndê matôc sa, ñahu bu ñac sêkêñ whin Anötô ndê Atu tigen dom. ¹⁹ Ma ñac si matôc dau ñahu bocdec bu. Ñawê ñandô sip nom meñ, tigen sêtec ñawê dau ma atac whin lêñ ñasec-nga, ma sêsap mêtê sac dôñ ñapan. ²⁰ Lau hon nan sêkôm mêtê sac, nan sêtec bu ñawê dau pô ñac si mêtê sac e yêc awê, ma tu dinan-nga sêtigasuc ñawê dau dom. ²¹ Magoc lau nan sêñkuc yom ñandô, nan sêtên ñawê sêmeñ ma gacgeñ sêmbô dinan. Ma tu dinan-nga lau hon sêlic yêc awê bu ñac sêkôm mêtê ñayham tôm Anötô kêñ ñac lai têt ñac.”

Jon sôm yom pi Yisu

²² Dinan su, goc Yisu ti in ndê ñgacsêñomi sêhu Jerusalem sin, ma sêsa si sêmbô gamen

---

* **3:14** Yom pi mboc ñagatu nan Moses kêñ pi a dan, nan asam yêc Nam 21:4-9.

ḡamakê-ḡga yêc gamenḡ Judia-ḡga. Ma yêc dindê inḡ mbo whinḡ ḡac ma sêḡku lau. ²³ Têḡ ndoc dinaḡ Jon mbo malac Aenon, naḡ yêc suḡ sa têḡ Salim. Bu ḡagaponḡ ḡayham poc gamenḡ dinaḡ, ma tu dinaḡ-ḡga Jon mbo dinaḡ, ma kêku lau naḡ sêtêḡ inḡ si. ²⁴ Têḡ ndoc dinaḡ Jon mbo awê, sêkêḡ inḡ ndöc gapocwalô su dom.

²⁵ Ma Jon ndê sêḡomi ḡatô ma ḡgac bata Israel-ḡga daḡ sêsenḡ dau pi lêḡ lau sêḡgwasinḡ dau ḡawasi sa yêc Anötö aḡgô-ḡga. ²⁶ Dec sêtêḡ Jon si, ma sêsôm, “Kêdôhônḡwaga, muḡ-ḡga am hoc yom asê pi Yisu, têḡ ndoc inḡ hôc asê am yêc Bu Jordan ḡadaḡga. Kwahic dec yac aḡgô bu lau hoḡ sêtêḡ inḡ si, bu inḡ êḡku ḡac.” ²⁷ Jon ô ḡac si yom ma sôm, “Ahêgo daôm dom! Alu Yisu lu-lu akôm mba gwelenḡ gitôm Anötö dau kêḡ sip alu amanḡ. ²⁸ Mac aḡyalê yom hoḡ naḡ aö gasôm têḡ mac su. Aö gasôm bu aö daḡ Mesaya dom, magoc Anötö kêkinḡ aö gamuḡ inḡ gamenḡ. ²⁹ Lau hoḡ bu sêtêḡ Yisu sêndi, dec oc solop. Bu ḡac gitôm awhê naḡ sêmatinḡ inḡ ndê yom bu nem ḡgac, ma Yisu inḡ gitôm ḡgac nem awhê-ḡga dau. Aö gitôm ḡgac dau ndê silip, naḡ atac ḡayham kêlêc têḡ ndoc ḡgac nem awhê-ḡga hôc asê bu nem ndê awhê sa. Ma bocdinaḡ kwahic dec aö neḡ atac ḡayham tu Yisu-ḡga gêm aö ahuc sambuc. ³⁰ Ma inḡ solop bu kwahic dec Yisu ndê waê tiatu, ma aneḡ waêḡ tisaunḡ. ³¹ Inḡ sip akêḡ undambê meḡ, dec hôc gêlêc lau hoḡ su. Aö dec, aö ḡamalac nom-ḡga ma aö neḡ ḡahu yêc nom, ma bocdinaḡ gasôm yom tôm ḡamalac nom-ḡga. Magoc inḡ sip akêḡ undambê meḡ, ³² ma sôm yom

ɲandô pi gêɲ naɲ iɲ gêlic ti ɲgô su yêc undambê. Magoc lau daêsam sêkôc iɲ ndê yom sa dom. ³³ ɲamalac bocke naɲ kôc iɲ ndê yom sa, naɲ tôc asê bu iɲ gêlic Anötö ndê yom bu yom ɲandô eɲ. ³⁴ ɲahu bu iɲ naɲ Anötö kêkiɲ sip nom meɲ, naɲ sôm Anötö dau ndê yom asê. Ma Anötö kêgamiɲ iɲ ndê ɲalau têtɲ iɲ dom. ³⁵ Damba tac whiɲ iɲ ndê Atu kêlêc, dec kêɲ gêɲ hoɲ sip iɲ amba. ³⁶ Ma asa naɲ kêɲ whiɲ Atu, naɲ Anötö gic bata su, bu iɲ oc mbo tali ɲapaɲ. Tigeɲ asa naɲ kôc iɲ sa dom, naɲ Anötö ndê atac ɲandê yêc iɲ dôn yêc, dec iɲ oc lic undambê dom.”

4

Yisu lu awê Samaria-ɲga daɲ

¹⁻² Têtɲ ndoc dinaɲ Yisu mbo whiɲ iɲ ndê ɲgacsêɲomi, ma ɲac sêɲku lau. Iɲ dau kêku lau daɲ dom. Magoc lau Palêsai sêɲgô ɲawaê bu Yisu kêku lau daêsam, ma bu lau daêsam naɲ êlêmê sêɲkuc iɲ, naɲ sêhôc gêlêc Jon ndê sêɲomi su. Yisu kêyalê bu lau Palêsai sêɲgô ɲawaê dinaɲ, ma bu sêkêɲ kisa iɲ, ³ ma bocdinaɲ dec iɲ hu gameɲ Judia-ɲga siɲ, bu mbu têtɲ Galili ndi. ⁴ Yisu gauc gêm tidôn bu ho seɲ naɲ gic lau †Samaria-ɲga si gameɲ kôc, dec iɲ ti ndê ɲgac-sêɲomi sêɲsêlêɲ sêmbo seɲ dinaɲ. ⁵ ɲac sêɲsêlêɲ e sêsuɲ sa lau Samaria si malac atu daɲ ɲaê Sika. Malac dau yêc kêpiɲ nom ɲasawa daɲ naɲ muɲ-ɲga andô, Jakob kêɲ têtɲ iɲ ndê atu Josep. ⁶ Ma sê naɲ Jakob kwê tu sêtap bu sa-ɲga, naɲ yêc malac dau ɲamakê. Yisu ti ndê ɲgacsêɲomi sêhôc asê sê bu-ɲga dau têtɲ ac

kac lhu, ma sêṅsêlêṅ seṅ baliṅ su e Yisu kwapac sa, dec iṅ ndöc sic ndöc dinaṅ. ⁷⁻⁸ Ma iṅ ndê ṅgacsêṅomi sêhu iṅ siṅ ma sêsôc malac dau si, bu sêṅsalê gêṅ sêneṅ-ṅga.

Malô goc awhê Samaria-ṅga daṅ sa meṅ bu tê bu. Ma Yisu sôm têṅ iṅ, “Gitôm bu am kêṅ bu têṅ aö wanôm?” ⁹ Goc awhê dau ô yom bocdec bu, “Bocke dec am ṅgac Israel-ṅga ndac aö awhê Samaria-ṅga bu wakêṅ bu têṅ am nôm?” (Iṅ sôm yom dinaṅ, ṅahu bu lau Israel m a lau Samaria-ṅga sêtec dandi ma sêmbo ahê dau.) ¹⁰ Ma Yisu sôm, “Kwahic dec aö gandac bu têṅ am. Am bu êmyalê aö neṅ ṅahu, ma mwasiṅ naṅ Anötö kêṅ ṅambwa, dec am oc ndac bu têṅ aö, ma aö wakêṅ bu naṅ oc kêṅ ṅamalac sêndöc tali, naṅ têṅ am.” ¹¹ Awhê dau ṅgô yom dinaṅ, goc sôm, “O ṅadau. Bu tali-ṅga naṅ am sôm yom pi, naṅ am oc kôc yêc nde? Bu am nem laclhu êmgati bu sa-ṅga mba, ma sê bu-ṅga dindec baliṅ andô. ¹² Abaṅ Jakob ti ndê atui, ma iṅ ndê makao ti domba hoṅ sênôm bu yêc dec. Ma bocke? Am nem bu bocke yêc, naṅ hóc gêlêc iṅ dindec naṅ Jakob kêṅ têṅ yac, naṅ su?”

¹³ Dec Yisu sôm têṅ iṅ, “Lau hoṅ naṅ sênôm bu nom-ṅga, naṅ bu oc yô ṅac tiyham. ¹⁴ Magoc lau naṅ sênôm bu naṅ aö wakêṅ têṅ ṅac, naṅ bu oc yô ṅac tiyham dom. Mba. Bu naṅ aö wakêṅ têṅ ṅac, naṅ oc ti bubata naṅ êmbulup pi ṅac si ṅalôm, ma ṅac oc sêndöc tali ṅapaṅ.” ¹⁵ Têṅ dinaṅ awhê dau sôm, “O ṅadau, kêṅ bu dinaṅ têṅ aö. Ma bocdinaṅ dec bu oc yô aö tiyham dom, ma wasa wameṅ tôm bêc hoṅ bu watê bu

yêc sê bu-nga dindêc tiyham dom.”

¹⁶ Goc Yisu sôm têtj inj, “Am mbu ndi ma ta nem akweŋ, ma amlu ambu amêŋ.” ¹⁷ Ma awê dau sôm, “Aneŋ akweŋ mba.” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Am sôm solop bu am nem akweŋ mba. ¹⁸ Bu am gêm ngac amanđaj su, magoc sêhu am siŋ. Ma ngac naŋ kwahic dec am mbo whiŋ inj, naŋ ti am nem akweŋ dom. Am sôm yom ŋandô.” ¹⁹ Têtj dinaŋ awê dau sôm, “Nadau, aô g alic bu am propet daŋ. ²⁰ Muŋ-nga yac lau Samaria-nga mba abani sem akiŋ Anötö yêc lôc dindêc. Tigeŋ mac lau Israel-nga asôm bu gameŋ tigeŋ yêc tu lau sênem akiŋ Anötö-nga, naŋ yêc Jerusalem.” ²¹ Goc Yisu sôm, “O awê! Aô wasôm yom ŋandô têtj am. Ndoc oc meŋ sa, naŋ lau naŋ sem akiŋ Anötö oc sêhêgo dau dom bu sênem akiŋ inj sêmbo lôc dindêc, me bu sêmbo Jerusalem. ²² Mac lau Samaria-nga am akiŋ Anötö, magoc mac aŋyalê inj dom. A nötö gic bata bu Mesaya oc sa yêc yac lau Israel-nga, ma tu dinaŋ-nga yac aŋyalê inj naŋ yac am akiŋ. ²³ Yomandô! Ndoc naŋ bu meŋ sa, naŋ kwahic dec meŋ su, dec lau naŋ sem akiŋ Anötö ŋalêŋ solop, naŋ oc sênem akiŋ inj ti Nalau Dabuŋ ndê ŋaclai, ma ti lêtj yom ŋandô-nga. Damaŋ Anötö dau kêsâlê lau naŋ sem akiŋ inj ŋalêŋ bocdinaŋ. ²⁴ Inj dau inj ŋalau, dec ŋalêŋ tigeŋ yêc bu lau sênem akiŋ inj, naŋ sênem akiŋ inj ti Nalau Dabuŋ ndê ŋaclai, ma ti lêtj yom ŋandô-nga.”

²⁵ Goc awê dau sôm, “Aô kayalê bu Mesaya naŋ sêsam bu Kilisi oc meŋ. Ma têtj ndoc inj meŋ,

nañ inñ oc whê gêñ hoñ sa têtñ yac.” ²⁶ Ma Yisu sôm, “Aö Mesaya dauñ gasôm yom têtñ am.”

²⁷ Têtñ dinañ Yisu ndê ñgac-sêñomi sêmbu sêmenñ, ma sêlic bu inñ sôm yom whinñ awhê danñ, dec sêhê gauc ñambwa. Magoc ñac si danñ sôm yom dom. Sêndac inñ bu bocke ma inñ sôm yom têtñ awhê dau lec dom. Ma sêndac awhê dau bu inñ tac whinñ gêñ sake lec dom. ²⁸ Awhê dau hu inñ ndê lôñ bu-ñga sinñ kalhac, ma mbu sôc malac gi. Ma inñ sôm têtñ inñ ndê lau, ²⁹ “Amenñ ma alic ñgac danñ! Inñ kêyalê gêñ hoñ nañ aö gakôm, ma sôm asê têtñ aö. Oc mboe inñ Mesaya dau?” ³⁰ Goc ñac sêhu malac dau sinñ ma sêsa si bu sêlic Yisu.

³¹ Têtñ ndoc awhê dau mbu sôc malac gi, nañ ñgacsêñomi sêsôm têtñ Yisu, “Kêdôhônwaga, yac akôc gêñ tu am neñ-ñga.” ³² Magoc inñ sôm têtñ ñac, “Aö neñ gêñ danenñ-ñga yêc, nañ mac anñyalê dom.” ³³ Goc sêndac dandi bu, “Mboe lau danñ sêkêñ gêñ danenñ-ñga têtñ inñ su, me?” ³⁴ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Aö danañ wambu inñ nañ kêkinñ aö gameñ, ma wandic dabinñ inñ ndê gwelenñ. Anenñ gêñ danenñ-ñga dau dinañ. ³⁵ Anñgô su nañ. Têtñ ndoc mac asô gêñ ñawhê sip ôm, nañ mac asôm bu, ‘Ayô hale su goc yac oc dandic gêñ ñandô sa.’ Tigenñ aö wasôm têtñ mac, bu ahôc nem tanôm sa, ma alic bu gêñ ñandô ôm-ñga mbêc su. ³⁶ Ma kwahic dec ñgac gic gêñ ñandô sa-ñga kôm inñ ndê gwelenñ mbo. Ma gêñ ñandô nañ inñ gic sa, nañ lau nañ sêkêñ whinñ ma sêtap señ sêmbo tali-ñga sa. Tu dinañ-ñga inñ nañ sô gêñ ñawhê, lu inñ nañ gic ñandô sa, nañ lu-lu atac ñayham sa sêwhinñ dau. ³⁷ Yom gôlinñ

danj yêc bocdec, ‘Ŋamalac danj sô gêŋ ŋawhê, ma danj tiyham gic gêŋ ŋandô sa.’ Yom dau inj yom ŋandô, ma hêganônŋ gwelenŋ ŋawaê ŋayham-ŋga whiŋ. ³⁸ Bu aô kakiŋ mac bu andic gêŋ ŋandô sa yêc ôm naŋ mac asô dom. Lau ŋatô sêkôm gwelenŋ atu tu sêsô gêŋ-ŋga, dec mac atap ŋac si gwelenŋ ŋa-ŋandô sa.”

Lau Samaria-ŋga daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu

³⁹ Têŋ ndoc awhê Samaria-ŋga dinaŋ sôm yom asê pi Yisu têŋ lau malac-ŋga bu, “Inj sôm gêŋ honŋ naŋ aô gakôm su, naŋ asê têŋ aô,” naŋ lau Samaria-ŋga daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu. ⁴⁰ Ma têŋ ndoc sêsa sêtêŋ inj si, naŋ sêtenŋ inj ŋapan bu mbo whiŋ ŋac. Dec inj mbo whiŋ ŋac gitôm bêc lu. ⁴¹ Inj sôm yom whiŋ lau malac-ŋga ma lau daêsam tiyham sêkêŋ whiŋ inj. ⁴² Ma sêsôm têŋ awhê dinaŋ, “Têŋ ŋamata-ŋga yac aŋgô yom naŋ am sôm pi inj, dec akêŋ whiŋ inj. Magoc kwahic dec yac aŋgô inj dau ndê yom, ma yac aŋyalê pi ŋandô, bu inj ŋgac naŋ Anötö kêkin bu nem lau nom-ŋga si.”

Yisu hôc asê gameŋ Galili-ŋga

⁴³ Bêc lu dinaŋ pacndê su, goc Yisu tisa ma kêsêlêŋ gi e hôc asê gameŋ Galili-ŋga. ⁴⁴ Muŋ-ŋga inj sôm asê bu yêc propet danj ndê gameŋ, inj ndê lau oc sêtoc inj sa dom. ⁴⁵ Magoc têŋ ndoc inj hôc asê Galili, naŋ lau dinaŋ sêkôc inj sa ti atac ŋayham. Ŋahu bu ŋac sêmbo Jerusalem têŋ ndoc Pasowa-ŋga, ma sêlic gêŋ honŋ naŋ inj kôm yêc dindê.

*Yisu kôm balê daŋ ŋayham sa
(Mat 8:5-13; Luk 7:1-10)*

⁴⁶ Têŋ têm Yisu mbo gameŋ Galili-ŋga, naŋ iŋ sôc malac Kana gi tiyham, malac naŋ muŋ-ŋga iŋ gêm bu kwi ti wain. Têŋ ndoc dinaŋ ŋgac bata Rom-ŋga daŋ mbo malac Kapenaom, ma iŋ ndê atuŋgac gêmbac yêc. ⁴⁷ Balê dau gêmbac atu e kêpiŋ bu mbac ndu. Ma ŋgac bata dau ŋgô ŋawaê bu Yisu meŋ akêŋ gameŋ Judia-ŋga ma hôc asê Galili. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ têt iŋ gi, ma ndac iŋ bu têt malac Kapenaom ndi, ma kôm balê dau ŋayham sa. ⁴⁸ Dec Yisu sôm, “O mac lau! Mac bu alic gêt dalô atu-tu dom, dec oc akêŋ whiŋ dom.” ⁴⁹ Magoc ŋgac bata dau teŋ iŋ tiyham ma sôm, “O ŋadau, mweŋ ŋagahô! Bu mba, aneŋ balê oc mbac ndu.” ⁵⁰ Goc Yisu sôm têt iŋ, “Am ndi, am atôm oc mbo tali.” Ma ŋgac dau kêŋ whiŋ Yisu ndê yom, ma kölhö gi.

⁵¹ Têŋ têm iŋ kêsêlêŋ mbo seŋ, naŋ iŋ ndê lau akiŋ ŋatô sêsa akêŋ Kapenaom sêmeŋ ma sêtap iŋ sa. Ma sêsôm têt iŋ bu, “Am nem balê ŋayham sa su.” ⁵² Dec iŋ ndac ŋac bu, “Acgatu ŋasawa bocke ma balê dau ŋayham sa?” Ma ŋac sêsôm têt iŋ, “Alhabêc, têt ac ho dau, naŋ gêmbac hu iŋ siŋ ma iŋ ŋamlic ŋalhuc sa.” ⁵³ Têŋ dinaŋ damba ndê gauc sa bu acgatu ŋasawa dinaŋ eŋ, dec Yisu sôm têt iŋ bu, “Am atôm oc mbo tali.” Ma iŋ ti iŋ ndê lau hoŋ naŋ sêndöc sêwhiŋ iŋ, naŋ sêkêŋ whiŋ bu Yisu iŋ Mesaya dau.

⁵⁴ Gêt dalô tilu-ŋga naŋ Yisu kôm yêc malac Kana, naŋ ŋamiŋ dau dinaŋ. Yisu kôm gêt dau

têḅ tēm iḅ hu gameḅ Judia-ḅga siḅ, ma mbu tēḅ gameḅ Galili-ḅga gi.

5

Yisu gêm ḅgac bôliḅ daḅ sa

¹ Tiḅambu lau Israel-ḅga si mwasinḅ atu daḅ ḅbêc hóc asê, ma Yisu mbu pi Jerusalem gi. ² Yêc Jerusalem, bu ḅatoḅ atêc daḅ, naḅ sêwhê ḅa hoc ahuc, naḅ poc kêpiḅ malac dau ḅagatam naḅ sêsam bu Gatam Domba-ḅga. Sêsam bu ḅatoḅ dau ḅaê yêc Yom †Hibru bu Betesda, ma andu selep amanḅaḅ sêlhac ḅamakê. ³ Ma yêc dinaḅ lau gêm bac daêsam sêyêc, lau tapec, lau bôliḅ ma lau ḅasac ḅatô. [⁴ Tôm tēm ḅatô Pômdau ndê aḅela daḅ oc sip meḅ ma kôm bu dau li sa. Lau gêm bac sêhônḅ tēm dinaḅ, ma asa naḅ sip bu dau tiḅamata, naḅ oc ḅayham sa.] ⁵ ḅac si daḅ iḅ ḅgac bôliḅ naḅ gêm bac gitôm yala 38.

⁶ Têḅ ndoc Yisu kêsêlêḅ mbo gameḅ dinaḅ, iḅ gêlic ḅgac bôliḅ dau, ma kêyalê bu iḅ gêm bac yêc ḅasawa hic baliḅ su, goc ndac iḅ, “Am tac whiḅ bu am ḅayham sa, me?” ⁷ Ma ḅgac bôliḅ dau sôm, “O ḅadau! Aô gahônḅ tēm naḅ bu dindêc ḅali sa, magoc ḅamalac daḅ mba bu nem aô sa. Ma aô bu wasip bu wandi, tigeḅ ḅamalac daḅ êlêmê hóc gêlêc aô su.” ⁸ Goc Yisu sôm tēḅ iḅ, “Tisa! Ma hóc nem mbô sa, ma êmsêlêḅ.” ⁹ Ma ḅagahô ḅgac dau ḅayham sa, goc hóc ndê mbô sa ma kêsêlêḅ gi.

Yisu kôm gēḅ dinaḅ tēḅ bêc †Sabat-ḅga daḅ. ¹⁰ Ma tu dinaḅ-ḅga lau bata Israel-ḅga sêsôm tēḅ

ngac naŋ Yisu kôm ŋayham sa bu, “Acsalô lec iŋ bêc Sabat-ŋga. Yac neŋ yomsu gic yao yac bu dakôm gwelenj têtj bêc Sabat-ŋga dom, ma bocke dec am kôc nem mbô ma kêsêlêŋ.” ¹¹ Magoc iŋ sôm, “Ŋgac naŋ kôm aô ŋayham sa, naŋ sôm têtj aô bu, ‘Hôc nem mbô sa, ma êmsêlêŋ.’ ” ¹² Ma sêndac iŋ, “Ŋgac naŋ sôm têtj am bu am hôc nem mbô sa ma êmsêlêŋ, naŋ asa?” ¹³ Tigenj ŋgac dau kêyalê dom. Ŋahu bu têtj ndoc Yisu kôm iŋ ŋayham sa, naŋ lau daêsam sêmbo, ma Yisu kêdahij dau su sip ŋac ŋalôm ma kôlhô gi.

¹⁴ T iŋambu Yisu tap iŋ sa tiyham mbo lôm dabuŋ, ma sôm têtj iŋ, “Am ŋgô su naŋ! Am ŋayham sa su. Dec yob daôm bu kôm sac tiyham dom, mboe ŋawapac atu daŋ naŋ hôc gêlêc iŋ dinaŋ su, naŋ tap am sa tiŋambu.” ¹⁵ Ma têtj dinaŋ ŋgac dau sa gi ma kêŋ ŋawaê têtj lau bata Israel-ŋga, bu ŋgac naŋ kôm iŋ ŋayham sa, naŋ Yisu.

Lau bata Israel-ŋga sêkêŋ kisa Yisu

¹⁶ Lau bata Israel-ŋga sêlic bu Yisu kôm gêtj kainj dinaŋ têtj bêc Sabat-ŋga ŋatô, ma tu dinaŋ-ŋga sic hu sêkêŋ kisa iŋ. ¹⁷ Dec iŋ sôm têtj ŋac, “Damaŋ kôm iŋ ndê gwelenj ŋapaŋ, têtj têtj ŋamata-ŋga e meŋ têtj kwahic dec. Bocdinaŋ aô oc wanem gwelenj.” ¹⁸ Têtj ŋamata-ŋga lau bata Israel-ŋga sêkêŋ kisa Yisu bu iŋ sôc yomsu Sabat-ŋga ŋapu dom. Ma têtj ndoc sêŋgô iŋ ndê yom dinaŋ, naŋ sêkôm ŋaŋga bu sêndic iŋ ndu. Sêsôm, “Iŋ sam Anötö bu iŋ Damba ma bocdinaŋ iŋ bu po dau ndê waê sa nditôm Anötö dau.”

Anötö kêŋ ŋaclai têtj iŋ ndê Atu

19 Goc Yisu sôm têtj ñac, “Aö wasôm yom ñandô têtj mac. Oc tòm dom bu Anötö ndê Atu kôm gêtj dañ êñkuc dau ndê atac whiñ. Mba! Gêtj bocke nañ Atu gêlic Damba kôm, nañ dec iñ kôm. Bu Atu kôm gêtj hoñ gitôm Damba kôm. 20 Damba atac whiñ Atu kêlêc, ma têtj gêtj hoñ nañ iñ dau kôm, nañ asê têtj iñ. Ma aö wasôm têtj mac bu Damba oc hoc gêtj atu-tu asê têtj Atu bu kôm, nañ hóc gêlêc gêtj nañ iñ kôm, nañ su. Ma têtj têtj mac alic gêtj dau, nañ mac oc asö. 21 Tòm Damba uñ lau batê sa ma kêtj ñac sêmbo tali, nañ iñ ndê Atu dec kêtj lau nañ iñ atac whiñ ñac, nañ sêmbo tali boc-dinañ. 22 Ma gêtj dañ tiyham. Damba oc êñsahê lau dañ dom. Iñ kêtj ñaclai têtj iñ ndê Atu bu êñsahê lau pi ñac si mêtê. 23 Ma tu dinañ-ñga lau hoñ nañ sêtoc Atu ndê waê sa, nañ sêtoc Damba ndê waê sa bocdinañ. Magoc asa nañ toc Atu sa dom, nañ toc Damba nañ kêtj iñ meñ, nañ sa dom.

24 “Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ kôt aneñ yom sa, ma kêtj whiñ iñ nañ kêtj aö gameñ, nañ oc tap matôt sa dom. Iñ hu señ mbac ndu-ñga siñ su, ma tap señ mbo tali ñapañ-ñga sa. 25 Yomandô dec wasôm têtj mac. Têtj nañ Anötö gic bata, nañ kwahic dec meñ su, dec lau nañ sêmbo señ sêmbac ndu-ñga, nañ oc sêngô Anötö ndê Atu awha. Ma ñac nañ sêngô ma dañga wambu, nañ oc sêmbo tali. 26 Tali ñahu yêc Damba dau, ma iñ kêtj tali ñahu têtj iñ ndê Atu whiñ. 27 Ma iñ kêtj ñaclai têtj iñ bu êñsahê ñamalac, bu iñ Ñamalac ndê Atu. 28 Asö tu yom dindec-ñga dom. Ndoc oc meñ, nañ lau

hoŋ naŋ sêmbac ndu su, naŋ oc sêŋgô Atu ndê awha, ²⁹ ma sêtisa akêŋ lau batê-ŋga. Lau naŋ sêkôm ŋayham, naŋ oc sêtisa ma sêtap Anötö ndê gameŋ sêndöc tali ŋapaŋ-ŋga sa. Magoc lau naŋ sêkôm sac, naŋ oc sêtisa ma sêtap matôc sa.

³⁰ “Oc tôm dom bu aö wakôm gêŋ daŋ taŋwasêŋ. Ma aö oc waŋsahê ma wamatôc lau waŋkuc aö daŋ neŋ gauc dom. Mba! Aö wamatôc lau waŋkuc yom naŋ Damaŋ, naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ sôm têŋ aö. Ma aö oc wakôm gêŋ dau waŋkuc lêŋ gitêŋ, ŋahu bu aö gakôm gêŋ daŋ tu aneŋ atac whiŋ-ŋga dom, aö gakôm gêŋ hoŋ kakuc Damaŋ ndê atac whiŋ.”

Gêŋ naŋ whê Yisu ndê ŋahu sa

³¹ “Aö bu wahoc yom asê pi daŋ, dec mac oc asôm bu aneŋ yom ŋandô mba, ma akêŋ whiŋ dom. ³² Magoc Damaŋ hoc yom asê bu whê aneŋ ŋahu sa, ma aö kayalê bu iŋ ndê yom iŋ yom ŋandô.

³³ “Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga sôm yom ŋandô asê pi aö whiŋ, têŋ têm mac aŋkiŋ lau sêtêŋ iŋ si. ³⁴ Aö gapônda yom naŋ ŋamalac sêhoc asê pi aö, naŋ dom. Tigeŋ kwahic dec aö gasôm yom pi Jon, bu mboe mac akêŋ whiŋ yom naŋ iŋ sôm pi aö, dec atap Anötö ndê mwasiŋ nem mac si-ŋga sa. ³⁵ Jon mbo gitôm ya ŋawê naŋ pô gameŋ, ma gitôm ŋasawa apê mac atisambuc iŋ ndê ŋawê.

³⁶ “Magoc gêŋ ŋatô sêpuŋ yom ŋandô pi aö dôŋ, naŋ hóc gêlêc Jon ndê yom pi aö. Alic gwelen naŋ aö gakôm gambo. Damaŋ dau kêŋ gwelen dinaŋ sip aö amaŋ tu bu wandic dabiŋ, ma gwelen dau tôc asê bu iŋ kêkiŋ aö gameŋ.

³⁷ Ma Damañ dau, nañ kêkinj aö gameñ, nañ hoc yom asê pi aö. Magoc mac lau daôm anjô inj ndê awha dom, ma mac alic inj anjô su dom. ³⁸ Ma inj ndê yom yêc mac nem ñalôm dom, ñahu bu inj kêkinj aö gameñ, magoc mac akêñ whinj aö dom. ³⁹ Mac asam Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ ñapañ, tu bu akip yom honj ñahu sa. Ñahu bu mac gauc gêm bu mac oc atap señ andöc tamli-nga sa yêc yom dau ñalôm. Yom dau dinañ hêganônj aö, ma whê anej ñahu sa, ⁴⁰ tigenj mac atec bu atêñ aö amej, ma atap señ andöc tamli-nga dau sa.

⁴¹ “Aö gameñ bu ñamalac sêpo aö neñ waêñ sa dom. ⁴² Magoc aö kayalê mac su, dec galic bu Anötö ndê atac whinj yêc mac nem ñalôm dom. ⁴³ Aö gameñ gam Damañ anjô, tigenj mac akôc aö sa dom. Magoc ñamalac dañ nañ meñ tu dau-nga, nañ mac akôc inj sa ñagahô ej. ⁴⁴ Mac atac whinj bu atap waêm sa yêc mac daôm nem lau, magoc akôm bu atap waêm sa yêc Anötö tigenj ndê dom. Ma bocdinañ, mac oc akêñ whinj aö ñalêñ bocke? ⁴⁵ Gauc nem bu aö dauñ oc wasôm mac nem giso asê yêc Damañ anjô-nga dom. Mba! Mac akêñ batam bu yomsu nañ Moses to, nañ oc ti mac nem señ andöc tamli ñapañ-nga, tigenj yomsu dau oc tôc nem giso asê. ⁴⁶ Ñahu bu Moses dau to yom pi aö, ma mac bu akêñ whinj inj, dec oc akêñ whinj aö. ⁴⁷ Tigenj mac akêñ whinj yom nañ inj to, nañ dom, ma bocdinañ mac oc akêñ whinj anej yom ñalêñ nde? Oc tôm dom!”

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Tinjambu Yisu kôc ndê ngac-sêñomi sa ma sic Bugictoñ Galili-nga kic ma sêpi danğa si. (Bugictoñ dau sêsam ñaê dan bu Taibirias.) ² Ma lau daêsam sêñkuc in si, ñahu bu ñac sêlic gêñ dalô nan in kôm têtñ ndoc in kôm lau gêmbac ñayham sa. ³⁻⁴ Têtñ têtñ dinañ lau Israel si om atu Mwasin Pasowa-nga meñ kêpin tiyham. Yêc bugictoñ ñadanğa, Yisu pi lôc dan gi ma ndôc sic whin in ndê ngacsêñomi. ⁵ Ma in hóc tandô sa ma gêlic lau daêsam nan sêwê sêmeñ, goc sôm têtñ Pilip, “Danemlhi gêñ daneñ-nga yêc nde, bu dakêñ têtñ lau daêsam dindéc sêneñ?” ⁶ In dau kêyalê gêñ nan in bu kôm, nan su, magoc sôm yom dinañ bu êñsahê Pilip. ⁷ Ma Pilip ô yom ma sôm, “Oc tòm dom andô! Mone atu gitôm ðdenarii 200 bu ndôc, ma dakôc mone dau ma danemlhi gêñ daneñ-nga, tigen oc tòm dom bu lau daêsam dindéc sêneñ ñagec-ñagec.” ⁸ Têtñ dinañ Yisu ndê ngacsêñom dan, Saimon Pita ndê asi Andru, sôm têtñ Yisu, ⁹ “Balê dan mbo, nan kôc bolom aman dan ma i lu. Tigen gêñ dinañ oc nditôm lau hoñ dindéc dom andô!” ¹⁰ Goc Yisu sôm, “Mac asôm têtñ lau bu sêndôc sic.” Kwan daêsam yêc gameñ dinañ, ma lau hoñ sêndôc sic sêndôc kwan. Lau toñ dinañ si laungac gitôm 5,000.

¹¹ Ma Yisu kôc bolom ma gêm danğe, goc kêñ têtñ lau nan sêndôc dinañ, bu sêndic sam têtñ dandi. Ma in gêm mbec i lu ma kêñ têtñ ñac bocdinañ, ma ñac señ tòm si atac whin. ¹² Ñac señ e hóc ñac dôn, goc in sôm têtñ ngacsêñomi,

“Mac andic ñadêlê hon sa, bu tanyain gêñ dan dom.” ¹³ Bolom amañdan ma i lu dinan, lau señ e gitôm, ma ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

¹⁴ Lau sêlic gêñ dalô atu nan Yisu kôm, goc sêsôm têt dau, “Yomandô! Propet atu nan dakêt batan bu sip nom men, nan ñgac dau dindec, me?” ¹⁵ Têt dinan Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêkôm ñanga bu sêkôc in sa ma sêkêt in ti ñac si kiñ. Dec in kédahin dau su, ma kôlhô tawasê pi lôc dan gi.

*Yisu kêsêlêt mbo bu ñahô
(Mat 14:22-33; Mak 6:47-51)*

¹⁶ Têt ac gi sip, Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêtêt bugicton si. ¹⁷ ñac bu sêndic bu kic ma sêmbu sêtêt malac Kapenaom sêndi, dec sêpi wan dan ma sêsa si. Ñasec sa su, magoc Yisu men hôc asê ñac su dom. ¹⁸⁻¹⁹ ñac sêhêc wan sêsa ñasawa baliñ gitôm 5 kilometa, ma mbu puc ñadinda e gêli bu ñampon sa. Têt dinan sêlic Yisu kêsêlêt mbo bu ñahô men kêpin wan, dec sêtôc dau atu. ²⁰ Magoc in sôm têt ñac, “Atôc daôm dom! Bu aô dauñ dindec.” ²¹ Goc sêkôc in pi wan ti atac ñayham, ma ñagahô sêhêc asê baô yêc Kapenaom.

²²⁻²³ Têt ñagalañsê, lau daêsam nan sêmbu sêwhin Pômdau têt ndoc in gêm danje bolom ma kêt têt ñac señ, nan gacgen sêmbu bugicton ñadanga. ñac sêñyalê bu wan tigen dinan ñgacsêñomi sêpi ma sêlhô si, ma bu Yisu pi wan dau whin ñac dom. Malô goc wan ñatô akêt malac Taibirias sêmen sêsôc baô yêc dinan.

24 Nac sêlic su bu Yisu ti in ndê ngacsênomi sêmbô dom, dec sêpi wan dau, ma sêtêñ malac Kapenaom si bu sêñsalê Yisu.

Yisu in bolom kêñ ñamalac sêndöc tali-nga

25 Nac sic bugicton kic, ma sêtap Yisu sa, goc sêsôm, “Kêdôhônwaga, am mwen têt nde?”

26 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yom ñandô aô wasôm têt mac. Aô gakôm gêt dalô nan tôm bu whê mac nem gauc sa pi aô neñ ñahu. Magoc mac añsalê aô ma atac whin bu ambo awhin aô tu gêt dinañ-nga dom. Mba. Mac atac whin bu ambo awhin aô, ñahu bu aô gakêt bolom têt mac an e hôc mac dôñ. 27 Akôm mwasac bu atap gêt daneñ-nga nan gic waê bu niñga, nan sa lec dom. Mba! Akôm mwasac tu bu atap gêt daneñ-nga nan oc kêñ mac ambo tamli ñapan, nan sa. Ma gêt dau Ñamalac ndê Atu oc kêñ têt mac, bu Damba Anötö kêyalin in sa su, ma kêñ ñaclai têt in bu kôm gêt dau.”

28 Goc ñac sêndac in, “Gitôm bu am whê sa têt yac, gêt nan Anötö atac whin bu yac akôm?”

29 Ma Yisu sôm, “Anötö ndê atac whin ñandô bu mac akôm gêt bocdec. Akêt whin ñac nan in kêkin in meñ.” 30-31 Goc ñac sêsôm, “Muñ-nga yac mba abani sêmbô gameñ sawa ma señ mana ti ñac si gêt daneñ-nga, tôm yom nan sêto yêc bocdec, *‘In kêñ bolom undambê-nga têt ñac señ.’* Kwahic dec yac bu andac am bu kôm gêt dalô kain tigen. Yac bu alic, dec yac oc akêt whin am.” 32 Goc Yisu sôm, “Mac gauc gêm bu Moses kêñ bolom undambê-nga têt mac. Magoc aô wasôm yom ñandô têt mac bu aneñ

Damañ oc kêñ bolom ñandô undambê-nga têt mac. ³³ Ma Anötö ndê bolom dau dec, in nañ sip akêt undambê meñ ma kêñ lau nom-nga sêndöc tali ñapañ.” ³⁴ Lau sêngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têt in, “Pômdau, kwahic dec ma ndi, yac atac whiñ bu am kêñ bolom dau dinañ têt yac.”

³⁵ Goc Yisu sôm, “Bolom nañ kêñ ñamalac sêndöc tali, nañ aö dauñ dec. Lau nañ sêtêt aö sêmeñ, nañ gêt oc yô ñac tiyham dom. Ma lau nañ sêkêt whiñ aö, nañ bu oc yô ñac tiyham dom. ³⁶ Tigen tôm aö gasôm têt mac su, mac alic aö su, magoc akêt whiñ aö dom. ³⁷ Lau bocke nañ Damañ kêñ têt aö, nañ hoñ oc sêtêt aö sêmeñ. Ma lau nañ sêtêt aö sêmeñ, nañ oc tôm dom bu wasoc ñac si dañ su. ³⁸ Aö gasip akêt undambê gameñ, bu wakôm gêt tôm aö dauñ neñ atac whiñ dom. Mba! Aö gasip gameñ, bu wakôm gêt tôm Damañ nañ kêkin aö gameñ, nañ ndê atac whiñ. ³⁹ Ma Damañ atac whiñ bu aö wayob ñamalac hoñ nañ in kêñ têt aö, bu ñac si dañ ñinga dom. Aö waun ñac hoñ sa têt bêc ñambu-nga. ⁴⁰ Damañ ndê atac whiñ bocdec bu, lau hoñ nañ sêtetalê in ndê Atu, ma sêkêt whiñ in, nañ oc sêtap señ sêndöc tali-nga sa, ma aö waun ñac sa têt bêc ñambu-nga.”

⁴¹ Têt ndoc nañ lau bata Israel-nga sêngô Yisu sôm bu in bolom nañ sip akêt undambê meñ, nañ sêli awha sa pi in. ⁴² Ñac sêsôm têt dandi, “Ngac dindec in Yisu, Josep ndê atungac. Yac tañyalê in dinda lu damba. Bocke ma kwahic dec in sôm têt yac bu in sip akêt undambê meñ?” ⁴³ Dec Yisu sôm, “Ali awham sa têt

daôm dom! ⁴⁴ Lau daŋ gitôm dom bu sêtêŋ aö sêmeŋ ŋambwa. Damaŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ bu kac ŋac si gauc kwi, dec oc tôm bu sêtêŋ aö sêmeŋ. Ma aö oc wauŋ ŋac sêtisa têŋ bêc ŋambu-ŋga. ⁴⁵ Sêto propet akwa daŋ ndê yom yêc bocdec bu, *'Anötö oc êndôhônŋ ŋamalac hoŋ.'* Bocdinaŋ dec aŋgô. Lau hoŋ naŋ sêkêŋ daŋga Damaŋ ndê yom ma iŋ kêdôhônŋ ŋac, naŋ oc sêtêŋ aö sêmeŋ. ⁴⁶ Yom dau sôm bu Anötö oc êndôhônŋ lau, magoc ŋamalac daŋ gêlic Damaŋ su dom. Anötö ndê Atu naŋ mbo whiŋ iŋ ma sip nom meŋ, iŋ tigeŋ gêlic iŋ. ⁴⁷ Ma aö wasôm yom ŋandô. Asa naŋ kêŋ whiŋ Atu, naŋ tap seŋ ndöc tali ŋapaŋ-ŋga sa su. ⁴⁸ Bolom kêŋ ŋamalac sêndöc tali-ŋga, naŋ aö dauŋ dindec. ⁴⁹ Mac nem apami seŋ mana yêc gameŋ sawa, magoc tiŋambu ŋac hoŋ sêmbac ndu. ⁵⁰ Tigeŋ bolom naŋ sip akêŋ undambê meŋ, iŋ bolom kaiŋ daŋ. Ŋamalac daŋ bu neŋ, dec oc niŋga dom. ⁵¹ Ma bolom tali-ŋga naŋ sip akêŋ undambê meŋ, naŋ aö dauŋ dec. Ŋamalac daŋ bu neŋ bolom dindec, dec oc ndöc tali ŋapaŋ. Ma bolom dau dinaŋ aö neŋ ŋamsôm, naŋ aö oc wakêŋ bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ aö, naŋ oc sêndöc tali ŋapaŋ.”

⁵² Têŋ dinaŋ lau bata Israel-ŋga sêseŋ dandi ŋandô, ma sêsôm têŋ dau, “Bocke ma ŋgac dindec sôm bu kêŋ iŋ ndê ŋamsôm têŋ yac daneŋ?” ⁵³ Ma Yisu sôm têŋ ŋac, “Yomandô aö wasôm têŋ mac. Mac bu aneŋ Ŋamalac ndê Atu ndê ŋamsôm ti anôm iŋ ndê dac dom, dec oc tôm dom bu mac atap seŋ andöc tamli-ŋga sa. ⁵⁴ Asa naŋ bu neŋ aö neŋ ŋamsôm, ma nôm aneŋ dac,

nañ tap señ ndöc tali ñapañ-nga sa su.* Ma aö oc waun in sa têtj bêc ñambu-nga. ⁵⁵ Bu aö neñ ñamsôm ti gêtj aneñ-nga ñandô, ma aö neñ dac ti gêtj anôm-nga ñandô. ⁵⁶ Asa nañ bu neñ aö neñ ñamsôm, ma nôm aö neñ dac, nañ gêtj dau oc piñ alu dôñ anem damiñ dauñ. In oc mbo aö ñalôm, ma aö wambo in ndê ñalôm. ⁵⁷ Tali ñahu yêc Damañ nañ kêkiñ aö gameñ, ma aö dauñ gambo tañli tu in-nga. Bocdinañ asa nañ kôc aö sa ti in ndê gêtj daneñ-nga ñandô, nañ oc mbo tali tu aö-nga. ⁵⁸ Mac damami señ mana, magoc tiñambu sêmbac ndu. Bolom nañ sip akêtj u ndambê meñ, nañ aö dauñ dindec. Ma asa nañ bu neñ bolom dindec, nañ oc mbo tali ñapañ.” ⁵⁹ Yisu sôm yom hoñ dinañ têtj ndoc in kêdôhôn lau mbo lôm wê-nga yêc malac Kapenaom.

Yisu ndê sêñomi ñatô sêhu in sin

⁶⁰ Têtj ndoc sêñgô Yisu ndê yom dinañ, goc in ndê †sêñomi daêsam sêsôm, “Aluê! Yom dinañ ñawapac ñandô! Asa gitôm bu oc kôc sa ma êñyalê?” ⁶¹ Yisu kêyalê bu in ndê sêñomi sêtucdiñ tu in ndê yom-nga, dec sôm, “Yom

---

* **6:54** Lau ñatô gauc gêm bu yom pi Yisu ndê ñamsôm ti dac hêganôn Mwasiñ Dabuñ. Tigeñ ñabatij 53 whê sa bu asa nañ neñ Yisu ndê ñamsôm ma nôm in ndê dac dom, nañ oc tôm dom bu tap señ ndöc tali-nga sa. Bocdinañ yom dau bu hêganôn Mwasiñ Dabuñ, dec lau nañ señ dom, nañ oc sêtôm dom bu sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndöc tali-nga sa bocdinañ. Gauc dinañ in so. Pômdau kêtj in ndê Mwasiñ Dabuñ bu puc yac dôñ, ma ti señ datap undambê sa-nga dom. Ñamalac nañ gêtj Mwasiñ Dabuñ dom, magoc kêtj whiñ Yisu, nañ oc ndöc tali. Ñalêtj tigeñ yêc bu datap señ dambo tañli ñapañ-nga sa, nañ dakêtj whiñ Yisu.

dindec kêñ wapac mac, a? ⁶² Bocdinañ, têtñ ndoc mac alic Ñamalac ndê Atu mbu pi gameñ nañ in mbo têtñ ñamata-nga ndi, nañ mac oc akêtñ whiñ, me oc kêñ wapac mac êñlêc? ⁶³ Ñamalac si gauc me licwalô oc tôm dom bu kêñ ñac sêndôc tali. Ñalau tigenê kêñ ñamalac sêndôc tali ñapañ. Ma yom nañ aô gasôm têtñ mac, nañ Ñalau tigenê oc whê mac nem gauc sa e anyalê, ma bocdinañ atap señ andôc tamli ñapañ-nga sa. ⁶⁴ Magoc mac nem lau ñatô sêkêtñ whiñ aô dom.” (Yisu sôm yom dinañ bu in kêyalê gwananê lau ñatô nañ sêkêtñ whiñ in dom, ma ñgac nañ oc hoc in asê.) ⁶⁵ Ma in gic têtñ yom ma sôm, “Tu dinañ-nga dec aô gasôm bu lau ñac sêtôm dom bu sêtêtñ aô sêmeñ ñambwa. Damanê bu kêñ ñaclai têtñ ñac, dec oc tôm.”

⁶⁶ Têtñ dinañ Yisu ndê sêñomi daêsam sêhu in siñ ma sêñkuc in tiyham dom. ⁶⁷ Goc in ndac in ndê ñ gacsêñomi 12 bu, “Ma bocke? Mac bu ahu aô siñ awhiñ, a?” ⁶⁸ Ma Saimon Pita sôm, “Pômdau, yac oc atêtñ asa andi? Am tamwasêm sôm yom nañ tôm bu kêñ yac andôc tanli ñapañ. ⁶⁹ Yac anyalê ma akêtñ whiñ bu am Anötô ndê ñgac dabuñ am.” ⁷⁰ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Aô ñac kayaliñ mac lau 12 sa. Magoc aô kayalê su bu mac nem ñgac ñac ti Sadañ ndê su.” ⁷¹ In sôm yom dinañ pi Judas, Saimon Iskeriot ndê atungac. Bu Judas in ñgacsêñomi 12 si ñac, nañ tiñambu hoc Yisu asê.

7

Yisu ndê asii sêkêtñ whiñ in dom

¹ Tinjambu Yisu kêsêlêṅ golom-golom malac naṅ sêyêc gameṅ Galili-ṅga. Inṅ mbo ahê gameṅ Judia-ṅga, bu inṅ kêyalê bu lau bata Israel-ṅga naṅ sêmbo gameṅ dinaṅ, naṅ atac whiṅ bu sêndic inṅ ndu. ² Têṅ ndoc lau Israel si †Mwasinṅ atu Lôm Bac-ṅga meṅ kêpinṅ, naṅ ³ Yisu ndê asii sêsôm, “Yac gauc gêm bu ṅayham bu am sip têtṅ gameṅ Judia-ṅga ndi. Bu am nem sêṅomi ṅatô sêmbo dindê, dec kôm gêtṅ dalô bu ṅac sêlic. ⁴ ṅamalac daṅ bu kôm dau ti ṅgac tiwaê, naṅ siṅ dau dom. Am kôm gêtṅ dalô daêsam, bocdinaṅ têtṅ daôm asê têtṅ ṅamalac hoṅ.” ⁵ Yisu ndê asii sêsôm yom dinaṅ, ṅahu bu sêkêṅ whiṅ inṅ dom.

⁶⁻⁸ Dec Yisu sôm têtṅ inṅ ndê asii, “Aö oc wasip gameṅ Judia-ṅga wandi dom, bu aneṅ ndoc yêc dêtṅ yêc. Lau sac nom-ṅga sêtec aö, bu aö êlêmê gahoc yom asê pi gêtṅ giso hoṅ naṅ ṅac sêkôm. Magoc lau nom-ṅga sêtec mac dom, ma bocdinaṅ mac api Jerusalem andi, tu Mwasinṅ dinaṅ-ṅga. Mac atôm bu akôm gêtṅ têtṅ têtṅ bocke naṅ mac atac whiṅ, magoc aneṅ têtṅ hêtṅ asê su dom.”

⁹ Yisu sôm yom dinaṅ su, ma gacgeṅ mbo Galili. ¹⁰ Tigeṅ têtṅ ndoc inṅ ndê asii sêpi Jerusalem si bu sêlic om atu Lôm Bac-ṅga, naṅ inṅ kêkuc ṅac gi. Magoc inṅ siṅ dau bu lau sêlic inṅ dom. ¹¹ Lau bata Israel-ṅga naṅ sêmbo Jerusalem tu Mwasinṅ dinaṅ-ṅga, naṅ taso inṅ ma sêndac, “ṅgac dinaṅ mbo nde?” ¹² Ma lau daêsam naṅ sêmbo malac dinaṅ, naṅ sic yom sec têtṅ dandi pi Yisu. ṅatô sêsôm, “Inṅ ṅgac ṅayham.” Ma ṅatô sêsôm, “Mba! Inṅ kêsau lau.” ¹³ Magoc ṅamalac daṅ

sôm yom pi Yisu yêc awê dom, bu sêtöc lau bata Israel-nga.

Yisu kêdôhôn lau

¹⁴ Bêc ñatô giŋga su ma Mwasiŋ Lôm Bac-nga gi sa ñalhu. Ma têtŋ dinaŋ, Yisu sôc lôm dabuŋ ñabatêmdö gi, ma gic hu kêdôhôn lau. ¹⁵ Iŋ ndê yom kôm lau bata Israel-nga sêhêdaê ma sêsôm, “Ngac dindêc sôc lôm dom, ma bocke dec iŋ kêdôhôn lau ña yom ti gauc atu-tu?” ¹⁶ Ma Yisu sôm, “Aö kadôhôn aö dauŋ neŋ yom dom, magoc iŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ ndê yom. ¹⁷ Lau naŋ atac whiŋ bu daŋga wambu Anötö, naŋ oc sêŋyalê bu yom hoŋ naŋ aö kadôhôn, naŋ meŋ akêŋ Anötö ndê, ma aö neŋ yom dom. ¹⁸ Asa naŋ sôm dau ndê yom, naŋ bu po dau ndê waê sa. Magoc aö bu wapo iŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ ndê waê sa. Aö kasau dom, aö gasôm yom ñandô. ¹⁹ Moses kêŋ yomsu têtŋ mac, magoc mac ne m daŋ daŋga wambu ñapep dom. Tu sake-nga mac asôm bu aö kagilî yomsu, dec atac whiŋ bu andic aö ndu?”

²⁰ Goc lau ñatô sêsôm, “Asa tac whiŋ bu ndic am ndu? Ñalau sac daŋ oc sip am nem ñalôm su!” ²¹ Ma Yisu sôm têtŋ ñac, “Aö gakôm gêtŋ dalô daŋ têtŋ bêc Sabat-nga, ma mac hoŋ asö. ²² Mac aŋgôliŋ yom pi aö ma asôm bu aö kagilî y omsu Sabat-nga, magoc mac daôm akôm gwelen têtŋ bêc Sabat-nga. Mac aŋkuc †pwac asê balêi si ñamlic ñatô su-nga, tôm Moses to ma gic dulu têtŋ mac. (Pwac dau Anötö kêŋ têtŋ Moses dom, magoc kêmwatiŋ têtŋ abañi muŋ su.) Mac asê balêi si ñamlic têtŋ ñac si bêc ti-8-nga, ma

bocdinaŋ balêi ŋatô mac asê ŋac têtj bêc Sabat-ŋga. ²³ Mac alic ŋayham bu akôm gêtj dau têtj Sabat tu bu aŋgili Moses ndê yomsu dom. Aö dec gakôm ŋamalac daŋ ndê ŋamlic sambuc ŋayham sa têtj bêc Sabat-ŋga, ma bocdinaŋ tu sake-ŋga mac atac ŋandê têtj aö? ²⁴ Alic gêtj awê-ŋga ŋambwa tu amatôc yom-ŋga dom! Akôc gauc ŋapep pi gêtj ŋalôm-ŋga whiŋ.”

Lau sêndac bata Yisu

²⁵ T êŋ ndoc dinaŋ lau Jerusalem-ŋga ŋatô sêsôm, “Ŋgac dindec iŋ ŋgac naŋ lau bata sêŋsalê lêtj tu bu sêndic iŋ ndu-ŋga. ²⁶ Tigeŋ alic! Iŋ sôm yom mbo awê, magoc lau bata sêsôm yom daŋ têtj iŋ dom. Bocke? M boe ŋac sêkêtj whiŋ bu iŋ Mesaya dau, me? ²⁷ Tigeŋ yac aŋyalê ŋgac dindec ndê malachu. Ma têtj ndoc Mesaya oc meŋ, naŋ lau daŋ oc sêŋyalê gameŋ naŋ iŋ meŋ akêtj, naŋ dom.” ²⁸ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ ŋabatêmndö têtj têtj dinaŋ, ma iŋ ta yom bocdec bu, “Mac lau dinaŋ gauc gêm bu mac aŋyalê aö, ma bu mac aŋyalê a ö neŋ malachu, a? Aö gameŋ ŋa aö dauŋ neŋ ŋaclai dom. Aö Damaŋ kêtj aö gameŋ, ma iŋ Anötö ŋandô, magoc mac aŋyalê iŋ dom. ²⁹ Aö dec kayalê iŋ, bu muŋ-ŋga aö gambo gawhiŋ iŋ, ma kwahic dec iŋ kêtj aö gameŋ.”

³⁰ Têtj dinaŋ ŋac sêŋsahê bu sêkôc iŋ dôn, tigeŋ iŋ ndê ndoc yêc dôn yêc, dec lau daŋ gitôm dom bu sêkêtj amba pi iŋ. ³¹ Magoc lau daêsam yêc toŋ atu dinaŋ sêkêtj whiŋ iŋ ma sêsôm, “Yac akêtj batanaŋ Mesaya, ma akêtj whiŋ bu têtj ndoc iŋ meŋ, naŋ iŋ oc kôm gêtj dalô daêsam. Tigeŋ asa

gitôm bu kôm gêŋ dalô atu-tu naŋ sêhôc gêlêc gêŋ dalô daêsam naŋ ŋgac dindêc kôm, naŋ su?”

Lau Palêsai ti dabuŋsiga atu-tu sêkôm bu sêkôc Yisu dôn

³² Lau Palêsai sêŋgô bu lau sem yomgalôm pi Yisu ma sêkôc gauc kainŋ dinaŋ pi iŋ. Goc †dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sêŋkinŋ lau sinŋga ŋatô naŋ sêyob lôm dabuŋ, bu sêkôc iŋ dôn.

³³ Têŋ dinaŋ Yisu sôm, “Aö wambo wawhinŋ mac ŋasawa sauŋ, goc walhö wambu watêŋ iŋ naŋ kêkinŋ aö gameŋ, naŋ wandi. ³⁴ Mac oc aŋsalê aö, magoc oc atap aö sa dom, ma mac atôm dom bu aŋkuc aö atêŋ gameŋ naŋ aö oc wambo.” ³⁵ Goc lau Israel-ŋga sêsôm têŋ dandi, “Ŋgac dindêc oc mbo nde, dec yac oc datôm dom bu datap iŋ sa? Mboe iŋ oc ndi mbo whiŋ yac neŋ lau Israel-ŋga ŋatô, naŋ sêndöc lau Grik si gameŋ ma êndôhôn lau Grik yêc dindê? ³⁶ Iŋ sôm bu yac oc taŋsalê iŋ, magoc oc datap iŋ sa dom, ma bu yac datôm dom bu datêŋ gameŋ naŋ iŋ oc mbo, naŋ dandi. Yom dau ŋahu bocke?”

Yisu sôm yom pi Nalau Dabuŋ

³⁷ Têŋ Mwasinŋ Lôm Bac-ŋga ŋabêc atu ŋambu-ŋga, naŋ Yisu tisa kalhac ma mbwêc awha atu bocdec bu, “Am asa naŋ bu yô am, naŋ têŋ aö mweŋ, ma nôm. ³⁸ Tôm Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sôm, asa naŋ kêŋ whiŋ aö, naŋ bu tali-ŋga oc êmbulup pi iŋ ndê ŋalôm.” ³⁹ Yisu ndê yom dinaŋ hêganônŋ Nalau Dabuŋ, naŋ tiŋambu Anötö oc kêŋ têŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu. (Têŋ têm dinaŋ, Anötö kêŋ Nalau Dabuŋ têŋ lau su

dom, n̄ahu bu Yisu ndê tēm tu tap in̄ ndê n̄awasi sa-n̄ga yêc dôn̄ yêc.)

Lau sêseŋ dau pi Yisu

⁴⁰ Têŋ ndoc Yisu sôm yom dau, naŋ lau n̄atô sêsôm, “Yomandô! N̄gac dindec in̄ propet atu gitôm Moses, naŋ Anötô gic bata bu êŋkin̄ meŋ.”
⁴¹ Ma n̄atô sêsôm, “Mba! In̄ Mesaya dau!” Magoc lau n̄atô sêsôm, “Mba! Bu Mesaya oc meŋ akêŋ gameŋ Galili-n̄ga dom. ⁴² Anötô ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sôm bu Mesaya oc meŋ sa yêc Kin̄ Dawid ndê wakuc, ma yêc Dawid ndê malac Betlehem.” ⁴³ Bocdinaŋ lau sêseŋ dau pi Yisu.
⁴⁴ Lau n̄atô tac whin̄ bu sêkôc in̄ dôn̄, magoc n̄amalac daŋ gitôm dom bu kêŋ amba pi in̄.

Lau bata Israel-n̄ga sêkêŋ whin̄ Yisu dom

⁴⁵ Tin̄ambu lau siŋ lôm dabuŋ-n̄ga sêmbu sêtêŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai si. Ma n̄ac sêndac lau siŋ-n̄ga dau bocdec bu, “Bocke ma mac akôc Yisu dôn̄ dom?” ⁴⁶ Goc lau siŋ-n̄ga sêto yom ma sêsôm, “N̄amalac naŋ sôm yom gitôm n̄gac dinaŋ, naŋ yac aŋgô daŋ su dom.” ⁴⁷ Goc lau Palêsai sêsôm, “Mboe in̄ kêsau mac awhin̄, a? ⁴⁸ Alic bu yac lau Palêsai ma lau bata mba daŋ kêŋ whin̄ bu in̄ Mesaya dau dom. Mba andô!
⁴⁹ Tigeŋ lau n̄ambwa-n̄ambwa, naŋ si gauc sa dom pi Anötô ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sêkêŋ whin̄ in̄. Anötô ndê atac n̄andê pi n̄ac!”

⁵⁰ Lau bata dinaŋ si daŋ in̄ Nikodemas, n̄gac naŋ muŋ-n̄ga gi gêlic Yisu. Têŋ ndoc in̄ ngô n̄ac si yom dinaŋ, dec sôm têŋ n̄ac bu, ⁵¹ “Yac neŋ yomsu gic yao bu dakic yom tu tamatôc n̄amalac

daŋ-ŋga ɲambwa dom! Gêŋ ɲamata-ŋga daŋgô inɲ dau ndê yom, ma dakip yom sa pi gêŋ naŋ inɲ kôm.”⁵² Magoc ɲac sêsôm, “Mboe am bu ti inɲ ndê ɲgacsêŋom daŋ whiŋ ɲac lau Galili-ŋga dinaŋ, a? Am ndi ma kip ɲahu sa yêc Anötö ndê yom, ma am oc tap sa bu propet daŋ oc meŋ akêŋ gameŋ Galili-ŋga dom.”

[Yisu tawalô awhê sac daŋ*]

⁵³ Dinaŋ su, ma lau hoŋ sêlhö têtŋtêŋ ma sêmbu sêtêŋ ɲac si andu si.

8

¹ Goc Yisu hu malac Jerusalem siŋ ma sa gi mbo Lôc Olib. ² Têŋ ɲagalaŋsê bêbêc, inɲ mbu sôc Jerusalem gi, ma mbo lôm dabuŋ ɲabatêmdö. Ma lau daêsam sêwê sêtêŋ inɲ sêmeŋ, dec inɲ ndöc sic ma kêdôhônɲ ɲac. ³ Ma lau naŋ sêndôhônɲ yomsu ti lau Palêsai sêwê awhê daŋ sêtêŋ inɲ sêmeŋ, naŋ sêtap inɲ sa têtŋ ndoc inɲ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga. Ma sêkêŋ a whê dau kalhac lau hoŋ aŋgô-ŋga. ⁴ Ma sêsôm têtŋ Yisu, “Kêdôhônɲwaga, sêtap awhê dindéc sa kôm mêtê mockaiŋ-ŋga. ⁵ Moses to yomsu bu datuc lauwhê kaiŋ dindéc ɲa hoc ndu. Bocdinaŋ sôm bu yac oc dakôm sake?” ⁶ ɲac bu sêtim inɲ ɲa gêndac dinaŋ, sêŋsalê yom daŋ bu sêŋgôliŋ pi inɲ. Magoc Yisu pôn sic gi ndöc, ma gic hu to yom yêc nom ɲa amba-atu. ⁷ Goc ɲac sêŋsu inɲ e inɲ tisa ma sôm têtŋ ɲac, “Mac nem asa bu ndê sac mbasi, naŋ ti ɲgac ɲamata-ŋga bu kôc hoc ma tuc pi awhê

---

* 7:52 Yom naŋ yêc 7:53–8:11 naŋ yêc bapia akwa ɲatô dom.

dindec.” ⁸ Goc in pôn sic tiyham ma to yom yêc nom. ⁹ Têñ dinañ lau nañ sêñgô Yisu ndê yom sic hu sêlhô tigen-tigen. Lau atu-tu sêlhô sêmun, goc lau ñatô sêñkuc e Yisu tawasê mbo, ma awhê dau kalhac in añgô-nga. ¹⁰ Dec Yisu tisa ma ndac in, “O awhê! Ma lau dau nde? Asa dec mbo bu êngôlin yom pi am ma êmatôc am?” ¹¹ Ma in sôm, “O ñadau, lau mba!” Goc Yisu sôm, “Ma bocdinañ aö wamatôc am dom whin. Magoc am lhô ndi, ma hu nem mêtê sac sin.”]

Yisu in Nawê Nom-nga

¹² Tinambu Yisu sôm yom têt lau bocdec bu, “Aö ñawê nom-nga. Asa nañ bu êñkuc aö, nañ oc sa señ ñasec-nga tiyham dom. In oc êñsêlêñ mbo ñawê nañ tôc señ ndöc tali-nga asê.”

¹³ Magoc lau Palêsai sêsôm têt in, “Am tamwasêm hoc yom asê pi daôm. Tu dinañ-nga dec yac oc akôc am nem yom sa dom.”

¹⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wahoc daun neñ yom asê, dec aneñ yom dau in yom ñandô. Nahu bu aö kayalê gameñ nañ aö gameñ akêñ nañ, ma gameñ nde nañ wambu wandi. Tigen mac anyalê gameñ dinañ dom. ¹⁵ Mac anjahê ti amatôc lau añkuc ñamalac si gauc. Magoc aö dec wamatôc ñamalac dañ gitôm mac akôm, nañ dom. ¹⁶ Aö bu wamatôc lau, dec aneñ yom hoñ in yom ñandô, nahu bu aö tañwasêñ dom. Damañ nañ kêkin aö, nañ mbo whin aö. ¹⁷ Mac daôm nem yomsu sôm bu ñgac lu bu sêpuc si yom dôñ bu yom ñandô, dec mac oc akôc yom dau sa. ¹⁸ Kwahic dec aö gahoc yom asê tu daun-nga, ma Damañ nañ kêkin aö, nañ dec puc aneñ yom dôñ.

Bocdinaŋ tu sake-ŋga mac akôc aneŋ yom sa dom?” ¹⁹ Goc sêndac iŋ, “Am Damam nde?” Ma Yisu sôm, “Mac aŋyalê aô dom, ma mac aŋyalê Damaŋ dom bocdinaŋ. Mac bu aŋyalê aô, dec oc tôm bu mac aŋyalê Damaŋ whiŋ.”

²⁰ Yisu sôm yom dinaŋ têtŋ ndoc iŋ kêtôhônŋ lau mbo kêpiŋ apa naŋ lau sêkêtŋ si da sip-ŋga yêc lôm dabuŋ ŋamakê. Magoc lau daŋ sêkôc iŋ dônŋ dom, bu iŋ ndê ndoc hôc asê su dom.

Yisu ndê ŋahu yêc nom dom

²¹ Ma Yisu sôm tiyham têtŋ lau Palêsai, “Aô oc wahu mac siŋ, ma mac oc aŋsalê aô. Magoc gameŋ naŋ aô bu wandi, naŋ mac atôm dom bu andi. Mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônŋ.”

²² Goc lau bata dinaŋ sêsôm têtŋ dandi, “Iŋ dau sôm bu gameŋ naŋ iŋ oc ndi, naŋ yac datôm dom bu dandi. Bocke? Iŋ oc ndic dau ndu, a?” ²³ Ma Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Aneŋ ŋahu yêc lôlôc. Mac lau nom dindec-ŋga, magoc aô neŋ ŋahu yêc nom dindec dom. ²⁴ Aô gasôm têtŋ mac su, bu mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônŋ. Aô wasôm yom ŋandô têtŋ mac, bu mac bu akêtŋ whiŋ yom naŋ aô gawhê sa pi daŋ, naŋ dom, dec mac oc ambac ndu ti mac nem sac.” ²⁵ Goc ŋac sêndac, “Am asa?” Ma iŋ sôm, “Oc tôm bu mac aŋyalê su, bu têtŋ ŋamata-ŋga e meŋ, aô gawhê daŋ sa têtŋ mac. ²⁶ Yom daêsam yêc bu wasôm pi mac bu watôc nem giso asê. Magoc yom hoŋ naŋ aô gaŋgô yêc iŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ dec wasôm asê têtŋ lau nom-ŋga. Ma iŋ ndê yom iŋ yom ŋandô eŋ.”

²⁷ Nac sênyalê dom bu in sôm yom dau pi in Damba. ²⁸ Goc in sôm, “Têñ ndoc mac asuñ Njamalac ndê Atu sa yêc nom, nañ mac oc anyalê bu aö dauñ dec Mesaya dau, ma aö gakôm gêñ dañ kakuc aö tañwasêñ neñ gauc dom. Mba. Yom hoñ nañ aö gasôm, nañ Damañ dau kêñ têñ aö. ²⁹ In dau kêkinj aö gameñ, ma in oc tec aö bu wambo tañwasêñ dom. In mbo whinj aö ñapañ. Nahu bu aö gakôm gêñ hoñ tôm in atac whinj.” ³⁰ Yisu sôm yom dinañ, ma lau daêsam nañ sêngô, nañ sêkêñ whinj in.

Yom ñandô oc êngapwêc yac su

³¹ Ma Yisu sôm têñ lau Israel-nga nañ sêkêñ whinj in, “Mac bu asap aneñ yom dôn ma danam wambu, dec mac ati aneñ sêñomi ñandô. ³² Ma mac oc anyalê yom ñandô, ma yom ñandô dau oc êngapwêc mac su bu ambo atôm lau akinj ñambwa tiyham dom.” ³³ Goc ñac sêsôm, “Abraham ndê wakuc yac. Ma yac am akinj lau dañ dom. Bocdinañ am sôm bu êngapwêc yac su yêc sakinj bocke?” ³⁴ Goc Yisu ô yom bocdec bu, “Aö wasôm yom ñandô. Asa nañ sap mêtê sac dôn, nañ ñgac me awhê akinj mêtê sac-nga. ³⁵ Ma ñgac akinj ñambwa oc wêkainj ñadau ndê gêñ dañ, me mbo in ndê andu ñapañ dom. Mba! Nadau ndê atu solop oc wêkainj gêñ ma mbo ñapañ. ³⁶ Magoc Anötö ndê Atu bu êngapwêc mac su, dec mac oc ambo atôm lau akinj ñambwa tiyham dom andô.

³⁷ “Aö kayalê su, bu Abraham ndê wakuc mac. Tigen mac akôm bu andic aö ndu, ñahu bu mac akôc aneñ yom sa sip nem ñalôm su dom. ³⁸ Aö

gasôm yom asê pi gêñ nañ Damañ tôc asê têtñ aö, magoc mac akôm mêtê ankcuc yom nañ mac daôm damam sôm têtñ mac.” ³⁹ Ma ñac sêsôm tiyham, “Yac damañ in Abraham.” Magoc Yisu sôm, “Mac bu Abraham atui mac, dec mac oc asa lêtñ gitêtñ gitôm in dau ndê. ⁴⁰ Tigen aö gasôm yom ñandô gitôm aö ganğô yêc Anötö, ma mac akôm bu andic aö ndu. Abraham oc kôm gêñ kain dinañ dom. ⁴¹ Mac ankcuc Abraham ndê lêtñ dom, dec tôc asê bu mac nem damam in ñgac dañ dau-ñga dañ.” Magoc ñac sêsôm, “Yac lau ñasawa-ñga dom. Yac mba damañ tigen in Anötö dau.”

⁴² Têtñ dinañ Yisu sôm, “Anötö bu ti mac nem damam, dec mac oc atac whin aö. Nahu bu aö gameñ akêtñ Anötö, dec gambo lec. Aö gameñ tu dauñ-ñga dom, magoc Anötö dau kêkin aö gameñ. ⁴³ Mac atôm dom bu anğô aneñ yom, ma bocdinañ mac anyalê aneñ yom nahu dom. ⁴⁴ Mac nem damam in Sadañ, ma mac akôm tôm in atac whin. Têtñ têtñ ñamata-ñga e meñ, in sa lêtñ ndic ñamalac ndu-ñga. In sap yom ñandô dôtñ dom, bu yom ñandô dañ yêc in ndê ñalôm dom. In tasan-nda, ma yom tasan ñadamba in. In sôm yom kêkuc in dau ndê awha solop, ma yom hon nañ in sôm, nañ yom tasan. ⁴⁵ Tigen aö dec gasôm yom ñandô eñ, ma tu dinañ-ñga mac akêtñ whin aneñ yom dom. ⁴⁶ Mac nem asa gitôm bu tôc aneñ giso dañ asê? Aö gasôm yom ñandô, ma tu sake-ñga mac akêtñ whin aö dom? ⁴⁷ Anötö ndê atui ñandô sênğô in ndê yom ma dañga wambu. Magoc mac anğô in ndê yom dom, dec tôc asê bu mac ati in ndê atui ñandô

dom.”

Yisu sôm yom asê pi dau

⁴⁸ Têḅ dinaḅ lau bata Israel-ḅga sêḅôm, “Yac asôm solop bu am gitôm lau Samaria-ḅga naḅ si gauc sa pi Anötö dom, ma bu ḅalau sac daḅ mbo am nem ḅalôm.” ⁴⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! ḅalau sac mbo aö neḅ ḅalôm dom. Mac atoc aneḅ waêḅ sa dom, magoc aö bu wapo Damaḅ ndê waê sa. ⁵⁰ Aö kasalê daḅ neḅ waêḅ dom, magoc Anötö oc po aneḅ waêḅ sa. Ma iḅ oc êmatôc gêḅ hoḅ. ⁵¹ Aö wasôm yom ḅandô têḅ mac, bu asa naḅ ḅgô aneḅ yom ma daḅga wambu, naḅ oc niḅga dom, magoc iḅ oc mbo tali ḅapaḅ.”

⁵² Goc lau bata Israel-ḅga sêḅôm têḅ iḅ, “Kwahic dec yac aḅyalê pi ḅandô bu ḅalau sac daḅ mbo am nem ḅalôm. Abraham ma lau propet sêmbac ndu, tigeḅ am sôm bu asa naḅ ḅgô am nem yom ma daḅga wambu, naḅ oc niḅga dom. ⁵³ Am asa dec toc daôm sa? Am gauc gêm bu am hóc gêlêc damaḅ Abraham su, a? Yac aḅyalê bu iḅ mbac ndu su, ma lau propet boc-dinaḅ.” ⁵⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö daḅ bu wapo daḅ neḅ waêḅ sa, dec waêḅ dau ti gêḅ ḅambwa-ḅga. Magoc aö Damaḅ, naḅ mac asam bu mac nem Anötö, naḅ po aneḅ waêḅ sa. ⁵⁵ M agoc mac aḅyalê iḅ dom. Aö dec kayalê iḅ, ma daḅaḅ wambu iḅ ndê yom. Aö bu wasôm bu kayalê iḅ dom, dec aö ḅgac tasaḅ gitôm mac lau tasaḅ. ⁵⁶ Mac nem damam Abraham atac ḅayham sa kêlêc, bu iḅ kêḅ bata bu lic aneḅ bêc wahôc asê-ḅga. Ma iḅ gêlic su ma tisambuc.”

⁵⁷ Goc lau bata Israel-nga sêsôm têtj inj, “Am nem yala tap 50 sa su dom. Ma bocke dec am sôm bu am gêlic Abraham su?” ⁵⁸ Ma Yisu sôm, “Yomandô! Ndoc nan Abraham dinda kôc inj su dom, nan aô gambo.” ⁵⁹ Têtj têtj nac sêngô yom d inañ, goc sêkôc hoc sa bu sêtuc inj, magoc Yisu sinj dau, ma kêdahinj dau su yêc lôm dabun ñagamenj.

9

Yisu kôm ñgac tapec danj tandô po asê

¹ Yisu kêsêlêñ gi, ma gêlic ñgac tapec danj. Ñgac dau inj tandô pec têtj ndoc inj dinda kôc inj ma meñ. ² Ma Yisu ndê ñgacsêñomi sêndac inj bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, ñgac dinañ tapec tu inj dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga?” ³ Goc Yisu sôm, “Inj tapec tu inj dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga dom. Magoc dinda kôc inj ti tapec tu bu kwahic dec lau sêlic Anötö ndê gwelenj ti ñaclai nem inj sa-nga. ⁴⁻⁵ Aô gambo nom gatôm lau nom-nga si ñawê, ma kwahic dec ti têtj ñawê-nga. Ma bocdinañ kwahic dec yac oc dakôm Anötö nanj kêkinj aô gameñ, nan ndê gwelenj. Têtj ñases-nga oc meñ hóc asê, ma têtj dinañ lau danj oc sêtôm dom bu sêkôm gwelenj.”

⁶ Inj sôm yom dinañ su, goc hê gasôp sip nom, kêyalinj whinj nom, ma sê pi ñgac tapec tandô. ⁷ Ma inj sôm têtj inj, “Am ndi êmgwasinj anôm sip bu gapoñ Siloam.” (Ñae Siloam dau danem kwi bu ‘Kêkinj.’) Goc inj kölhö gi kêgwasiñ anğô, ma inj tandô ñayham sa. Ma inj mbu têtj ndê

andu gi. ⁸ Ma in ndê lau menpan in-nga, ti lau nan senyalê bu mun-nga in ngac ten ghen-nga, n an sêsö ma sendac dandi, "In ngac nan mun-nga ndöc ma ten ghen, a?" ⁹ Ma lau natô sêsôm, "In ngac dau dinañ." Magoc natô sêsôm, "Mba! In ngac dan dau-nga, nan ango gi tap ngac ten ghen-nga dinañ ndê ango sa." Magoc ngac dau sôm, "Aö ngac daun dec." ¹⁰ Goc sendac in, "Ma bocke dec am nem tanôm nayham sa?" ¹¹ Ma in sôm, "Ngac nan sêsam in bu Yisu, nan keyalin sachalê, ma ken pi aö tanôn, goc kêkin aö bu wangwasin anôn andô sip bu Siloam. Bocdinañ aö ga kagwasin daun, dec tanôn nayham sa." ¹² Ma sendac, "Ngac dinañ mbo nde?" Goc in sôm, "Aö kayalê dom."

Lau Palêsai sêkip yom sa pi ngac nan tandô po asê

¹³⁻¹⁴ Yisu keyalin sachalê ma kôm ngac tapec dinañ tandô po asê têt bêt Sabat-nga dan. Ma tinambu l au sêwê ngac dau sêtêt lau Palêsai si. ¹⁵ Têt ndoc lau Palêsai sêlic in, nan sendac in bu, "Am tanôm po asê nalên bocke?" Ma in ô yom ma sôm, "Ngac dinañ ken sachalê pi aö tanôn, ma aö kagwasin dec tanôn po asê." ¹⁶ Goc Palêsai natô sêsôm yom pi Yisu bocdec bu, "Ngac dinañ kégili yomsu Sabat-nga, dec tanyalê bu in men akên Anötö dom." Magoc Palêsai natô sêsôm, "Ngac sac oc tôm dom bu kôm ghen dalô kain dinañ." ¹⁷ Boc-dinañ nac si yom so dau, ma sendac ngac dau tiyham, "Am ngac daôm, am ngac nan in kôm am nem tanôm

po asê, ma bocdinaŋ am sôm sake pi inŋ?” Ma inŋ sôm, “Inŋ propet danŋ.”

¹⁸ Magoc lau bata Israel-ŋga dinaŋ sêkêŋ whinŋ dom bu muŋ-ŋga inŋ tapec ma kwahic dec tandô ŋayham sa. Bocdinaŋ sêkêŋ yom têtŋ inŋ dinda lu damba bu sêmeŋ. ¹⁹ Ma sêndac inŋlu, “Ŋgac dindac inŋ amlu atômŋgac naŋ amlu asôm bu dinda kôc inŋ ti tapec, a? Bocke ma kwahic dec inŋ tandô ŋayham sa?” ²⁰ Ma inŋlu sêsôm, “Aêc! Alu aŋyalê bu inŋ alu mba balê, ma bu alu akôc inŋ ti tapec. ²¹ Magoc inŋ tandô po asê ŋalêŋ bocke ma asa kôm inŋ tandô ŋayham sa, naŋ alu aŋyalê dom. Mac andac inŋ dau. Inŋ ti ŋgac atu su, ma gitôm bu sôm dau ndê yom.” ²² Inŋlu sêŋyalê bu lau bata Israel-ŋga sêkic yom bu ŋac oc sêtinŋ lau naŋ sêkêŋ whinŋ bu Yisu inŋ Mesaya, naŋ su yêc gôlôwac Israel-ŋga, ma bocdinaŋ inŋlu sêtôc ŋac. ²³ Tu dinaŋ-ŋga sêsôm yom bocdec, “Inŋ ti ŋgac atu su. Mac andac inŋ dau!”

²⁴ Goc ŋac sêmbwêc ŋgac dau tiyham, ma sêsôm, “Toc Anötö sa ma sôm yom ŋandô. Yac aŋyalê bu ŋgac dinaŋ inŋ ŋgac sac.” ²⁵ Ma inŋ ô yom bocdec bu, “Inŋ bu ŋgac sac me inŋ ŋgac gitêŋ, aô kayalê dom. Gêŋ tigenŋ aô kayalê. Muŋ-ŋga aô ŋgac tapec, ma kwahic dec aô tanôŋ po asê.” ²⁶ Goc sêndac inŋ, “Inŋ kôm gêŋ sake têtŋ am? Inŋ kôm am tanôm ŋayham sa ŋalêŋ bocke? Sôm asê têtŋ yac.” ²⁷ Ma inŋ sôm, “Aô gasôm têtŋ mac su, magoc mac akôc aneŋ yom sa dom. Tu sake-ŋga mac bu aŋgô tiyham? Mboe mac atac whinŋ bu ati inŋ ndê sêŋomi awhinŋ, a?” ²⁸ Têtŋ dinaŋ sêpu inŋ ma sêsôm, “Mba! Am daôm ti

ngac dinan ndê ngacsênom! Moses ndê sênomi yac. ²⁹ Yac anyalê bu Anötö kên in ndê yom têt Moses, magoc ngac dinan ti in ndê nahu, yac anyalê dom.” ³⁰ Goc ngac dau sôm, “Gên kain dan solop! Mac asôm bu mac anyalê in ndê nahu dom. Tigen alic su nan! In kôm aö tanôn po asê. ³¹ Yac tanjalê bu Anötö oc kên danğa têt lau sac dom. Mba! In kên danğa lau gitên nan sênkuc in ndê yom. ³² Yac danğô dan mun su dom, bu namalac dan kôm ngac nan dinda kôc in ti tapec, nan tandô po asê. Mba sambuc! ³³ Ngac dinan bu men akên Anötö dom, dec oc tôm dom bu in kôm gên dan.”

³⁴ Nac sêngô in ndê yom dinan, dec gêli nac si nalôm sa nandô. Ma sêsôm, “Am bu êmdôhôn yac, a? Sac gêm am ahuc têt ndoc dinam kôc am!” Goc sêtin in sa awê gi.

Lau nan sêkên whin Yisu dom, nan sêtôm lau tapec

³⁵ Têt ndoc Yisu ngô nawae bu lau Palêsai sêtin ngac dau su, nan in kêsâlê in e tap in sa, ma ndac in, “Am kên whin Namalac ndê Atu, me mba?” ³⁶ Ma in ô yom ma sôm, “O ndau! Namalac ndê Atu in asa? Sôm têt aö, goc aö wakên whin in.” ³⁷ Goc Yisu sôm, “Am gêlic in su. Aö ngac dau dec, nan gasôm yom têt am.” ³⁸ Ma in sôm, “Pômdau, aö gakên whin am.” Goc in pôn haduc têt Yisu. ³⁹ Ma Yisu sôm, “Aö gasip nom gameñ ma lau oc sêtap matôc sa tu aö-nga. Lau tapec oc sêti lau tandô nayham, ma lau nan gauc gêm bu nac lau tandô nayham, nan oc sêtôm lau tapec.” ⁴⁰ Lau Palêsai natô

sêmbô sêwhiņ, ma sêngô Yisu ndê yom dinan ma sêndac, “Bocke? Am sôm bu yac tanpec awhiņ, a?” ⁴¹ Ma iņ sôm, “Mac bu lau tampec, dec mac nem giso mba. Mac asôm bu mac lau tanôm ņayham, magoc mac akêņ whiņ aô dom. Tu dinan-ņga dec mac nem giso gacgeņ yêc mac-ņga.”

10

Yom gôliņ pi ņgac yob domba-ņga

¹ Ma Yisu sôm, “Yom ņandô aô wasôm têņ mac, bu ņgac naņ sôc domba si tunlôm yêc gatam dom, magoc kêgili tun bambaliņ bu sôc ndi, naņ ņgac kaņ-nda. ² Magoc ņgac naņ sôc domba si tunlôm yêc gatam solop, naņ ņgac yob domba-ņga ņandô. ³ ņgac naņ yob gatam oc lêc gatam su têņ iņ, ma domba sêņyalê iņ awha. Iņ oc ta domba tigen-tigen si ņaê, ma wê ņac sêsa sêndi. ⁴ Têņ ndoc iņ kôc iņ ndê domba hoņ sêsa si, naņ iņ kêsêlêņ muņ ma ņac sêņkuc iņ, bu ņac sêņyalê iņ awha. ⁵ Tigen ņac oc sêņkuc ņgac apa daņ dom. Mba! ņac oc sêlhô bambaliņ yêc iņ, bu sêņyalê iņ awha dom!” ⁶ Yisu sôm yom gôliņ dinan, magoc ņac sêņyalê iņ ndê yom ņahu dom.

Yisu iņ gatam domba-ņga

⁷ Bocdinan Yisu sôm tiyham, “Yom ņandô aô wasôm têņ mac! Aô gatôm gatam tu domba sêsôc si tunlôm sêndi-ņga. ⁸ Kêdôhônwaga tasan hoņ naņ sêhóc asê sêmuņ aô, naņ lau kaņ. Magoc domba sêkêņ daņga ņac dom. ⁹ Aô gatam, ma domba naņ sêsôc yêc aô, naņ oc sêtap Anötö ndê mwasiņ nem ņac si-ņga sa. ņac oc

sêsôc sêsa, ma sêtap gêñ sênen-nga ñayham sa. ¹⁰ Ngac kañ meñ bu nem kañ ti ndic ndu ma señ popoc. Inj ndê gwelenj dau dinañ. Tigenj aö gamenj bu wamasanj lêñ bu lau sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndöc tali-nga sa, ma mwasiñ dau oc êñsalê ñac ahuc.”

Yisu inj Nadau yob domba-nga ñayham

¹¹ “Aö ngac wayob domba-nga ñayham. Ngac yob domba-nga ñayham oc kênj dau sambuc e nditôm inj mbac ndu bu nem inj ndê domba sa. ¹² Magoc ngac nañ yob domba tu tap ñaôli sa-nga, nañ gitôm ngac nañ yob dau ndê domba, nañ dom. Inj bu lic giam sac dañ meñ, dec inj oc hu domba siñ ma lhö ndi. Goc giam sac oc señ domba ma sêlhö bambalinj. ¹³ Ngac dinañ oc lhö ndi, bu inj gêm gwelenj tu awa-nga ñambwa, ma hêgo dau tu domba-nga dom.

¹⁴⁻¹⁵ “Aö ngac wayob domba-nga ñayham. Gitôm Damanj kêyalê aö, ma aö kayalê Damanj, bocdinañ aö kayalê aneñ domba, ma aneñ domba sêñyalê aö. Ma wakênj daun sambuc e nditôm wambac ndu bu wanem ñac sa. ¹⁶ Ma aneñ domba ñatô sêmbo, nañ sêmbo sêwhinj domba toñ dindec dom. Aö wandic ñac sa sêmenj sêmbo sêwhinj domba dindec, ma ñac oc sêti toñ tigenj. Ñac si ñadau tigenj aö dec wayob ñac, ma ñac honj oc sêkênj dañga aö awhañ.

¹⁷ “Damanj tac whinj aö, bu aö wakênj daun gacgeñ wambac ndu, ma tiñambu aö watisa tiyham. ¹⁸ Ñamalac dañ oc kôc tañli ñahu su yêc aö dom. Aö daun oc wahu tañli ñahu siñ tôm aö daun atac whinj. Anötö kênj ñaclai têtj aö bu aö

daun wahu sin, ma bu aö daun wakôc sa tiyham. Daman gic atu yom dau dinañ.”

¹⁹ Lau bata Israel-nga sêngô yom dinañ ma sêwhê dau kôc ti sêsen dandi tiyham. ²⁰ Lau daêsam sêsôm, “Ñalau sac dañ mbo in ndê ñalôm ma kôm in ndê gauc timboloc. Anğô in ndê yom dom!” ²¹ Magoc lau ñatô sêsôm, “Ñgac ti ñalau sac oc sôm yom kain dinañ dom. Ma ñalau sac oc kôm ñgac tapec tandô po asê dom!”

Lau bata Israel-nga sêtiñ Yisu su

²² Têñ ndoc uhô-nga, lau Israel-nga si †Mwasin Sic Gawi Lôm-nga hôc asê Jerusalem. ²³ Yisu kêsêlêñ mbo lôm dabun ñabatêmdö, mbo gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm. ²⁴ Ma lau bata Israel-nga sêkac sa sêngihi in ahuc, ma sêsôm, “Ñasawa baliñ lec yac atac lu-lu tu am-nga. Bocdinañ dec sôm yom yêc awê têñ yac. Am Mesaya dau, me mba?” ²⁵ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm têñ mac su, magoc mac akêñ whiñ aö dom. Ma aö gakôm gêñ dalô gam Daman anğô. Gêñ dau puñ yom ñandô pi aö dôñ, ma whê aneñ ñahu sa tiawê. ²⁶ Magoc mac akêñ whiñ aö dom, ñahu bu mac ati aö neñ domba dom. ²⁷ Aneñ domba sêkêñ dañga aö awhañ. Aö kayalê ñac, ma ñac sêñkuc aö. ²⁸ Aö oc wakêñ ñac sêndöc tali ñapañ ma oc tôm dom bu ñac sêniñga têñ têm ñambu-nga dom. Ma lau dañ sêtôm dom bu sêngaho ñac su yêc aö amañ. ²⁹ Daman kên aneñ domba têñ aö, ma gêñ dañ hôc gêlêc in su dom. Bocdinañ lau dañ sêtôm dom bu sêngaho ñac su yêc Daman amba. ³⁰ Alu Daman ati gêñ tigeñ.”

³¹ Têñ dinañ lau bata sêkôc hoc sa tiyham bu sêtuc inj. ³² Magoc inj sôm têñ ñac, “Mac bu atuc aö ña hoc tu gêñ dalô bocke-ñga? Bu aö gatôc gêñ ñayham daêsam têñ mac, tôm nañ Damañ kênj têñ aö.” ³³ Ma ñac sêô yom ma sêsôm, “Yac bu atuc am tu gêñ dañ nañ am kôm-ñga dom. Mba! Am ñamalac dañ, magoc toc daôm sa bu nditôm Anötö dau. Am nem yom dinañ sac sambuc, ma tu dinañ-ñga yac bu atuc am ña hoc.”

³⁴ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac anyalê yom nañ Anötö dau sôm pi lau bata Israel-ñga ñatô, nañ sêto yêc mac nem Buku Yömsu-ñga* bocdec bu, ‘Aö gasam mac bu anötöi.’ ³⁵ Anğô su nañ! Anötö kênj inj ndê yom têñ lau nom-ñga dinañ, ma sam ñac bu anötöi. Ma gitôm dom bu dasenj Anötö ndê yom dañ su. ³⁶ Ma aö bocke? Damañ dau kêyalinj aö sa ma kêkinj aö gasip nom gameñ. Bocdinañ tu sake-ñga mac asôm bu aneñ yom sac sambuc, têñ ndoc aö gasôm bu aö Anötö ndê Atu? ³⁷ Aö bu wakôm Damañ ndê gwelenj nañ kênj sip aö amanj, nañ dom, nañ akênj whinj aö dom. ³⁸ Tigenj aö gakôm Damañ ndê gwelenj, ma bocdinañ dec mac bu akênj whinj aneñ yom dom, tigenj akênj whinj tu gêñ nañ aö gakôm-ñga. Ma bocdinañ mac oc anyalê pi ñandô bu Damañ mbo aö ñalôm, ma aö gambo inj ñalôm.”

³⁹ Têñ dinañ sêñsahê tiyham bu sêkôc inj dôn,

---

* **10:34** Yom dau yêc Buku Wê-ñga 82:6 (alic footnote yêc Jon 15:25). Anötö dau kênj ñaclai têñ kinj ti gôlinjwaga bu sênem gôlinj sêmbô nom, ma bocdinañ inj sam ñac bu anötöi. Ma têm ñatô inj sam ñac bu Anötö atui - alic BW 2:7 ma 82:6.

magoc ñac gitôm dom, ma in kölhö gi. ⁴⁰ Ma in pi Bu Jordan ñadañga gi, ma mbo gameñ nañ muñ-ña Jon kêku lau mbo. ⁴¹ Lau daêsam sêsa sêtên in si, ma sêsôm têt dau, “Jon kôm gêt dalô dañ dom. Magoc yom hoñ nañ in sôm pi ñac dindêc, nañ yom ñandô.” ⁴² Ma lau daêsam sêkêt whin Yisu yêc gameñ dinañ.

11

Lasarus mbac ndu

¹⁻² Ñgac dañ ñaê Lasarus mbo malac Betani. Ma in ndê lhuwê lu sêmbo, dañ ndê ñaê Mata, ma dañ ñaê Maria, awhê nañ tiñambu tac bu ñamalu ñayham pi Pômdau gahi, ma puñ ña in kêclaun. Têt bêt dañ Lasarus gêmbac. ³ Goc Maria lu Mata sêkêt yom têt Yisu bocdec bu, “Pômdau, ñgac nañ am atac whin dec gêmbac.” ⁴ Yisu ñgô yom dau ma sôm, “In gêmbac tu bu mbac ndu ñambwa-ña dom. In gêmbac bu tôc Anötö ndê ñaclai ti waê asê, ma bu Anötö ndê Atu tap waê sa whin.”

⁵ Yisu tac whin Maria lu Mata ma Lasarus. ⁶ Tigen têt ndoc in ñgô ñawaê bu Lasarus gêmbac, nañ in têt in gi ñagahô dom. In gacgeñ mbo gameñ dinañ gitôm bêt lu. ⁷ Goc in sôm têt in ndê ñgacsêñomi, “Dalhö dambu datêt gameñ Judia-ña dandi.” ⁸ Magoc ñac sêsôm, “Kêdôhônwaga, mba! Ñasawa apê lec lau bata Israel-ña nañ sêmbo dindê, nañ tac whin bu sêtuc am ña hoc. Bocke dec am bu mbu ndi tiyham?” ⁹ Ma Yisu ô yom ña yom gôlin dañ, ma sôm, “Têt bêt hoñ ac pô gameñ gitôm acgatu

ņasawa 12, ma tiņambu ņasec sa. ƃamalac daŋ bu êņsêlêņ têņ ndoc ac-ņga, dec iņ oc tiņ gahi dom, bu iņ gêlic ņaswê nom dindec-ņga. ¹⁰ Magoc iņ bu êņsêlêņ têņ ôbwêc, dec iņ oc tiņ gahi, bu iņ ndê ņaswê mba.” ¹¹ Goc Yisu gic têku yom ma sôm, “Yac neņ silip Lasarus yêc bêc. Aô watêņ iņ wandi bu wauņ iņ sa.” ¹² Ma ņasacsêņomi sêsôm, “Pômđau, iņ bu yêc bêc yêc, dec iņ dau oc ņasham sa.” ¹³ ƃac gauc gêm bu Yisu sôm bu Lasarus mbo tali ma yêc bêc, magoc iņ ndê yom dau ņasu bu Lasarus mbac ndu su. ¹⁴ Goc Yisu sôm yom yêc awê têņ ņas bu, “Lasarus mbac ndu. ¹⁵ Tu mac-ņga dec aô atac ņasham bu aô gambo g awhiņ iņ dom, bu kwahic dec mac oc akêņ whiņ tu gêņ ņas aô bu wakôm-ņga. Bocđinaņ yac datêņ iņ dandi.” ¹⁶ Ma Tomas, ņasacsêņom ņas sêsam bu Lômđpôn, ņas sôm têņ ņasacsêņomi ņasô, “Ayôc! Dawhiņ iņ dandi, ma đambac ndu dawhiņ iņ.”

Yisu iņ yac neņ datisa ti đambo taņli ņasu

¹⁷ Yisu hóc asê gamen Judia-ņga ma tap sa bu sêkêņ Lasarus ndê ņaslan yêc hocsuņ daņ gitôm bêc hale su. ¹⁸ Malac Betani yêc suņ sa têņ Jerusalem, seņ ņasawa gitôm kilometa tô. ¹⁹ Ma lau Israel-ņga đasêsam sêsa akêņ Jerusalem sêmen, ma sêndôc sêwhiņ Mata lu Maria, bu sênem malô iņlu tu lhuņgac hu iņlu siņ-ņga. ²⁰ Mata ņasô bu Yisu kêsêlêņ meņ, goc sa gi bu lic iņ, magoc Maria ndôc andu. ²¹ Têņ ndoc Mata hóc asê Yisu, ņas iņ sôm têņ iņ, “O Pômđau, am bu mbo, dec aô lhuņgac oc mbac ndu dom. ²² Magoc kwahic dec am mwen hóc asê su, ma

aö kayalê bu gêñ bocke nañ am bu ndac têt Anötö, nañ in oc kôm.” ²³ Ma Yisu sôm, “Am lhômngac oc tisa ma mbo tali tiyham.” ²⁴ Dec Mata ô yom ma sôm, “Aêc! Aö kayalê bu in oc tisa têt bêc nambu-nga nañ lau batê hon oc sêtisa.” ²⁵ Goc Yisu sôm, “Namalac si sêtisa ma sêmbo tali nahu, nañ aö dauñ. Asa nañ kêt whin aö ma mbac ndu su, nañ oc mbo tali tiyham. ²⁶ Ma asa nañ mbo tali ma kêt whin aö, nañ oc niñga têt têt nambu-nga dom, in oc gacgeñ mbo tali. Am kêt whin yom dindec, me mba?” ²⁷ Ma Mata sôm, “Aêc Pômdau! Aö gakêt whin bu am Mesaya, ma Anötö ndê Atu nañ in gic bata bu êñkin sip nom meñ.”

²⁸ Mata sôm yom dinañ su, goc mbu gi ma ta Maria têt in meñ. Ma in sôm têt in, “Kêdôhônwaga meñ su, ma in ndac am.”

²⁹ Maria ngô su, goc tisa ngahô bu sa têt Yisu ndi. ³⁰ Têt ndoc dinañ Yisu hóc asê Betani su dom, in gacgeñ mbo gameñ nañ Mata hóc pi in.

³¹ Lau Israel-nga nañ sêmbo andu sêwhin Maria tu bu sênem malô in, nañ sêlic in tisa ngahô ma kölhô gi. Nac gauc gêm bu in oc têt sêhô ndi bu tañ lhungac mbo dindê, ma bocdinañ sêsa si ma sênkuc in.

³² Têt ndoc Maria hóc asê gameñ nañ Yisu mbo ma gêlic in, nañ in hu dau sip nom yêc in gahi-nga, ma sôm, “O Pômdau, am bu mbo, dec aö lhungac oc mbac ndu dom.” ³³ Yisu gêlic Maria tañ, ma gêlic lau Israel-nga nañ sêwhin in, nañ sêtañ bocdinañ, dec kêsahê nawapac atu yêc ndê nalôm. ³⁴ Ma in ndac, “Mac anshuñ in

yêc nde?” Ma sêsôm, “Mweñ Pômdau, ma lic.”
³⁵ Têñ dinañ Yisu tasulu sa. ³⁶ Ma lau Israel-nga dinañ sêsôm, “Alic, in̄ atac whiñ Lasarus ndu andô.” ³⁷ Magoc ñatô sêsôm, “In̄ kôm ñgac tapec tandô po asê. Bocke dec in̄ kôm Lasarus ñayham sa dom, ma in̄ mbac ndu?”

Yisu uñ Lasarus sa

³⁸ Têñ dinañ Yisu ndê ñalôm ñawapac atu tiyham, ma in̄ kêsêlêñ têt sêhô gi. Nac sêkêñ ñgac batê dau ndê ñamlan̄ yêc hocsuñ dan̄, ma sêm̄pi hoc dan̄ gi ndöc sê awha ahuc. ³⁹ Têñ ndoc Yisu hôc asê, nan̄ in̄ sôm têt lau nan̄ sêwhiñ in̄ bu, “Mac ampi hoc dau sa.” Magoc ñgac batê ndê lhuwê Mata sôm, “Pômdau! In̄ yêc gitôm bêc hale su. Oc ñamaniñ sa su.” ⁴⁰ Dec Yisu sôm, “Aö gasôm têt am su, bu kêt whiñ, dec am oc lic Anötö ndê ñaclai ti ñawasi.” ⁴¹ In̄ sôm yom dinañ su, goc lau sêm̄pi hoc dau sa. Ma Yisu tatak undambê ma sôm, “Daman̄, aö wanem dan̄ge am, bu am ñgô aneñ yom. ⁴² Aö kayalê bu am kêt dan̄am aö ñapan̄, magoc kwahic dec aö bu wanem dan̄ge am, bu lau nan̄ sêlhac dec oc sêngô aneñ yom, ma sêkêñ whiñ bu am kêkiñ aö gameñ.” ⁴³ Goc in̄ mbwêc awha atu, “Lasarus! Sa mweñ!” ⁴⁴ Dec Lasarus sa meñ, ma po nan̄ sêm̄pan̄ in̄ gahi ti amba, ma po dan̄ nan̄ sêhi pi in̄ ñagólôn̄, nan̄ gacgeñ sêyêc in̄. Ma Yisu sôm têt ñac, “Akôc po su yêc in̄, ma akêt in̄ lhö ndi.”

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

⁴⁵ Tu gêt̄ atu dinañ-nga dec lau Israel-nga daêsam nan̄ sêmbo sêwhiñ Maria ma sêlic gêt̄

naŋ Yisu kôm, naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ. ⁴⁶ Magoc ŋatô sêtêŋ lau Palêsai si, ma sic miŋ pi gêŋ naŋ Yisu kôm. ⁴⁷ Goc dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sêmbwêc lau †Sanedrin-ŋga sêpitigeŋ, ma sêndac ŋac, “Yac oc dakôm gêŋ sake? Ngac dinaŋ kôm gêŋ dalô daêsam. ⁴⁸ Yac bu dalhac iŋ ahuc dom, dec lau hoŋ oc sêkêŋ whiŋ bu iŋ Mesaya dau. Ma lau Rom-ŋga oc sêmeŋ ma sêseŋ yac neŋ gameŋ danem akiŋ Anötö-ŋga ti yac lau Israel-ŋga hoŋ su.”

⁴⁹ Têŋ yala dinaŋ Kayapas iŋ †dabuŋsiga ŋamata-ŋga. Ma iŋ sôm têŋ lau Sanedrin-ŋga, “Mac nem gauc sa dom! ⁵⁰ Iŋ mbac ndu maŋ! Yham dom bu lau Israel-ŋga hoŋ sêninga. Ngac tigeŋ bu mbac ndu ô lau hoŋ, naŋ oc ŋayham hôc gêlêc su.” ⁵¹ Kayapas sôm yom dinaŋ ŋa iŋ dau ndê gauc dom. Magoc têŋ yala dinaŋ iŋ dabuŋsiga ŋamata-ŋga, dec iŋ sôm yom dau gitôm propet daŋ. Ma yom dau ŋahu bocdec bu. Yisu oc mbac ndu tu lau Israel-ŋga hoŋ. ⁵² Ma tu ŋac tawasê-ŋga dom. Iŋ oc mbac ndu tu Anötö ndê lau hoŋ naŋ sêmbô gameŋ nom-ŋga tidau-tidau, tu bu ndic ŋac hoŋ sa sêpitigeŋ.

⁵³ Bocdinaŋ têŋ bêc dinaŋ lau bata Israel-ŋga dinaŋ sic hu sêŋsalê lêŋ bu sêndic Yisu ndu. ⁵⁴ Ma tu dinaŋ-ŋga Yisu kêsêlêŋ mbo awê yêc lau Israel-ŋga ŋalôm dom. Iŋ kôlhö gi mbo malac Eprayim, naŋ yêc gameŋ sawa ŋamakê. Ma iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêmbô gameŋ dinaŋ sêwhiŋ iŋ.

⁵⁵ Têŋ ndoc lau Israel si om atu Mwasin Pasowa-ŋga meŋ kêpiŋ, n aŋ lau daêsam yêc gameŋ ŋamakê-ŋga sêpi Jerusalem si. Ŋac bu

sêṅkuc lau Israel si lêṅ sêmasaṅ dau ṅawasi sa yêc Anötö aṅgô-ṅga munṅ su naṅ goc Pasowa ṅabêc hôc asê. ⁵⁶ Ma ṅac sêṅsalê Yisu ṅapaṅ. Têṅ ndoc sêkac sa sêṅbo lôṅ dabuṅ, naṅ sêṅdac dandi, “Mac gauc gêm bocke? Inṅ oc meṅ tu Mwasinṅ Pasowa-ṅga, me mba?” ⁵⁷ Tigenṅ dabuṅsiga atu-tu ti lau Palêsai sic atu lau bu asa bu tap gameṅ naṅ Yisu mbo, naṅ sa, naṅ kêṅ ṅawaê têṅ ṅac, ma ṅac oc sêkôc inṅ dôṅ.

12

Maria gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Luk 7:37-38)

¹ Bêc 6 yêc dôṅ yêc bu Mwasinṅ Pasowa-ṅga hôc asê, ma Yisu têṅ malac Betani gi. Lasarus, ṅgac naṅ inṅ uṅ sa akêṅ lau batê-ṅga, naṅ mbo malac dinaṅ. ² Ma yêc Lasarus ndê andu, ṅac sêṅdê mwasinṅ tu Yisu-ṅga. Lasarus ti lau ṅatô seṅ gêṅ sêṅdôc sêwhinṅ inṅ, ma Mata gêm akinṅ ṅac mbo. ³ Goc Maria meṅ, kôc a ṅakwi ṅamalu ṅayham naṅ ṅaôli atu sip kac daṅ, ma kêc pi Yisu gahi. Goc inṅ puṅ inṅ gahi ṅa inṅ dau kêclaunṅ. Ma gêṅ dau ṅamalu hôṅ dau sa ma gêm andu ṅalôm ahuc.

⁴ Têṅ dinaṅ Judas Iskeriot, ṅgacsêṅom naṅ tiṅambu hoc Yisu asê, naṅ sôm, ⁵ “Bu ṅamalu ṅayham dindec ṅaôli atu, gitôm denarii 300 naṅ dakôc ti ṅaôli tu gwelenṅ yala sambuc-ṅga. Tu sake-ṅga awhê dec kêyainṅ? Gitôm bu dakêṅ têṅ lau sêṅemlhi, ma dakêṅ ṅa-awa tu danem lau ṅalôm sawa sa-ṅga.” ⁶ Judas sôm yom dinaṅ, magoc inṅ gauc gêm lau ṅalôm sawa dom. Inṅ

sôm yom dinan̄ n̄ahu bu in̄ n̄gac kan̄-nda. In̄ yob n̄gac-sêṅomi si talhi mone-n̄ga, ma gêm kan̄ mone n̄atô bu nem dau sa. ⁷ Magoc Yisu ô in̄ ndê yom ma sôm, “Mac alhac awhê dindec ahuc dom. In̄ yob gêṅ dau n̄apan̄ e kwahic dec, gic waê bêc sêṅsuhun̄ aö-n̄ga. ⁸ Lau n̄alôm sawa oc sêmbo sêwhin̄ mac n̄apan̄. Tigen̄ aö oc wambo wawhin̄ mac n̄apan̄ dom.”

Lau dabun̄siga sêkic yom pi Lasarus

⁹ Têṅ ndoc dinan̄ lau Jerusalem-n̄ga daêsam sêṅgô n̄awaê bu Yisu mbo malac Betani, dec sêsa si bu sêlic in̄. Ma n̄ac bu sêlic Lasarus, n̄gac nan̄ Yisu un̄ sa yêc lau batê-n̄ga, nan̄ whin̄. ¹⁰ Tu dinan̄-n̄ga dabun̄siga atu-tu Israel-n̄ga sêkic yom bu sêndic Lasarus ndu whin̄. ¹¹ N̄ahu bu lau Israel-n̄ga daêsam sêhu n̄ac sin̄ ma sêkêṅ whin̄ Yisu tu Lasarus-n̄ga.

Yisu sôc malac Jerusalem gi

(Mat 21:4-9; Mak 11:7-10; Luk 19:35-38)

¹² Têṅ n̄agalan̄sê lau daêsam nan̄ sêmbo Jerusalem tu Mwasin̄ Pasowa-n̄ga sêṅgô n̄awaê bu Yisu kêsêlêṅ mbo seṅ bu têtṅ Jerusalem meṅ. ¹³ Bocdinan̄ n̄ac sêsa si bu sêkôc in̄ sa. Sêhóc tômtôm n̄alauṅ ma sêmbwêc, “Hosana! Tampin̄ in̄ nan̄ meṅ gêm Pômdau angô. Tampin̄ lau Israel-n̄ga si Kin̄.” ¹⁴ Yisu kêsêlêṅ meṅ ndöc don̄ki n̄atu dan̄ n̄ahô, ma n̄alêṅ dinan̄ propet akwa dan̄ ndê yom n̄andô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

¹⁵ O mac lau †Sayon-n̄ga, atöc daôm dom. Alic mac nem Kin̄ têtṅ mac meṅ, ndöc don̄ki n̄atu n̄ahô. *[Sek 9:9]*

¹⁶ Yisu ndê ngacsêñomi sêlic gêñ honɔɔ dinaɔɔ, magoc ɔac sêñyalê ɔahu dom. Tigeɔɔ tiɔambu, têtɔɔ ndoc Yisu tisa ti ɔawasi atu, naɔɔ sêñyalê bu yom dau, naɔɔ sêto muɔɔ su, naɔɔ hêganôɔɔ Yisu, ma tu dinaɔɔ-ɔga lau sêkôm gêñ dinaɔɔ têtɔɔ iɔɔ.

¹⁷ L au daêsam naɔɔ sêmbo sêwhiɔɔ Yisu têtɔɔ ndoc iɔɔ mbwêc Lasarus ma uɔɔ iɔɔ sa akêtɔɔ lau batê-ɔga, naɔɔ sic miɔɔ pi iɔɔ ɔapaɔɔ. ¹⁸ Bocdinaɔɔ lau daêsam sêngô ɔawaê bu Yisu kôm gêñ dalô atu dinaɔɔ, ma sêsa si bu sêlic iɔɔ têtɔɔ bêc dinaɔɔ. ¹⁹ Ma têtɔɔ têtɔɔ lau Palêsai sêlic gêñ dau, naɔɔ sêsôm têtɔɔ dandi, “Alic, yac neɔɔ yom honɔɔ ɔandô mbasi. Yac oc dalhac iɔɔ ahuc ɔalêtɔɔ bocke? Lau honɔɔ oc sêɔkuc iɔɔ!”

Yisu sôm gwananɔɔ bu iɔɔ oc mbac ndu

²⁰ Lau Grik ɔatô sêmbo sêwhiɔɔ lau naɔɔ sêpi malac Jerusalem tu sênem akiɔɔ Anôtô-ɔga têtɔɔ om atu Pasowa-ɔga. ²¹ Lau Grik dinaɔɔ sêtêtɔɔ Pilip, ngacsêñom naɔɔ meɔɔ akêtɔɔ malac Betsaida yêc gameɔɔ Galili-ɔga, ma sêsôm têtɔɔ iɔɔ bu, “O ɔgac atu, yac bu alic Yisu.” ²² Dec Pilip gi sôm yom dau têtɔɔ Andru, ma iɔɔlu si sêsôm têtɔɔ Yisu. ²³ Yisu ɔgô yom dau goc sôm yom gôliɔɔ daɔɔ bocdec bu, “Ndoc meɔɔ sa bu ɔamalac ndê Atu tap iɔɔ ndê waê atu sa. ²⁴ Aô wasôm yomandô têtɔɔ mac. Gêñ ɔawhê daɔɔ bu sêsô sip nom ndi dom, dec gêñ tigeɔɔ dau oc gacgeɔɔ yêc. Magoc gêñ dau bu dasô sip nom ɔalôm ndi, dec oc tibalê ma niɔɔga, magoc tiɔambu oc po pi meɔɔ ma nem ɔandô daêsam tiyham. ²⁵ Asa naɔɔ tac whiɔɔ bu sap gêñ nom-ɔga dôɔ ɔapaɔɔ tu mbo tali-ɔga, naɔɔ oc niɔɔga. Magoc asa naɔɔ bu hu gêñ nom

dindec-nga siñ tu êñkuc aö-nga, nañ tap sen ndöc tali têtj têtj nambu-nga-nga sa. ²⁶ Asa nañ gauc gêm bu nem akiñ aö, nañ meñ êñkuc aö. Ma gameñ nañ aö oc wambo, nañ inñ nañ gêm akiñ aö, nañ oc mbo bocdinañ. Lau honñ nañ sem akiñ aö, nañ Damañ oc toc ñac sa.

²⁷ “Kwahic dec aö neñ ñalôm kedehe aö ñandô. Tigenñ aö wandac Damañ bu êñgaho aö su yêc ndoc ñawapac-nga dindec dom. Mba! Tu gêtj dau dindec-nga dec aö gameñ. ²⁸ Damañ, aö wasa lêtj dindec tu bu wapo nem waêm sa.”

Yisu sôm yom dinañ, ma awha dañ sa akêtj undambê bocdec bu, “Aö gatap waêtj sa tu am-nga su, ma watap sa tiyham.” ²⁹ Lau daêsam nañ sêmbo gameñ dinañ sêtjgô ñakêcsia dau, ma ñatô sêsôm bu wapap gic. Ma ñatô sêsôm bu añela dañ sôm yom têtj Yisu. ³⁰ Magoc Yisu sôm, “Awha dinañ sa tu aö-nga dom, magoc sa tu mac-nga. ³¹ Kwahic dec ti ndoc Anötö êmatôc lau nom dindec-nga. Ma inñ oc êmasuc nom dindec ñadau su.* ³² Magoc têtj ndoc sêndic aö pi a ma sêsunñ aö sa yêc nom, nañ aö oc wahê ñamalac akêtj gameñ honñ sêtj têtj aö sêmên.” ³³ Yisu sôm

---

* **12:31** Yisu sôm bu Anötö oc êmasuc nom dindec ñadau su. Têtj ndoc Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, inñ ku Sadañ ndê ñaclai dulu-alic Jon 16:33; Kol 2:15; Hib 2:15; ma 1 Jon 3:8. Yisu ku inñ dulu su yomandô, magoc Anötö kêtj ñasawa têtj Sadañ ma inñ kôm inñ ndê gwelenñ yêc nom - alic Epe 2:2; 2 Kor 4:4; ma 1 Jon 5:19. Bocdinañ lau nañ sêkêtj whiñ sic waê bu sêlhac ñaŋga ma sêndic siñ têtj Sadañ, (Jon 17:15; Epe 6:10-18) ma Anötö kêtj ñaclai têtj ñac bu sêku inñ dulu (Rom 16:20). Têtj bêc nambu-nga, Anötö oc senñ Sadañ ti inñ ndê añela ti lau sac su ma inñ ndê ñaclai oc pacndê sambuc (Rev 20:2-3, 10).

yom dinan bu tôc ñalêñ nan in oc mbac ndu, nan asê.

³⁴ Ma lau dinan sêo in awha ma sêsôm, “Sêto yom yêc buku yomsu-nga, nan sôm bu Mesaya oc mbo ñapan. Ma bocke dec am sôm bu ñac oc sêsun Ñamalac ndê Atu sa? Ñamalac ndê Atu dau in asa?” ³⁵ Goc Yisu sôm, “Ya ñawê oc mbo whin mac ñasawa saun, ma boc-dinan anjêlêñ ambo ñawê dau ñalôm, bu ñasec nem mac ahuc dom. Lau nan sêñsêlêñ sêmbo ñasec ñalôm, nan sem gauc gameñ nan oc sêndi nan. ³⁶ Akêñ whin Ñawê dau nan kwahic dec mbo whin mac, ma mac oc ati lau ñawê-nga.” Yisu sôm yom dau su, goc hu ñac sin, ma sin dau têtñ ñac.

Lau daêsam sêkêñ whin Yisu dom

³⁷ Yisu kôm gêtñ dalô daêsam yêc lau Israel anjê-nga, magoc daêsam sêkêñ whin dom bu in Mesaya dau. ³⁸ Ma bocdinan yom nan propet Aisaya to mun su, nan ñandô sa. Yom dau yêc bocdec:

Pômdau, ñac si asa kêtñ whin yom nan yac ahoc asê?

Ma ñac si asa ndê gauc sa pi am nem ñaclai atu, nan am tôc tiawê? *[Ais 53:1]*

³⁹ Bocdinan Anötö ndê propet Aisaya tôc asê gwanan bu lau dinan sêtôm dom bu sêkêñ whin. Ma in to yom dan tiyham bocdec bu:

⁴⁰ Pômdau kôm ñac si tandô tipec, ma ñac si ñalôm ñadandi. Bocdinan gitôm dom bu sêlic ña tandô, ma sêñyalê yêc ñac si ñalôm. Ma gitôm dom bu ñac sênem dau kwi, ma wakôm ñac ñayham sa tiyham. *[Ais 6:10]*

⁴¹ Aisaya to yom dau, nahu bu in gêlic Yisu ndê nawasi su, ma bocdinaŋ dec sôm yom asê pi in.

⁴² Yom dau yêc bocdinaŋ, magoc lau Israel-nga daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu, ma nac si lau bata natô sêwhiŋ. Tigen nac sêtôc si sêkêŋ whiŋ in tiawê dom, nahu bu nac sêtôc bu lau Palêsai oc sêtiŋ nac su yêc gôlôwac Israel-nga. ⁴³ Nac atac whiŋ bu namalac sêlic nac nayham ma sêken waê têt nac, hôc gêlêc bu sêtap waê sa yêc Anötö.

⁴⁴ Ma Yisu sôm yom awha atu, “Asa naŋ kêt whiŋ aö, naŋ kêt whiŋ aö taŋwasêŋ dom. In kêt whiŋ in naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ whiŋ.

⁴⁵ Ma asa naŋ gêlic aö, naŋ gêlic in naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ bocdinaŋ. ⁴⁶ Aö gahôc asê nom gitôm ya nawê, bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ aö, naŋ oc sêmbo nasec dom. ⁴⁷ Asa naŋ ngô aneŋ yom magoc danŋa wambu dom, naŋ aö dauŋ oc wamatôc in dom. Bu aö gameŋ bu wamatôc lau nom-nga dom, magoc bu wanem nac si. ⁴⁸ Lau hoŋ naŋ sêkôc aö ti aneŋ yom sa dom, naŋ oc sêtap matôc sa têt bêc nambu-nga. Ma nac si matôc nahu sip nac sêkôc aneŋ yom sa dom. ⁴⁹ Bu aö gasôm dauŋ neŋ yom dom. Damaŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ gic atu yom hoŋ tu wasôm asê-nga. ⁵⁰ Ma aö kayalê bu yom naŋ in gic atu, naŋ ti namalac si seŋ sêndôc tali napaŋ-nga. Bocdinaŋ anŋyalê bu yom hoŋ naŋ aö gasôm, naŋ kêkuc yom naŋ Damaŋ dau kêt têt aö.”

13

Yisu kêgwasin ngacsêŋomi gahi

¹ Lau Israel-nga si om atu mwasin Pasowa-nga menj kêpinj, ma Yisu kêyalê bu ndoc menj hôc asê su, bu in hu nom dindéc sinj ma mbu têtj Damba ndi. Inj atac whinj inj dau ndê lau nanj sêmbo nom, ma inj bu tôc asê tiawê, ñalênj nanj inj atac whinj ñac ndu andô. ² Inj ti ndê ñgacsênjomi sêndöc sêwhinj dau bu sênej gêtj, ma Judas Iskeriot, Saimon ndê atungac, mbo whinj ñac. Sadañ sip inj ndê ñalôm muñ su, ma kêtj gauc têtj inj bu hoc Yisu asê. ³ Yisu kêyalê bu Damba kêtj gêtj honj sip inj amba, ma bu inj menj akêtj Anötö, ma oc mbu têtj inj ndi. ⁴ Bocdinañ inj tisa yêc tebo, kac inj ndê ñakwê awê-nga su, ma kic po dapunj dauñ-nga danj pi inj ñampê. ⁵ Goc inj tac bu sip suc danj, ma gic hu kêtjwasinj ñgacsênjomi gahi, ma punj ña po nanj inj kic pi ñampêbalê. ⁶ Inj têtj Saimon Pita menj, ma Pita ndac, “Pômdau, am bu êmgwasinj aö gahinj whinj, a?” ⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Kwahic dec am nem gauc sa dom pi gêtj nanj aö gakôm gambo, tigenj tinjambu am oc êmyalê.” ⁸ Magoc Pita sôm, “Mba! Am êmgwasinj aö gahinj dom andô!” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wanjwasinj am dom, dec am oc ti anej danj dom.” ⁹ Dec Pita sôm, “Bocdinañ Pômdau, êmgwasinj aö gahinj ñambwa dom, magoc amanj ti ñagôlônj whinj!” ¹⁰ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Ñamalac nanj gêtinj bu su, nanj tinjambu êngwasinj gahi ñambwa, dec inj ndê ñamlic sambuc ñawasi sa. Aö wasôm têtj mac lau dinañ bu mac ñawasi sa su, magoc mac honj dom.” ¹¹ Yisu kêyalê ñgac nanj oc hoc inj asê, ma tu dinañ-nga sôm bu ñac honj ñawasi dom.

¹² Yisu kêgwasiŋ ɲac hoŋ gahi pacndê, dec sôc in ndê ɲakwê awê-ɲga sa tiyham, ma mbu gi ndöc ndê mala. Ma in ndac, “Mac aɲyalê gêŋ naŋ aö gakôm têtŋ mac, naŋ ɲahu, me mba? ¹³ In solop bu mac asam aö bu ‘Kêdôhônŋwaga,’ ma ‘Pômdau,’ bu aö dauŋ dindec. ¹⁴ Ma kwahic dec aö, mac nem kêdôhônŋwaga ma Pômdau, kagwasiŋ mac gahim. Ma aö wasôm têtŋ mac, bu aŋgwasiŋ nem asidôwai si gahi bocdinaŋ. ¹⁵ Aö gatôc ɲadônŋ têtŋ mac, bu mac alic ma akôm tôm aö gakôm têtŋ mac. ¹⁶ Aö wasôm yom ɲandô, bu ɲgac akiŋ daŋ hôc gêlêc in ndê ɲadau dom, ma ɲgac aheŋ-ɲga hôc gêlêc in naŋ kêkiŋ in, naŋ dom. ¹⁷ Kwahic dec aö gawhê gêŋ dindec sa ma mac aɲyalê, ma mac bu akôm ɲandô sa, dec oc atap Anötö ndê mwasiŋ sa.”

Yisu sôm ɲgac hoc in asê-ɲga asê

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm yom dindec pi mac hoŋ dom, bu aö kayalê lau naŋ aö kayaliŋ ɲac sa. Tigeŋ yom daŋ naŋ sêto yêc, naŋ oc ɲandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu, ‘*Ngac naŋ gêŋ gêŋ whiŋ aö, naŋ kêŋ kisa aö.*’ ¹⁹ Aö gasôm yom asê gwananŋ pi gêŋ dau, bu têtŋ têtŋ gêŋ dau hôc asê, naŋ mac oc akêŋ whiŋ bu aö Mesaya dau. ²⁰ Aö wasôm yom ɲandô têtŋ mac, bu asa naŋ kôc ɲamalac naŋ aö kakiŋ in, naŋ sa, naŋ kôc aö dauŋ sa. Ma asa naŋ kôc aö sa, naŋ kôc in naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ sa.”

²¹ Yisu sôm yom dinaŋ su, ma in ndê ɲalôm ɲawapac ɲandô, dec sôm, “Yomandô aö wasôm têtŋ mac, bu ɲgac daŋ mbo dec, naŋ oc hoc aö asê.” ²² Yisu ndê ɲgacsêŋomi sêŋgô yom dinaŋ

ma tahê dandi, bu ñac sem gauc bu ñgac nañ inñ sôm yom pi, inñ asa. ²³ Ngacsêñom nañ Yisu tac whiñ ndu andô, nañ ndöc gi pañ Yisu. ²⁴ Dec Saimon Pita gic amba têt inñ, ma sôm, “Am ndac inñ bu inñ sôm yom pi asa.” ²⁵ Goc ñgacsêñom dau têt sac Yisu, ma ndac, “Pômdau, asa?” ²⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ñgac nañ aô wapuc bolom dindec sip sulu ma wakêt têt inñ.” Goc inñ puc bolom sip sulu ma kêt têt Judas Iskeriot, Saimon atungac. ²⁷ Judas kôc bolom dau su, ma ñagahô Sadañ sip inñ ndê ñalôm. Ma Yisu sôm têt inñ, “Sa ndi, ma gêt nañ am gauc gêm bu kôm, nañ kôm ñagahô.” ²⁸ Lau hoñ nañ sêndöc tebo, nañ sêñgô yom nañ Yisu sôm têt Judas, magoc sêñyalê ñahu dom. ²⁹ Judas inñ ñgac nañ yob ñac si talhi mone-ñga, ma bocdinañ dec ñgacsêñomi ñatô gauc gêm bu Yisu kêkinñ inñ sa gi bu nemlhi gêt tu Mwasinñ Pasowa-ñga, me bu kêt gêt têt lau ñalôm sawa. ³⁰ Judas gêt bolom nañ Yisu kêt têt inñ, ma sa awê gi. Ma gameñ ñasec sa.

Yomsu wakuc

³¹ Judas sa gi su, ma Yisu sôm, “Kwahic dec Ñamalac ndê Atu oc tap inñ ndê waê sa, ma inñ oc po Anötö ndê waê sa whiñ. ³² Ma Anötö oc kêt dau ndê ñawasi têt ndê Atungac bu po Atu ndê waê sa. Ma inñ oc po ndê waê sa ñagahô eñ.

³³ “O aneñ lau hac. Aô wambo wawhiñ mac ñasawa sauñ eñ. Tiñambu mac oc añsalê aô, tigeñ tôm aô gasôm têt lau bata Israel-ñga su, dec wasôm têt mac bu gameñ nañ aô bu wandi, nañ mac atôm dom bu amen. ³⁴ Kwahic dec aô wakêt yomsu wakuc têt mac bocdec bu. Akêt

nem atac whiṅ lom daôm. Tôm aö atac whiṅ mac, dec mac atac whiṅ nem asidôwai bocdinaṅ. ³⁵ Ma têtṅ ndoc lau hoṅ sêlic mac nem mêtê atac whiṅ daôm-ṅga, dec ṅac oc sêṅyalê pi ṅandô bu aneṅ ṅgacsêṅomi mac.”

*Yisu sôm asê bu Pita oc sêc iṅ ahuc
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³⁶ Goc Saimon Pita ndac iṅ bu, “Pômdau, am oc mbo nde?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gameṅ naṅ aö oc wandi, naṅ am gitôm dom bu êmkuc aö kwahic dec. Magoc tiṅambu am oc êmkuc aö mweṅ.” ³⁷ Goc Pita ndac, “Pômdau, tu sake-ṅga am sôm bu kwahic dec aö gatôm dom bu waṅkuc am? Aö wakêṅ dauṅ sambuc e nditôm wambac ndu tu am-ṅga.” ³⁸ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am gauc gêm bu am gitôm bu mbwac ndu tu aö-ṅga, a? Aö wasôm yomandô têtṅ am, bu ôbwêc dau dindéc am oc sêc aö ahuc tidim tö muṅ, goc dalec oc taṅ.”

14

Yisu ti seṅ datêṅ iṅ Damba-ṅga

¹ Ma Yisu sôm têtṅ ndê ṅgacsêṅomi, “Ambo ti nem ṅalôm ṅawapac dom. Akêṅ whiṅ Anötö, ma akêṅ whiṅ aö bocdinaṅ. ² ṅalôm daêsam yêc Damaṅ ndê andu. Bu mba, oc wasôm yom dindéc asê têtṅ mac dom. Aö watêṅ Damaṅ ndê andu dau wandi, bu wamasanṅ mac nem malam. ³ Aêc, aö oc wandi, ma wamasanṅ nem malam, ma tiṅambu aö wambu wameṅ ma wakôc mac sa bu amêṅ andôc gameṅ dinaṅ awhiṅ aö. ⁴ Mac aṅyalê seṅ têtṅ gameṅ naṅ aö oc wandi.” ⁵ Magoc

Tomas sôm têt in, “Pômdau, yac am gauc gameŋ naŋ am oc ndi, ma bocdinaŋ ŋalêt bocke dec yac oc aŋyalê seŋ bu atêt gameŋ dau andi?” ⁶ Ma Yisu sôm, “Aö dauŋ gati seŋ, ma yom ŋandô ti mac andöc tamli ŋahu yêc aö. Aö taŋwasêt gati seŋ bu ŋamalac sêtêt Damaŋ sêndi, ma seŋ daŋ yêc dom. ⁷ Mac bu aŋyalê aö ŋapep, dec oc aŋyalê Damaŋ whiŋ. Ma kwahic dec ma ndi, mac aŋyalê in, ma mac alic in su.” ⁸ Goc Pilip sôm, “Pômdau, tôc Damam têt yac, naŋ goc nditôm.” ⁹ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “O Pilip, aö gambo gawhiŋ mac ŋasawa baliŋ su, ma bocke am kêyalê aö dom? Tu sake-ŋga am sôm têt aö bu watöc Damaŋ têt mac? Aö wasôm têt am, bu asa naŋ gêlic aö su, naŋ gêlic Damaŋ su bocdinaŋ. ¹⁰ Aö gasôm su, bu aö gambo Damaŋ ŋalôm, ma in mbo aö ŋalôm. Mac akêt whiŋ yom dau, me mba? Yom naŋ aö gasôm, naŋ aö taŋwasêt neŋ yom dom. Damaŋ naŋ mbo aö ŋalôm, naŋ kôm in ndê gwelen ŋa aö. ¹¹ Aö gasôm bu aö gambo Damaŋ ŋalôm, ma in mbo aö ŋalôm. Akêt whiŋ aneŋ yom dinaŋ. Magoc mac bu akêt whiŋ aneŋ yom dom, dec gauc nem gêt atu-tu naŋ aö gakôm ŋa Damaŋ ndê ŋaclai, ma akêt whiŋ tu gêt dinaŋ-ŋga. ¹² Aö wasôm yom ŋandô têt mac, bu asa naŋ kêt whiŋ aö, naŋ oc kôm gêt atu-tu gitôm aö gakôm. Ma in oc kôm gêt atu-tu naŋ hóc gêlêc in dinaŋ su. Ŋahu bu kwahic dec aö watêt Damaŋ wandi. ¹³ Ma aö wakôm gêt bocke naŋ mac atet tu aneŋ ŋaê-ŋga, ma ŋalêt dinaŋ aö wapo Damaŋ ndê waê sa. ¹⁴ Ateŋ gêt tu aneŋ ŋaê-ŋga, ma aö wakôm

gêñ dau ñandô sa.”

Yisu gic bata bu êñkinj Nalau Dabun

¹⁵ Ma Yisu sôm, “Mac bu atac whiñ aö, dec dañam wambu aneñ yom. ¹⁶⁻¹⁷ Ma aö wandac Damañ, ma iñ oc kêñ Nalau Yom Ñandô-nga bu meñ mbo whiñ mac ñapañ eñ. Iñ oc puc mac dôñ ti nem mac awham ô aö. Lau sac nom-nga oc sêkôc iñ sa dom, bu ñac sêtôm dom bu sêlic iñ me sêñyalê iñ. Tigeñ mac anyalê iñ, bu iñ mbo whiñ mac, ma oc mbo mac nem ñalôm. ¹⁸ Aö wahu mac siñ bu ambo atôm mosibu dom. Mba! Aö dauñ watêñ mac waloc.

¹⁹ “Ñasawa sauñ ma lau nom-nga oc sêlic aö tiyham dom, tigeñ mac oc alic aö. Ñahu bu aö oc watisa tiyham ma wambo tañli, ma tu dinañ-nga dec oc nditôm bu mac ambo tamli ñapañ awhiñ. ²⁰ Têñ têm dinañ, mac oc anyalê bu aö gambo Damañ ñalôm, ma mac ambo aö ñalôm, ma aö gambo mac ñalôm. ²¹ Asa nañ kôc aneñ yomsu sa yêc iñ ndê ñalôm ma dañga wambu, nañ tôc asê bu iñ atac whiñ aö ñandô, ma Damañ oc atac whiñ iñ bocdinañ. Ma aö dauñ oc atac whiñ iñ, ma watôc dauñ asê têtñ iñ.”

²² Goc ñgacsêñom dañ ñaê Judas sôm, “Pômdau, tu sake-nga am sôm bu tôc daôm asê têtñ yac, magoc têtñ lau nom-nga honñ dom?” (Ñgacsêñom dinañ iñ Judas Iskeriot dom.) ²³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Asa nañ atac whiñ aö, nañ oc dañga wambu aneñ yom. Ma Damañ oc atac whiñ iñ ma alu oc atêñ iñ aloc ma ambo awhiñ iñ. ²⁴ Yom nañ aö gasôm asê têtñ mac, nañ aö dauñ neñ yom dom. Damañ nañ kêkinj aö gameñ,

nañ ndê yom. Tigen lau nom-nga nañ atac whiñ aö dom, nañ danğa wambu aneñ yom dau dom.

²⁵ “K wahic dec aö gambo gawhiñ mac ma gasôm yom hoñ dindêc têt mac. ²⁶ Magoc tiñambu, Damañ oc êñkiñ Nalau Dabuñ nem aö añôñ têt mac loc bu nem mac sa. In oc êndôhôn mac pi gêt hoñ, ma kêt mac gauc nem yom hoñ nañ aö gasôm têt mac su. ²⁷ Aö wakêt aneñ yom malô têt mac bu yêc mac napañ, dec ambo ti atac malô. Bu yom malô nañ aö oc wakêt têt mac, nañ hóc gêlêc lau nom-nga si su. Bocdinañ ahêgo daôm dom, ma atôc daôm dom.

²⁸ “Aö gasôm têt mac bu aö oc wahu mac siñ, ma tiñambu oc wambu wameñ tiyham. Ma mac bu atac whiñ aö, dec mac oc atac nayham bu aö watêt Damañ wandi, bu Damañ hóc gêlêc aö su. ²⁹ Kwahic dec aö gasôm yom dindêc têt mac gwanañ, bu tiñambu têt ndoc aneñ yom dau ñandô sa, nañ goc mac oc akêt whiñ aö.

³⁰ “Ndoc tiapê, dec gitôm dom bu wasôm yom daêsam têt mac. Nahu bu nom dindêc ñadau kêpiñ bu meñ. In dau ndê ñaclai mba bu kôm gêt dan têt aö. ³¹ Magoc aö wakôm gêt hoñ nditôm Damañ gic atu aö, ma ñalêt dinañ dec lau nom-nga oc sênyalê bu aö atac whiñ Damañ. Bocdinañ atisa ma dalhõ.”

15

Yisu gêm dôhôn dau pi a wain

¹ Ma Yisu sôm, “Aö a wain ñandô,* ma Damañ ti ôm wain-nga ñadau. ² A wain ñasañgac hoñ nañ sêlhac wain ñahu aö dauñ ma sem ñandô dom, nañ Damañ oc so kic. Ma ñasañgac nañ sem ñandô, nañ inñ oc ndic sêli bu kôm ñawasi sa ma nem ñandô daêsam. ³ Ma ñalêñ tigerñ, yom nañ aö gasôm têñ mac su, nañ kôm mac nem ñalôm ñawasi sa su. ⁴ Asap aö dôñ, ma aö wasap mac dôñ bocdinañ. A wain ñasañgac dañ bu sap ñahu dôñ dom, dec oc tôm dom bu nem ñandô yêc dau-nga. Ma mac bocdinañ. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc tôm dom bu mac anem ñandô. ⁵ Aö gatôm a w ain ñahu, ma mac atôm ñasañgac. Asa nañ sap aö dôñ, ma aö wasap inñ dôñ, nañ oc nem ñandô daêsam. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc atôm bu akôm gêñ ñayham dañ dom. ⁶ Asa nañ sap aö dôñ dom, nañ gitôm ñasañgac nañ kegwelec sip nom ma tibasô. Ma ñasañgac kairñ dinañ oc sêhoñ sa ma sêkêñ pi ya ndi ma ya neñ su.

⁷ “Mac bu asap aö dôñ, ma bu akôc aneñ yom sa tidôñ yêc nem ñalôm, dec gêñ bocke nañ mac bu atac whiñ, nañ ateñ têñ Anötö, ma inñ oc kên têñ mac. ⁸ Asap aö dôñ ma anem ñandô daêsam, dec oc whê mac sa bu aneñ ñgacsêñomi ñandô, ma ñalêñ dinañ mac oc apo Damañ ndê waê sa. ⁹ Aö atac whiñ mac, gitôm Damañ atac whiñ aö. Kwahic dec ambo aneñ atac whiñ ñalôm. ¹⁰ Aö

---

* **15:1** Yêc Yom Lêñsêm Akwa Anötö gêm dôhônñ lau Israel-nga pi a wain - alic BW 80:8-16, Ais 5:1-7; ma Jer 2:21. Magoc ndoc daêsam lau Israel sêso Anötö ndê mêtê. Yisu gêm dôhônñ dau pi a wain, ma sôm bu inñ a wain ñandô.

daŋaŋ wambu yom hoŋ naŋ Damaŋ gic atu aö, ma aö gambo iŋ ndê atac whiŋ ŋalôm. Ma mac bu daŋam wambu yom naŋ aö gac atu mac, dec mac oc ambo aneŋ atac whiŋ ŋalôm.

¹¹ “Aö gasôm yom dindec têtŋ mac, tu bu aneŋ atac ŋayham nem mac nem ŋalôm ahuc. Ma aneŋ atac ŋayham oc êŋsalê mac ahuc. ¹² Aneŋ yomsu dau dec, bu mac atac whiŋ nem asidôwai, gitôm aö atac whiŋ mac. ¹³ Ŋamalac naŋ kêtŋ dau sambuc ma mbac ndu ô iŋ ndê asidôwa, naŋ ndê mêtê atac whiŋ-ŋga hôc gêlêc lau hoŋ si su.

¹⁴ “Mac bu aŋkuc aö neŋ yomsu ma akêtŋ nem atac whiŋ lom daôm, naŋ mac ati aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. ¹⁵ Ŋadau daŋ oc sôm gêtŋ hoŋ asê têtŋ iŋ ndê lau akiŋ dom. Magoc gêtŋ hoŋ naŋ aö gaŋgô yêc Damaŋ, naŋ aö gawhê sa têtŋ mac su. Tu dinaŋ-ŋga aö wasam mac bu lau akiŋ tiyham dom, magoc aö wasam mac bu aö neŋ lau atac whiŋ-ŋga. ¹⁶ Mac aŋkuc aö tu daôm nem gauc-ŋga dom. Mba! Aö dauŋ kayaliŋ mac sa, ma kakiŋ mac bu asa andi ma anem ŋandô daêsam, naŋ oc yêc ŋapaŋ. Ma têtŋ ndoc dinaŋ, gêtŋ sake naŋ mac atetŋ têtŋ Damaŋ anem aö aŋôŋ, naŋ iŋ oc kêtŋ têtŋ mac. ¹⁷ Aö neŋ yomsu dau bocdec bu, atac whiŋ mac nem asidôwai andic ŋawaê.”

Lau nom-ŋga atac tec Yisu ndê lau

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Têtŋ ndoc lau sac nom-ŋga atac tec mac, naŋ gauc nem bu ŋac sêtec aö muŋ su. ¹⁹ Mac bu aŋkuc lau nom-ŋga si mêtê, dec lau nom-ŋga oc atac whiŋ mac, ŋahu bu ŋac atac whiŋ ŋac dau si lau. Magoc mac ambo atôm lau

nom-nga dom, bu aö kayaliñ mac sa su yêc ñac, ma tu dinañ-nga dec ñac oc sêtec mac.

²⁰ Gauc nem yom nañ aö gasôm têt mac bocdec bu, 'Ñgac akiñ dañ oc hóc gêlêc iñ ndê ñadau dom.' Lau nom-nga sêkêñ kisa aö, ma oc sêkêñ kisa mac bocdinañ. Ñac sêkôc aneñ yom sa dom, ma bocdinañ ñac oc sêkôc mac nem yom sa dom.

²¹ Ñac oc sêkôm gêt hoñ dinañ têt mac tu mac akêñ whiñ aö-nga, ñahu bu ñac sênjalê iñ nañ kêkiñ aö gameñ, nañ dom.

²² "Aö bu wameñ ma wahoc neñ yom asê têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sênjô aneñ yom hoñ su ma sêkêñ whiñ dom, dec ñalên mba bu sêmasañ yom têt Anötö tu ñac si giso-nga. ²³ Asa nañ atac tec aö, nañ atac tec Damañ whiñ. ²⁴ Aö gakôm gêt dalô yêc ñac si anjô-nga, nañ ñamalac dañ gitôm dom bu kôm. Aö bu watôc têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêlic su, ma sêkêñ whiñ aö dom. Mba! Ñac sêtec aö, ma sêtec Damañ whiñ. ²⁵ Ma bocdinañ Anötö ndê yom nañ sêto yêc ñac si buku yomsu-nga,† nañ dec ñandô sa. Yom dau sôm bu, 'Ñac atac tec aö ñambwa.'

²⁶ "Tiñambu, aö wañkiñ Ñalau meñ bu puc mac dôñ ma nem mac awham sa. Iñ Ñalau nañ sa akêñ Damañ, ma sôm yom ñandô eñ. Ma têt ndoc iñ meñ, nañ iñ oc hoc yom ñandô asê pi aö. ²⁷ Ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aö

† **15:25** Yom dau yêc BW 35:19, 69:4. Têm ñatô lau Israel sêsam Anötö ndê yom nañ kwahic dec dasam bu Yom Lêñsêm Akwa nañ bu 'Buku Yomsu-nga.' Magoc ñaê 'Buku Yomsu-nga' dau hêganôn buku amanđañ nañ Moses to (Genesis, Eksodas, Levitikas, Namba ma Diuteronomi).

bocdinañ, b u mac ambo awhiñ aö têtñ ñamata-
ña e meñ têtñ dec.

16

¹ “Aö gasôm yom honj dindec têtñ mac bu wapuc mac dôñ, bu ahu nem akêtñ whiñ aö siñ dom têtñ ndoc mac atap kisa sa. ² Lau Israel-ña oc sêmasuc mac su yêc gôlôwac Israel-ña. Ndoc oc meñ, nañ lau oc sêndic mac nem lau ñatô ndu, ma ñac oc gauc nem bu sêkôm gêñ ñayham tu sênem akiñ Anötö-ña. ³ Ñac sêñyalê Damañ dom, ma sêñyalê aö dom, ma tu dinañ-ña dec ñac oc sêkôm bocdinañ têtñ mac. ⁴ Magoc kwahic dec aö gasôm yom dindec têtñ mac, bu têtñ ndoc gêñ dau hóc asê mac, nañ gauc nem bu aö gakêtñ puc mac gwanañ su.”

Ñalau Dabuñ ndê gwelen

“Aö gasôm yom dinañ asê têtñ mac muñ su dom, ñahu bu aö gambo gawhiñ mac. ⁵ Magoc kwahic dec aö oc wahu mac siñ, ma wambu watêtñ iñ nañ kêkiñ aö gameñ, nañ wandi. Ma bocke dec mac nem dañ ndac aö pi gameñ wandi-ña dom? ⁶ Tigeñ tu aö gasôm bu wahu mac siñ-ña, dec kayalê bu mac nem ñalôm ñawapac ñandô. ⁷ Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu aö bu wahu mac siñ dec oc wanem mac sa. Aö bu wahu mac siñ dom, goc Ñalau Nem Mac Sa-ña oc têtñ mac meñ dom. Magoc aö bu wandi, dec aö wañkiñ iñ têtñ mac meñ. ⁸ Ma têtñ ndoc iñ meñ, nañ iñ oc tôc lau nom-ña si giso asê tiawê pi sac, ma pi lêtñ gitêtñ, ma pi Anötö ndê matôc. ⁹ Iñ oc tôc ñac si sac ñahu asê, nañ sip ñac sêkêtñ

whiṅ aö dom. ¹⁰ Ma iṅ oc tôc asê bu lau nom-ṅga sêṅyalê Anötö ndê lêṅ gitêṅ dom, bu aö oc watêṅ Damaṅ wandi, ma mac oc alic aö tiyham dom.*

¹¹ Ma iṅ oc tôc asê bu Anötö oc êmatôc sac hoṅ, tôṁ kwahic dec iṅ oc êmatôc nom dindec ṅadau.

¹² “Yom daêsam yêc bu wasôm têṅ mac, magoc mac atôm dom bu akôc sa. ¹³ Magoc têṅ ndoc ṅalau Yom ṅandô-ṅga meṅ su, naṅ iṅ oc nem mac sa bu aṅyalê yom ṅandô hoṅ. ṅahu bu iṅ oc sôm dau ndê yom asê dom, magoc yom hoṅ naṅ iṅ ṅô yêc alu Damaṅ, naṅ dec iṅ oc hoc asê. Ma iṅ oc kêṅ puc mac pi gêṅ naṅ oc hôc asê tiṅambu. ¹⁴ ṅalau Dabuṅ oc po aneṅ waêṅ sa, ṅahu bu iṅ oc kôc aö dauṅ neṅ yom, ma hoc asê têṅ mac. ¹⁵ Damaṅ ndê gêṅ hoṅ ti aö neṅ, ma tu dinaṅ-ṅga dec gasôm têṅ mac bu gêṅ hoṅ naṅ ṅalau oc hoc asê têṅ mac, naṅ meṅ akêṅ aö neṅ.”

ṅalôm ṅawapac oc nem dau kwi ti atac ṅayham

¹⁶ Goc Yisu sôm, “ṅasawa sauṅ mac oc alic aö dom, ma ṅasawa sauṅ mac oc alic aö tiyham.”

¹⁷ Yisu sôm yom dinaṅ, goc iṅ ndê ṅgacsêṅomi

---

* **16:10** Yom dau ṅahu yêc awê dom. Lau ṅatô gauc gêm bu yom dau ṅahu bocdec bu. Lau nom-ṅga sêtec Yisu ma sêkic yom bu sêndic iṅ ndu. ṅac si gauc sa dom, ma sêlic iṅ gitôm ṅgac sac daṅ. Magoc Anötö uṅ iṅ sa, ma kôc iṅ sa pi undambê gi, dec tôc asê bu Yisu iṅ ṅgac gitêṅ. Bocdinaṅ ṅalau Dabuṅ oc tôc asê bu lau nom-ṅga si gauc sa pi Yisu dom. Ma lau ṅatô gauc gêm bu yom dau ṅahu bocdec. Yisu oc pi undambê ndi ma gitôm dom bu êndôhông lau nom-ṅga pi lêṅ gitêṅ tiyham, dec ṅalau oc meṅ bu whê ṅac si gauc sa pi mêtê sac ma mêtê gitêṅ.

sem yomgalôm, ma ñatô sêsôm têtj dandi, “Yom bocke dec inj sôm bu ñasawa sauñ yac oc dalic inj dom, ma ñasawa sauñ yac oc dalic inj tiyham? Ma inj sôm bu inj oc têtj Damba ndi.” ¹⁸ Goc sêndac dandi ñapañ bu, “Inj ndê yom dinañ pi ñasawa sauñ, nañ ñahu bocke? Yac tanyalê inj ndê yom ñahu dom.”

¹⁹ Yisu kêyalê bu ñac bu sêndac inj pi yom dau, dec sôm têtj ñac, “Aö gasôm bu ñasawa sauñ mac oc alic aö dom, ma ñasawa sauñ mac oc alic aö tiyham. Tu sake-ñga mac am yomgalôm pi yom dau? ²⁰ Yomandô aö wasôm têtj mac, bu têtj ndoc aö wahu mac sinj, nañ mac oc ahu ñangibo asê ma atañ, magoc lau sac nom-ñga oc atac ñayham sa. Mac oc ambo ti nem ñalôm ñawapac, magoc tiñambu mac nem ñalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham. ²¹ Oc nditôm awhê tidaê nañ ndê ndoc meñ sa bu kôc balêkoc-ñga. Inj ñalôm ñawapac bu inj kêsahê ñandê atu. Tigenj têtj ndoc inj kôc balêkoc dau su, nañ inj oc gauc nem ñandê dau tiyham dom, bu inj atac ñayham sa bu inj ndê balêkoc hôc asê su. ²² Ma mac bocdinañ, kwahic dec mac ambo ti ñalôm ñawapac, magoc tiñambu aö walic mac tiyham, ma têtj ndoc dinañ, mac oc atac ñayham atu. Ma lau ñañ oc sêkôc atac ñayham su yêc mac dom. ²³ Têtj têtj dinañ mac oc andac aö pi gêtj ñañ tiyham dom. Yomandô aö wasôm têtj mac, bu gêtj sake nañ mac atenj têtj Damañ tu anenj ñaê-ñga, nañ inj oc kêtj têtj mac. ²⁴ Têtj ñamata-ñga e meñ têtj kwahic dec, mac atenj gêtj ñañ tu anenj ñaê-ñga dom. Kwahic dec

ma ndi, naŋ atenŋ gêŋ tu anenŋ ɲaê-ɲga. Ma Anötö oc kênŋ têtŋ mac, ma mac oc atisambuc ɲandô.”

Yisu ku ɲaclai nom-ɲga dulu

²⁵ “Gêŋ hoŋ dinaŋ aö gasôm têtŋ mac ɲa yom gôliŋ. Magoc têtŋ oc meŋ sa, naŋ aö oc wasôm yom têtŋ mac ɲa yom gôliŋ dom. Aö oc wasôm yom yêc awê têtŋ mac pi Damaŋ. ²⁶ Têtŋ ndoc dinaŋ mac oc atenŋ gêŋ tu anenŋ ɲaê-ɲga. Aö wasôm têtŋ mac, bu aö daunŋ oc wanem mac awham têtŋ Damaŋ lec dom. Mac daôm atenŋ nem mbec solop têtŋ iŋ, ²⁷ bu iŋ atac whiŋ mac. Aêc! Damaŋ Anötö atac whiŋ mac, ɲahu bu mac atac whiŋ aö, ma akêŋ whiŋ bu iŋ kêkiŋ aö gameŋ. ²⁸ Aö gambo gawhiŋ Damaŋ muŋ su, dec gasip nom gameŋ. Ma kwahic dec aö bu wahu nom siŋ ma wambu watêtŋ iŋ wandi.”

²⁹ Têtŋ dinaŋ Yisu ndê ɲgac-sêŋomi sêsôm têtŋ iŋ, “Kwahic dec am sôm yom yêc awê, ma sôm ɲa yom gôliŋ dom. ³⁰ Ma kwahic dec yac aŋyalê bu am kêyalê gêŋ hoŋ. Ma lau sêkêŋ gêndac têtŋ am dom magoc am kêyalê ɲac si gauc ti yom hoŋ muŋ. Tu dinaŋ-ɲga dec yac akêŋ whiŋ bu am mwenŋ akêŋ Anötö ndê.” ³¹ Goc Yisu sôm têtŋ ɲac, “Kwahic dec mac akêŋ whiŋ, a? ³² Aö wasôm têtŋ mac, bu ndoc oc meŋ sa, ma kwahic dec meŋ kêpiŋ su, naŋ mac hoŋ oc ahu aö siŋ ma alhö têtŋtêtŋ. Magoc aö oc wambo taŋwasêŋ dom, bu Damaŋ oc mbo whiŋ aö. ³³ Aö gasôm yom hoŋ dindec têtŋ mac bu wapuc mac dôŋ bu ambo ti atac malô tu aö-ɲga. Yêc nom mac oc atap ɲawapac sa, magoc ambo ti nem ɲalôm pêŋ dôŋ, bu aö gaku ɲaclai nom-ɲga dulu su.”

17

Yisu teŋ mbec tu iŋ dau-ŋga

¹ Yisu sôm yom dinaŋ su, goc tatak undambê, ma teŋ mbec bocdec bu, “Damaŋ, aneŋ ndoc hôc asê su. Po am Atôm, aö dec neŋ waêŋ sa, ma ŋalêŋ dinaŋ aö oc wapo am nem waêm sa.

² Am kêŋ ŋaclai têtŋ aö pi ŋamalac hoŋ, tu bu wakêŋ lau hoŋ naŋ am kêŋ têtŋ aö, naŋ sêmbo tali ŋapaŋ. ³ Ma ŋac si ŋahu sêmbo tali ŋapaŋ-ŋga dau bocdec bu, sêŋyalê am Anötö ŋandô tigeŋ, ma sêŋyalê aö, Yisu Kilisi naŋ am kêkin aö gameŋ.

⁴ “Aö gac dabiŋ gwelenŋ naŋ am kêŋ sip aö amaŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec aö gapo nem waêm sa yêc nom. ⁵ Têtŋ ŋamata-ŋga nom dindec mbasi, naŋ aö dec gambo gawhiŋ am ma hêclu dawêkaiŋ ŋawasi atu dawhiŋ dauŋ. Kwahic dec Damaŋ, aö wandac am bu kôc aö sa bu wambo wawhiŋ am tiyham ti ŋawasi atu dau.”

Yisu teŋ mbec tu iŋ ndê ŋgacsêŋomi-ŋga

⁶ Ma Yisu sôm, “O Damaŋ, am kêyaliŋ am nem lau sa yêc nom, ma kêŋ ŋac sêsip aö amaŋ. Aö gatôc am asê têtŋ ŋac su, ma ŋac danŋa wambu am nem yom. ⁷ Ma kwahic dec ŋac sêŋyalê bu gêtŋ hoŋ naŋ aö gakôm, naŋ ŋahu am daôm, ma am kêŋ sip aö amaŋ bu wakôm-ŋga. ⁸ Bu yom naŋ am kêŋ têtŋ aö, naŋ aö gasôm asê têtŋ ŋac, ma sêkôc sa. Ma ŋac sêŋyalê pi ŋandô bu muŋ-ŋga aö gambo gawhiŋ am, ma sêkêŋ whiŋ bu am daôm kêkinŋ aö gameŋ. ⁹ Kwahic dec aö bu wateŋ mbec tu ŋac-ŋga. Aö wateŋ tu lau nom-ŋga hoŋ-ŋga dom, magoc aö wateŋ tu am nem lau hoŋ,

naŋ am kêŋ sip aö aman-nga. ¹⁰ Aneŋ lau hoŋ sêti am nem, ma am nem lau hoŋ sêti aö neŋ. Ma aö gatap waêŋ sa tu ŋac-nga. ¹¹ Aneŋ têm wambo nom-nga pacndê, ma malô aö oc watêŋ am waloc. Magoc ŋac oc gacgeŋ sêmbo nom. O Damaŋ dabuŋ, aö bu waterŋ am bu yob lau dinaŋ ŋa am nem ŋaê ŋa-ŋaclai atu naŋ am gêlic ŋayham bu kêŋ têŋ aö. Yob ŋac bu sêpiŋ dau dôn sêti gêŋ tigeŋ, gitôm hêclu dati gêŋ tigeŋ. ¹² Têŋ ndoc aö gambo gawhiŋ ŋac, naŋ aö gayob ŋ ac ŋapep ŋa am nem ŋaê ŋa-ŋaclai naŋ am kêŋ têŋ aö. Ma bocdinaŋ ŋac si daŋ giŋga dom. Ngac tigeŋ naŋ gic waê bu peŋ, naŋ tawasê oc niŋga, bu kôm yom naŋ sêto yêc, naŋ ŋandô sa.

¹³ “Malô aö oc watêŋ am waloc. Tigeŋ kwahic dec aö gambo nom ma gasôm yom hoŋ dinaŋ asê têŋ aneŋ lau, tu bu aneŋ atac ŋayham nem ŋac ahuc, ma kôm ŋac sêtisambuc. ¹⁴ Aö gakêŋ am nem yom têŋ ŋac, ma lau sac nom-nga atac tec ŋac. Sêtec ŋac ŋahu bu ŋac si mala ŋandô yêc nom dom, gitôm aö dauŋ neŋ malaŋ ŋandô yêc nom dom. ¹⁵ Aö waterŋ am bu kôc ŋac su yêc nom dom, magoc aö waterŋ am bu yob ŋac tu ŋgac sac Sadaŋ-nga. ¹⁶ ŋac si mala ŋandô yêc nom dom, gitôm aö neŋ malaŋ ŋandô yêc nom dom. ¹⁷ Damaŋ, am nem yom iŋ yom ŋandô eŋ. Kêŋ nem yom ŋandô sip ŋac si ŋalôm bu kôm ŋac sêti lau dabuŋ ŋandô. ¹⁸ Tôm am kêkiŋ aö gasip nom gameŋ, dec aö waŋkiŋ ŋac sêsa sêndi sêmbo lau nom-nga ŋalôm. ¹⁹ Kwahic dec aö gam dabuŋ dauŋ bu wandic bata am nem lêŋ nem lau si-nga, ma ŋalêŋ dau dinaŋ dec oc tôm

bu ñac dau sêti am nem lau dabuñ.”

Yisu teñ mbec tu lau hoñ nañ oc sêkêñ whiñ iñ-ñga

²⁰ “Aö wateñ mbec tu lau nañ kwahic dec sêñyalê aö, nañ tawasê-ñga dom. Aö wateñ mbec tu lau hoñ nañ sêñgô yom nañ ñac oc sêhoc asê pi aö, ma sêkêñ whiñ aö-ñga sêwhiñ.

²¹ Kêñ ñac hoñ sêmbo ti ñalôm ma gauc tigeñ, gitôm hêclu dati gêñ tigeñ, am mbo aö ñalôm, ma aö gambo am ñalôm. Pwiñ ñac hoñ dôñ sênem damiñ hêclu, ma bocdinañ têñ ndoc lau nom-ñga sêlic ñac sêpiñ dau dôñ ti ñalôm tigeñ, dec ñac hoñ oc sêkêñ whiñ bu am kêkiñ aö gameñ. ²² Am nem ñaclai ti ñawasi nañ am kêñ têñ aö, nañ dec aö gakêñ têñ ñac, bu ñac oc sêti gêñ tigeñ gitôm hêclu dati gêñ tigeñ. ²³ Am mbo aö ñalôm, ma aö wambo ñac ñalôm, tu bu wapiñ ñac dôñ bu sêmbo ti ñalôm ma gauc tigeñ. Ma bocdinañ lau nom-ñga oc sêñyalê bu am kêkiñ aö gameñ, ma bu am atac whiñ ñac gitôm am atac whiñ aö.

²⁴ “Damañ, aö tac whiñ bu lau hoñ nañ am kêñ ñac sêsip aö amañ, nañ sêwhiñ aö sêmeñ ma sêmbo gameñ nañ aö oc wambo. Dec ñac oc sêlic ñawasi atu nañ am kêñ têñ aö. Bu muñ-ñga, nom dindec mbasi, nañ am atac whiñ aö ndu andô, dec kêñ ñawasi dau têñ aö. ²⁵ O Damañ gitêñ, lau nom-ñga sêñyalê am dom. Tigeñ aö kayalê am, ma lau dindec sêñyalê bu am kêkiñ aö gameñ. ²⁶ Aö gatôc am asê têñ ñac, ma watôc am asê ñapañ. Ma tu dinañ-ñga dec am nem

atac whiṅ aö-ṅga oc yêc ṅac si ṅalôm. Ma aö dauṅ oc wambo ṅac si ṅalôm wawhiṅ.”

18

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Yisu tenṅ mbec dau pacndê, goc iṅ ti ndê ṅgacsêṅomi sêhu Jerusalem siṅ, ma sêpi Busuṅ Kidron-ṅga ṅadaṅga si. Ma sêsôc ôm ṭolib-ṅga daṅ naṅ yêc dinaṅ. ² Judas, ṅac naṅ hoc Yisu asê, naṅ kêyalê ôm dinaṅ, bu ndoc daêsam Yisu ti ṅgacsêṅomi sêkac sa sêmbo dindê. ³ Bocdinaṅ têtṅ ôbwêc dinaṅ iṅ kêkuc ṅac, ma sa têtṅ ôm dau gi. Iṅ wê lau siṅ Rom-ṅga toṅ daṅ ma lau siṅ-ṅga lôm dabuṅ-ṅga ṅatô naṅ dabuṅsiga atu-tu ti lau Palêsai sêṅkiṅ. ṅac sêṅsêlêṅ ti sêhóc dawenṅ ti lam, ma wapa siṅ-ṅga, ma sêhóc asê ôm dinaṅ.

⁴ Yisu kêyalê gêṅ hoṅ naṅ oc hôc asê iṅ, goc sa gi ma ndac ṅac bu, “Mac aṅsalê asa?” ⁵ Ma ṅac sêsôm, “Yac aṅsalê Yisu Nasaret-ṅga.” Dec Yisu sôm, “Aö dauṅ dindec.” (Têtṅ ndoc dinaṅ, Judas, ṅac hoc iṅ asê-ṅga, kalhac whiṅ lau dinaṅ.) ⁶ Têtṅ ndoc ṅac sêṅgô Yisu ndê yom bu, “Aö dauṅ dindec,” goc ṅac hoṅ sêyu dau su ma sêpeṅ sêsip nom si. ⁷ Ma iṅ ndac tiyham, “Mac aṅsalê asa?” Ma sêsôm, “Yisu Nasaret-ṅga.” ⁸ Goc iṅ ô yom ma sôm, “Aö gasôm su, bu aö dauṅ dindec. Mac asôm bu mac aṅsalê aö, ma bocdinaṅ atec aneṅ lau dindec sêlhô sêndi.” ⁹ Yisu sôm yom dau tu bu nem iṅ ndê ṅgacsêṅomi si-ṅga. Ma tu dinaṅ-ṅga yom naṅ iṅ sôm muṅ su bocdec bu, “Aö oc

wayob ñamalac hoñ nañ Damañ kênj têtj aö, bu ñac si danj ñinga dom,” nañ dec ñandô sa.

¹⁰ Saimon Pita kôc inj ndê bienj baliñ sa, ma pa dabuñsiga ñamata-ñga ndê ñgac akiñ ndê danjalaun andô-ñga su. Ñgac akiñ dau ndê ñaê Malkus. ¹¹ Magoc Yisu sôm têtj Pita, “Kênj nem bienj mbu sip ñapañ ndi. Damañ kênj laclhu ñawapac-ñga dindec têtj aö, ma aö gac waê bu wanôm.”

Sêwê Yisu sêtêtj Anas si
(*Mat 26:57*)

¹² Goc ñgac bata siñ-ñga ti ndê lau siñ, ma lau siñ sêyob lôm dabuñ-ñga nañ lau bata Israel-ñga sênkiñ, nañ sêkôc Yisu ma sêsô inj amba dôñ. ¹³ Goc sêwê inj sêtêtj Kayapas lawa Anas ndê andu si. Kayapas, inj lau Israel si dabuñsiga ñamata-ñga têtj têtj dinañ. ¹⁴ Inj ñgac nañ muñ-ñga sôm asê têtj lau bata Israel-ñga, bu oc ñayham bu ñgac tigenj mbac ndu ô lau hoñ.

Pita sêc Yisu ahuc
(*Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57*)

¹⁵ Sêwê Yisu sêtêtj dabuñsiga ñamata-ñga ndê andu, ma sêsôc tunlôm nañ kégih andu dau, nañ si. Ma Saimon Pita lu ñgacsêñom danj sênkuc. Ñgacsêñom dau dabuñsiga ñamata-ñga kêyalê inj tidônj, ma bocdinañ dec inj kêkuc Yisu ma gacgenj sôc tunlôm dau gi. ¹⁶ Magoc Pita sôc gi dom, inj kalhac awê kêpiñ gatam. Dec ñgacsêñom nañ dabuñsiga ñamata-ñga kêyalê, nañ mbu gi ma sôm yom pi Pita whiñ awhê akiñ nañ yob gatam, goc kôc Pita sôc gi. ¹⁷ Ma awhê akiñ dinañ ndac Pita bocdec, “Ma bocke? Am

Yisu ndê ngacsênom dan whin, a?" Magoc Pita pa dau ma sôm, "Mba! Aö dom!"

¹⁸ Têñ ôbwêc dinañ gameñ ñalhuc sa, dec lau akiñ ti lau siñ lôm dabuñ-nga sêkôm ya golom asê goc sêlhac sêñgihi ma sêñsulu. Ma Pita gi kalhac whin ñac ma kêsulu ya.

Dabuñsiga Anas kêsü Yisu

(Mat 26:59-68; Mak 14:55-65; Luk 22:63-71)

¹⁹ T êñ dinañ, dabuñsiga ñamata-nga Anas* kêsü Yisu pi in ndê sêñomi, ma pi yom nañ in kêdôhôn têt lau. ²⁰ Ma Yisu sôm, "Aö gasôm aneñ yom hoñ yêc awê. Aö kadôhôn lau gambo ñac si lôm wê-nga ma yêc lôm dabuñ Jerusalem-nga, gameñ nañ lau Israel-nga hoñ êlê mê sêkac dau sa sêmbo nañ. Ma aö gasêc yom dan ahuc dom. ²¹ Bocdinañ tu sake-nga am kêsü aö? Ndac lau nañ sêñgô aneñ yom. Ñac hoñ sêñyalê yom nañ aö gasôm." ²² Têñ ndoc Yisu sôm yom dinañ, goc ngac siñ lôm dabuñ-nga nañ kalhac kêpiñ in, nañ tap in sip ali andô ma sôm, "Toc dabuñsiga atu sa, ma ô in ndê yom bocdinañ dom!" ²³ Dec Yisu sôm, "Yom nañ aö gasôm, nañ bu yom so, nañ goc sôm têt aö. Magoc aö gasôm yom so dan dom, ma tu sake-nga dec am tap aö?" ²⁴ Têñ dinañ Anas kêkiñ Yisu têt dabuñsiga ñamata-nga Kayapas gi. Ma wac nañ sêsô in amba dôn, nañ gacgeñ yêc.

---

* **18:19** Anas - Muñ-nga lau Israel-nga sêñyaliñ Anas sa ti ñac si dabuñsiga ñamata-nga. Têt yala AD15 lau Rom-nga sêkôc in su yêc gwelêñ dau. Tinambu Kayapas in lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga, magoc lau Israel daêsam êlê mê sêsam Anas bu dabuñsiga ñamata-nga whin.

Pita sêc Yisu ahuc tiyham

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Saimon Pita kêsulu ya mbo, ma ñamalac dan ndac in, “Am ñgac dau ndê ñgacsênom dan, me?” Ma Pita pa dau ma sôm, “Mba!”

²⁶ Dabuñsiga ñamata-ña ndê ñgac akind dan mbo gameñ dinañ. In ñgac nañ Pita pa in ndê danjalaun su, nañ ndê têngac. Ma in sôm têng Pita, “Ma bocke? Aö galic am kalhac whin ñgac dinañ yêc ôm olib-ña. Yomandô, me?”

²⁷ Magoc Pita pa dau tiyham, ma ñagahô en dalec dan gic hu tañ.

Pailot kêsahê Yisu

(Mat 27:11-18, 20-23; Mak 15:2-15; Luk 23:2, 3, 18-25)

²⁸ Ôbwêc pacndê, ma têng bêbêc ganduc lau bata Israel-ña sêhu Kayapas ndê andu sin ma sêwê Yisu sêtêng gôlinwaga Rom-ña ndê andu si. Lau bata Israel-ña dinañ sêsôc andu dau dom, sêtôc dau ma gauc gêm bu oc kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ña, dec oc tôm dom bu sênen Mwasin Pasowa-ña.†

²⁹ Bocdinañ Pailot, ñgac nañ gêm gôlin gameñ Judia-ña sa têng ñac gi, ma ndac ñac, “Mac asôm bu ñgac dindéc kôm giso bocke?” ³⁰ Ma sêo yom ma sêsôm, “In bu ndê giso mbasi, dec yac oc

† **18:28** Lau Israel-ña si yomsu dan sôm bu ñac bu sênem dabuñ dau, dec ñac sêmbo ahê têng flau gameñ apa-ña. Nahu bu lau gameñ apa-ña sênkuc Anötö ndê yomsu dom, ma lau Israel-ña bu sêmbo sêmpin ñac, dec oc kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ña. Pailot in ñgac Rom-ña dan, ma lau gameñ apa-ña daêsam sêmbo in ndê andu, ma tu dinañ-ña lau bata Israel-ña sêtec bu sêsôc in ndê andu.

akôc iñ atêñ am amenñ lec dom.” ³¹ Dec Pailot sôm, “Mac daôm akôc iñ sa andi, ma amatôc iñ êñkuc mac daôm nem yomsu.” Magoc ñac sêsôm, “Mba! Bu mac lau Rom-ñga akêñ yao bu yac lau Israel-ñga andic ñamalac ñañ ndu dom.” ³² Ñalêñ ñañ ñac Yisu ndê yom pi lêñ ñañ iñ oc mbac ndu,‡ ñañ ñandô sa.

³³ Têñ ñañ Pailot hu ñac siñ ma sôc andu gi, goc ta Yisu sôc gi ma ndac iñ, “Am lau Israel-ñga si Kiñ, a?” ³⁴ Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Am sôm yom ñañ tôm am daôm nem gauc, me lau ñatô sêsôm yom ñañ pi aö?” ³⁵ Ma Pailot sôm, “Aö ñgac Israel-ñga ñom! Am daôm nem lau ti dabunñsiga atu-tu Israel-ñga sêkêñ am têtñ aö mweñ. Am kôm gêtñ giso bocke?” ³⁶ Dec Yisu sôm, “Aneñ gôliñ kiñ-ñga gitôm kiñ nom ñañ ñañ si gôliñ ñom. Aö bu wanem gôliñ gameñ nom-ñga ñañ, ñac oc tôm bu aneñ lau akiñ sêtñob aö ma sêñdic siñ bu lau bata Israel-ñga sêkôc aö ñañ ñom. Magoc aö ñañ gôliñ ñañ yêc nom ñañ ñom.” ³⁷ Goc Pailot sôm, “Bocñañ, am sôm bu am kiñ ñañ, a?” Ma Yisu sôm, “Am daôm sôm bu aö kiñ ñañ. Aneñ ñañ kôc aö, ma aö gahôc asê nom tu gêtñ tigeñ-ñga, ñañ tu wahoc yom ñañ ñañ. Ma lau hoñ ñañ atac whiñ yom ñañ ñañ, ñañ sêkôc aneñ yom sa.” ³⁸ Pailot ñgô yom ñañ goc ndac, “Ma yom bocke iñ yom ñañ ñañ?”

---

‡ **18:32** Yisu sôm bu lau oc sêsunñ iñ sa yêc nom - alic Jon 12:32-33; 3:14; ma 8:28. Lau Israel-ñga sêtuc lau sac ñañ hoc ndu, magoc lau Rom-ñga sêñdic lau sac pi a gicso ñañ ma tu ñañ-ñga Yisu sôm bu ñac oc sêsunñ iñ sa akêñ nom.

Inj sôm yom dinaņ su, goc sa têtj lau bata Israel-ņga gi, ma sôm tiyham têtj ņac, “Aö gatap yom daņ bu tamatôc inj pi-ņga, naņ sa dom. ³⁹ Magoc mac nem mêtê daņ yêc, bu wahu gapocwalô daņ siņ têtj mac têtj Mwasinj Pasowa-ņga ņandoc. Mac atac whinj bu aö wahu ņgac dindec, naņ sêsam bu Kiņ Israel-ņga, naņ siņ têtj mac, me mba?” ⁴⁰ Magoc sêmbwêc, “Mba! Inj dom! Hu Barabas siņ têtj yac.” Barabas inj lau naņ sêngilí siņ têtj lau Rom-ņga, naņ si daņ.

19

*Sêsôm tidôņ bu sêndic Yisu ndu
(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)*

¹ Goc Pailot kêtj Yisu têtj lau siņ-ņga bu sêhi inj ņa sô. ² Ma sêņsau bu sêtoc inj sa. Sêwhê wac kêm ma sêkêtj inj uņ gitôm suņsuņ, ma sêkêtj inj sôc ņakwê kokoc gitôm kiņ si ņakwê. ³ Goc sêsôc sêsa sêlhac inj aņgô-ņga ma sêmbwêc, “Ei! Datoc lau Israel si Kiņ dindec sa maņ!” Ma sêtap inj sip ali andô.

⁴ Ma Pailot sa meņ tiyham ma sôm têtj lau bata bu, “Aņgô su naņ! Aö neņ lau siņ-ņga oc sêkôc inj sa têtj mac meņ. Ma bocdinaņ dec aņyalê bu aö gatap yom daņ sa pi inj dom.” ⁵ Goc sêkôc Yisu sa meņ, ti suņsuņ wac kêm ma ņakwê kokoc. Ma Pailot sôm, “Alic ņgac dau dec.” ⁶ Têtj ndoc dabuņsiga atu-tu ma lau siņ lôm dabuņ-ņga sêlic inj, naņ sêmbwêc, “Ndic inj pi a gicso dau! Ndic inj pi a!” Magoc Pailot sôm, “Mba! Aö gatap yom daņ sa pi inj dom. Mac daôm akôc inj sa andi ma andic inj pi a.” ⁷ Ma lau bata Israel-ņga sêsôm,

“Inj toc dau sa ma sam dau bu Anötö ndê Atu! Ma tu yom sac dinan-nga, yac mba yomsu sôm bu inj mbac ndu manj.”

⁸ Pailot ngô yom dinan ma töc dau njandô. ⁹ Goc inj kôc Yisu mbu sôc andu njalôm gi, ma ndac inj, “Am mwenj akênj nde?” Magoc Yisu gêm dônj. ¹⁰ Ma Pailot sôm tênj inj, “Bocke am ô anenj yom dom? Anenj njac lai yêc bu wanjapwêc am su, me bu wandic am pi a gicso dau ndi. Am kêyalê, a?” ¹¹ Dec Yisu ô yom ma sôm, “Anötö bu kênj tênj am dom, dec am oc tôm dom bu kôm gênj danj tênj aô. Bocdinanj dabunjsiga nanj kênj aô gasip am amam, nanj kôm giso hôc gêlêc am nem su.”

¹² Pailot ngô yom dinan, dec kêsalê lênj bu hu Yisu sinj. Magoc lau bata Israel-nga sêmbwêc njapanj ma sêsôm, “Asa nanj toc dau sa bu inj kinj danj, nanj kôm bu hôc gêlêc Sisa, lau Rom-nga si kinj. Bocdinanj am bu hu njac dindêc sinj, nanj am Sisa ndê silip dom.”

¹³⁻¹⁴ Bêc dinan inj bêc lau Israel-nga sêmasanj Mwasinj Pasowa-nga, ma ac kalhac lhu su. Tênj ndoc Pailot ngô lau bata Israel-nga si yom dinan, nanj dec inj kôc Yisu sa awê tênj gamej nanj sêsam bu Sej Hoc nanj gi. (Yêc Yom †Hibru sêsam gamej dau bu Gabata.) Yêc dinan, Pailot ndôc sic ndôc inj ndê pônj êmatôc yom-nga, ma sôm tênj lau bata Israel-nga bu, “Alic mac nem kinj dindêc!” ¹⁵ Tigenj njac sêmbwêc, “Kôc inj sa ndi! Kôc inj sa ndi! Ndic inj pi a gicso dau!” Dec Pailot ndac, “Mac atac whinj bu aô wandic nem Kinj pi a gicso dau ndi, a?” Ma dabunjsiga atu-tu sêô yom ma sêsôm, “Inj yac mba kinj dom! Sisa tigenj inj

yac mba kiŋ.” ¹⁶ Têŋ dinaŋ Pailot sôc ɲac si yom ɲapu, ma kêŋ Yisu têtŋ ɲac bu lau siŋ-ɲga sêndic iŋ pi a gicso dau ndi.

*Lau siŋ-ɲga sic Yisu pi a gicso dau
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)*

¹⁷ Sêkêŋ Yisu hôc dau ndê a gicso dau, ma sêwê iŋ sêsa gameŋ naŋ sêsam bu Gameŋ ɲakêcyha-ɲga si. Yêc Yom Hibru sêsam gameŋ dau bu Golgota. ¹⁸ Ma yêc dinaŋ, ɲac sic iŋ pi a gicso dau gi. Ma ɲac sic ɲgac lu sêpi a sêwhiŋ, daŋ kêgalêŋ andô-ɲga ma daŋ kêgalêŋ gasê-ɲga.

¹⁹ Pailot sôm bu sêto yom pi bapia daŋ ma sêndic pi a gicso dau ɲahô-ɲga. Bapia dau sôm, “Yisu Nasaret-ɲga. Lau Israel-ɲga si Kiŋ.” ²⁰ Sêto yom dau ɲa lau Israel, ti lau Rom-ɲga ma lau Grik-ɲga si awaha. Gameŋ dinaŋ yêc suŋ sa têtŋ malac Jerusalem, dec lau Israel-ɲga daêsam sêlic bapia dau. ²¹ Boc-dinaŋ dabuŋsiga atu-tu Israel-ɲga sêtuçdiŋ ma sêsôm têtŋ Pailot, “Am to, ‘Lau Israel-ɲga si Kiŋ,’ ma yac alic yham dom! Am bu to, ‘ɲgac dindec sam dau bu lau Israel-ɲga si kiŋ,’ dec oc solop.” ²² Magoc iŋ ô yom ma sôm, “Aö gato yom dinaŋ, ma oc yêc bocdinaŋ.”

²³ Têtŋ ndoc lau siŋ-ɲga sic Yisu pi a gicso dau, naŋ sêkôc iŋ ndê ɲakwê su. ɲac lau hale, ma sêwhê ɲakwê awê-ɲga kôc gi toŋ hale, ma sêkôc sa tôm gi. Magoc ɲac sic sam iŋ ndê ɲakwê ɲalôm-ɲga dom. ɲakwê dau ɲayham andô, sêsê dom, sêwhê sambuc ti po baliŋ yêc ɲasu ma sip têtŋ gahi. ²⁴ Bocdinaŋ lau siŋ-ɲga sêsôm têtŋ dandi, “Dakêc po dau kic dom. Dapuc gapoc ma yac neŋ daŋ kôc po sambuc.” ɲac sêkôm

bocdinañ, dec yom dañ nañ sêto yêc, nañ ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

Ñac sêwhê aneñ ñakwê kôc têtñ dandi, ma sêpuc gapoc tu aneñ ñakwê-nga. *[BW 22:18]*

²⁵ Têtñ ndoc dinañ Yisu dinda lu asiwê dañ, ma Klopas ndê awhê Maria lu Maria Magadala sêlhac sêmpin a gicso dau. ²⁶ Ma Yisu gêlic in dinda kalhac whin ñgac-sêñom nañ in atac whin ñandô, dec in sôm têtñ dinda, “O dinañ. Lic nem atômñgac dinañ.” ²⁷ Ma in sôm têtñ ñgacsêñom dau bu, “Lic am dinam dinañ.” Ma têtñ bêc dinañ ma gi, ñgacsêñom dau kôc Yisu dinda sa ndôc in ndê andu.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:48, 50; Mak 15:36-37; Luk 23:36)

²⁸ Yisu kêyalê bu in gic dabin gêtñ hon su. Ma tu yom dañ nañ sêto yêc, nañ ñandô sa-nga, dec in sôm, “Aö bu yô aö.” ²⁹ Lôn wain ñamakic-nga dañ kalhac gameñ dinañ, ma ñgac sin-nga dañ kôc sôwam dañ ma kêñ sip wain. Goc in sô pi a baliñ dañ, ma hôc sa pi têtñ Yisu whasuñ gi. ³⁰ In nôm su ma sôm, “Aö neñ gwelen hon pacndê su.” Goc in wec, ma mbac ndu.

³¹ Têtñ bêc dinañ lau Israel-nga sêmasañ dau tu bêc Sabat-nga, ma Sabat lanêsê-nga in ñac si om atu dañ. Ñac sêtec bu lau batê sêngalên a gicso dau têtñ bêc atu dinañ, boc-dinañ dec lau bata sêndac Pailot bu lau sin-nga sêtuc lau dau si gahi dulu tu bu sêmbac ndu ñagahô-nga, goc sêkôc ñac si ñamlañ su ma sêñsuhun. ³² Pailot gôlôc su, dec lau sin-nga sêtên ñgac dañ nañ sic pi a gicso dau whin Yisu nañ si, ma sêtuc in gahi

dulu. Goc ñac sêduc ñgac tilu-nga gahi dulu bocdinañ. ³³ Tigenñ têtñ têtñ sêtêtñ Yisu si, nañ sêlic bu in mbac ndu su, dec sic in gahi dulu dom. ³⁴ Magoc ñgac siñ-nga dañ kôc in ndê kêm ma kuñ Yisu sip ñabi, ma ñagahô dac ti bu kêc sa meñ. ³⁵ (Ñgac nañ gêlic gêtñ honñ dinañ su, nañ dec sôm asê, ma in ndê yom in yom ñandô. In dau kêyalê bu in ndê yom in yom ñandô, ma in sôm asê bu mac akêtñ whiñ bocdinañ.) ³⁶ Gêtñ dinañ hôc asê, dec yom lu nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.

Yom dañ yêc bocdec bu:

Ñac oc sêduc in ndê ñakwa dañ dulu dom. *[BW 34:20]*

³⁷ Ma yom dañ tiyham yêc bocdec:

Ñac oc sêlhac ma tahê ñgac nañ sêkuñ in nañ. *[Sek 12:10]*

*Sêkêtñ Yisu ndê ñamlañ yêc hoc ñasun
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Ñgac dañ mbo, nañ sêsam bu Josep, ma in meñ akêtñ malac A rimatiya. In kêtñ whiñ Yisu, magoc sêc dau ahuc, bu in töc lau bata Israel-nga. Têtñ telha dinañ in têtñ Pailot gi ma ndac Yisu ndê ñamlañ. Pailot gôlôc, dec Josep sa gi ma kôc Yisu ndê ñamlañ su yêc a gicso dau. ³⁹ Ma Nikodemas gêm in sa. Nikodemas in ñgac bata Israel-nga nañ muñ-nga gi gêlic Yisu têtñ ôbwêc dañ. In kôc a ñakwi ti gêtñ ñamalu nañ sênjalun whiñ dau su, nañ gitôm 30 kilogram, ma whiñ Josep gi. ⁴⁰ Inlu sêkôc Yisu ndê ñamlañ, ma sem oso ña gêtñ ñamalu, goc sêhi ahuc ña po ñayham. Sêkôm gêtñ dau kêkuc lau Israel-nga si gêbôm

sênsuhun lau batê-nga. ⁴¹ Ôm dan yêc sun sa têt gameŋ nan lau sin-nga sic Yisu pi a gicso dau. Ma sêhê dan yêc ôm dau ñalôm, nan lau sêlêŋ gwanan su yêc hoc ñalôm, ma sêkêŋ ñgac batê dan yêc hoc ñasun dau mun su dom. ⁴² Bocdinan sênsuhun Yisu ñamlan yêc hocsun dinan, ñahu bu bêc dinan in bêc lau Israel-nga sêmasan dau tu Sabat-nga, ma hocsun dau yêc kêpin.

20

Yisu tisa

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-10)

¹ Bêc Sabat-nga meŋ gi su, ma têt wake ñabêc ñamata-nga Maria Magadala tisa têt bêbêc ganduc, ma sa têt sêhê gi. In gêlic bu hoc atu nan sêkêŋ ndôc sê awha, nan ndôc ñamala dom. ² Goc in kêti mbu têt Saimon Pita lu ñgacsêŋom nan Yisu atac whin ñandô, nan gi, ma sôm têt inlu, “Oyaê! Nac sêkôc Pômdau ndê ñamlan su yêc sêhê, ma yac am gauc gameŋ nan sêkêŋ in yêc.” ³ Goc Pita lu ñgacsêŋom dinan sêti bu sêtêŋ sêhê sêndi. ⁴ Inlu sênti si, ma ñgacsêŋom dinan hêc gêlêc Pita su ma hêc asê mun. ⁵ In sêc gi dom, magoc in wec ma tôc gwaniŋ, ma gêlic po nan sêhi pi Yisu ndê ñamlan, nan yêc ñamala. ⁶ Saimon Pita kêkuc meŋ hêc asê ma gacgeŋ sêc hocsun dau ñalôm gi. In gêlic po nan yêc, ⁷ ma po nan sêhi pi Yisu ñagólôn. Po dinan yêc dau-nga, magoc yêc bambalin dom, yêc gitôm sêtip sa ñapep. ⁸ Goc ñgac-sêŋom nan hêc asê sêhê mun, nan sêc gi whin. In gêlic po ñambwa, dec kêŋ whin bu Yisu tisa su yomandô. ⁹ (Mun-nga

e meñ têtj têtj dinan, nan ñac si gauc sa dom pi yom hon nan sêto yêc bu Yisu oc tisa akêtj lau batê-nga.)

Yisu hoc dau asê têtj Maria Magadala

¹⁰ Dinan su ma ñgacsênom lu dinan sêlhô sêmbu sêtêtj si andu si. ¹¹ Magoc Maria Magadala nan mbu meñ su, nan gacgeñ kalhac sêhô ñamakê ma tan. In wec bu tôc gwaniñ sêhô ñalôm, ¹² ma in gêlic añela lu ti ñakwê sêsêp sêndöc gameñ nan mun-nga Yisu yêc, dan ndöc ñagôlôñ-nga, ma dan ndöc gahi-nga. ¹³ Ma sêndac in, “O awhê! Am tan tu sake-nga?” Ma in ô yom ma sôm, “Lau sêkôc aneñ Pômdau ndê ñamlan su, ma aö gam gauc gameñ nan sêkêñ in yêc nan.” ¹⁴ In sôm yom dinan su, dec tagêlic ma gêlic Yisu, magoc kêyalê dom bu in Yisu. ¹⁵ Ma Yisu sôm, “Awhê! Am tan tu sake-nga? Am kêsalê asa?” Maria gauc gêm bu in ñgac nan yob ôm dau, dec sôm, “O ñadau, am bu kôc in ndê ñamlan su, goc sôm asê têtj aö bu am kêtj in yêc gameñ hocke, ma yac oc andi akôc in sa.” ¹⁶ Têtj dinan Yisu sôm têtj in, “Maria.” Goc Maria kac dau kwi ma mbwêc ña Yom Hïbru, “Raboni!” (Yom dau danem kwi bu ‘Kêdôhônwaga.’) ¹⁷ In kêgape Yisu dôñ ñannga, magoc in sôm, “Am êmasec aö ñapan dom, bu aö gatêtj Daman ga su dom. Magoc am mbu ndi, ma sôm têtj aneñ asidôwai bu aö oc wambu watêtj aneñ Daman, ma mac nem Damam. In aö neñ Anötö, ma mac nem Anötö.”

¹⁸ G oc Maria Magadala kôlhô têtj Yisu ndê sêñomi gi, ma sôm têtj ñac bu, “Pômdau tisa ma

aö galic inj su!” Ma yom honj nanj Yisu sôm têtj inj, nanj inj gic minj têtj ñac.

Yisu hoc dau asê têtj ndê sêñomi

¹⁹ Têtj wake ñabêc ñamata-ñga dinanj ñaôbwêc, sêñomi sêmbo andu danj ñalôm sêwhinj dau. Ñac sic gatam ahuc ñanğa, bu sêtöc lau bata Israel-ñga. Sêmbo dinanj, ma Yisu hoc dau asê kalhac ñac ñalhu, ma sôm, “Yom malô whinj mac!” ²⁰ Inj sôm yom dinanj su, goc tôc inj amba ma ñabi têtj ñac sêlic. Ma ñac honj atac ñayham atu tu sêlic Pômdau-ñga. ²¹ Ma inj sôm tiyham, “Yom malô whinj mac! Tôm Damanj kêkinj aö gasip nom gamej, nanj kwahic dec wanjinj mac asa andi.” ²² Dec inj yu wayahô pi ñac ma sôm, “Akôc Ñalau Dabunj sa loc. ²³ Aö wakêj ñaclai têtj mac bu asuc ñamalac si sac kwi. Ñac nanj mac asuc ñac si sac kwi, nanj Anötö suc ñac si sac kwi bocdinanj. Ma ñac nanj mac asuc si sac kwi dom, nanj si sac oc gacgenj yêc ñac-ñga.”

Yisu hoc dau asê têtj Tomas

²⁴ Têtj ndoc ñamata-ñga nanj Yisu hoc dau asê têtj inj ndê sêñomi, nanj Tomas mbo whinj ñac dom. Inj ñgacsêñomi 12 si danj nanj sêsam bu Lôcmpônj. ²⁵ Tinambu sêñomi ñatô sêsôm têtj inj bu, “Yac alic Pômdau su!” Magoc inj sôm, “Aö gakêj whinj dom! Aö bu walic bôlêm ñamala yêc inj amba, ma wakêj aö amanjatu sip ñamala dau, ma sôc kêm ñamala yêc inj ñabi, dec aö oc wakêj whinj.”

²⁶ Wake danj giŋga su, ma Yisu ndê sêŋomi sêmbô andu dau tiyham, ma Tomas mbo whiŋ ñac. Ñac sic gatam ahuc ñaŋga sa, magoc Yisu meŋ kalhac ñac ñalhu. Ma iŋ sôm, “Yom malô whiŋ mac!” ²⁷ Ma iŋ sôm têtŋ Tomas, “Lic aô aman, ma kêtŋ amam-atu sip dec, ma kêtŋ amam-atu sôc aneŋ ñabi. Hu nem atac lu-lu siŋ, ma kêtŋ whiŋ.” ²⁸ Dec Tomas sôm, “Aneŋ Pômdau, ma aneŋ Anötö am!” ²⁹ Goc Yisu sôm têtŋ iŋ, “Am gêlic aô su, dec kêtŋ whiŋ. Aô awhaŋ hôc lau naŋ sêlic pi tandô dom, magoc sêkêtŋ whiŋ, bu ñac oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa.”

Jon ndê bapia ñahu

³⁰ Yisu kôm gêtŋ dalô daêsam yêc iŋ ndê sêŋomi aŋgô-ŋga, naŋ ñamiŋ yêc bapia dindéc dom. ³¹ Magoc yom pi gêtŋ dalô naŋ sêto sip bapia dindéc, naŋ yêc tu bu mac asam ma akêtŋ whiŋ bu Yisu iŋ Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akêtŋ whiŋ iŋ ndê ñaê-ŋga, dec mac oc atap seŋ ambo tamli-ŋga sa.

21

Ngacsêŋomi sêhê i daêsam

¹ Tiŋambu Yisu hoc dau asê têtŋ ngacsêŋomi tiyham, yêc Bugicton Taibirias* ñamakê. Ma ñamiŋ dau dindéc. ² Saimon Pita, ma Tomas naŋ sêsam bu Lôcmpônŋ, Natanael naŋ meŋ akêtŋ malac Kana yêc Galili, Sebedi ndê atu lu, ma ngacsêŋom lu tiyham sêmbô sêwhiŋ dau. ³ Ma Pita sôm têtŋ ñac, “Aô bu wasa wandi wakôc

---

* **21:1** Taibirias - Bugicton Galili-ŋga ndê ñaê danj.

i.” Ma ñac sêsôm, “Ayôc, yac awhiñ am daloc.” Bocdinañ ñac honj sêpi wañ dañ ma sêsa si bu sêkêñ wasañ. Magoc têtñ ôbwêc dinañ, sêkôc i dañ dom.

⁴ Têtñ bêbêc ganduc Yisu kalhac baö, tigen ñac sênjalê dom bu iñ Yisu. ⁵ Ma iñ hê mwalêc ñac ma sôm, “Aê mac lau. Mac akôc i ñatô, me mba?” Ma sêsôm, “Mba!” ⁶ Dec iñ sôm têtñ ñac, “Akêñ wasañ sip andô-nga, ma mac oc atap i ñatô sa.” Bocdinañ ñac sêkêñ wasañ sip gi ma sêkôc i daêsam andô, dec gitôm dom bu sêhê sa. ⁷ Têtñ dinañ ngacsênjom nañ Yisu atac whiñ kêlêc, nañ sôm têtñ Pita bu, “Kec, Pômdau dau dê.” Saimon Pita ngô yom dau, goc ñagahô iñ kôc ndê ñakwê awê-nga sa, hi pi dau, ma pwê sip bu gi, ma bu têtñ Yisu ndi. ⁸ Wañ dau poc kêpiñ baö, ñasawa gitôm 90 mita, ma ngacsênjomi ñatô sêhêc wañ ma sêhêc wasañ ti i sênkuc Pita.

⁹ Ñac sêhêc asê baö, ma sêlic i sa ya ñanda, ma bolom ñatô. ¹⁰ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Akôc i ñatô sa yêc wasañ amenj.” ¹¹ Goc Saimon Pita têtñ wañ gi, kêgapwêc wasañ su, goc sêhê pi baö gi. I atu-atu daêsam sêyêc wasañ, nañ sêsê sa gitôm 153, magoc wasañ dau kic dom. ¹² Ñac honj sêtôc bu sêndac iñ bu, “Am asa?” Magoc yêc ñac si ñalôm sênjalê bu iñ Pômdau. Ma Yisu sôm, “Amenj ma anej gêtñ bêbêc-nga.” ¹³ Dec iñ kêsêlêñ gi ma kôc i ti bolom sa, ma kêtñ têtñ ñac. ¹⁴ Dinañ ti têtñ titô-nga nañ Yisu hoc dau asê têtñ ndê ngacsênjomi têtñ ndoc Anötö uñ iñ sa akêñ lau batê-nga.

Yisu ndê yom têtñ Pita

15 Nac seŋ gêŋ pacndê, goc Yisu sôm têt Saimon Pita, “Saimon, Jon ndê atu. Am tac whiŋ aö ñandô, hôc gêlêc lau dindêc si atac whiŋ aö su, me?” Ma iŋ sôm, “Aêc Pômdau! Am kêyalê bu aö atac whiŋ am.” Dec Yisu sôm, “Bocdinaŋ lôm aneŋ domba.” 16 Ma Yisu ndac iŋ tiyham bu, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiŋ aö ñandô, me?” Ma iŋ ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, am kêyalê bu aö atac whiŋ am.” Dec Yisu sôm, “Yob aneŋ domba.” 17 Ma iŋ ndac tidim titö-ŋga, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiŋ aö ñandô, me?” Pita ndê ñalôm ñawapac bu Yisu ndac yom tigeŋ dinaŋ têt iŋ tidim tö, ma iŋ sôm, “Pômdau, am kêyalê gêŋ hoŋ. Am kêyalê bu aö atac whiŋ am kêlêc.” Goc Yisu sôm, “Lôm aneŋ domba. 18 Aö wasôm yom ñandô têt am. Têt ndoc am mbo balê, naŋ am kêmasaŋ daôm, ma kêselêŋ têt gameŋ bocke naŋ am daôm atac whiŋ bu ndi. Tigeŋ tiŋambu, têt ndoc am ti ñamalac andô, naŋ am oc êmatôc amam, ma lau daŋ oc sêsô am nem piŋkap dôŋ, ma sêwê am têt gameŋ naŋ am atac whiŋ dom bu ndi-ŋga naŋ.” 19 Yisu sôm yom dinaŋ gwanan pi Pita ndê mbac ndu ñalêŋ, naŋ oc po Anötö ndê waê sa. Ma Yisu gic têt ku yom ma sôm, “Êmkuc aö!”

Yisu lu ñgacsêŋom naŋ iŋ atac whiŋ

20 Têt dinaŋ Pita kac dau kwi ma gêlic ñgacsêŋom naŋ Yisu atac whiŋ iŋ ñandô, naŋ kêkuc iŋlu. (Iŋ ñgac dinaŋ têt ndoc ñac seŋ Pasowa, naŋ ndöc gi paŋ Pômdau, ma ndac iŋ bu asa oc hoc iŋ asê.) 21 Têt ndoc Pita gêlic iŋ, naŋ goc iŋ ndac Yisu, “Pômdau, ñgac dê oc bocke?”

²² Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am êmkuc aö ma hêgo daôm pi in dom. Aö bu wakêñ in mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.” ²³ Tinambu sêñomi ñatô sêñgô yom dau ñawaê, ma ñatô gauc gêm bu ñgacsêñom dinañ oc mbac ndu dom. Magoc Yisu ndê yom hêganôñ ñgacsêñom dau mbo tali-ñga lec dom. In sôm bu, “Aö bu wakêñ in mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.”

Yom ndic bata-ñga

²⁴ In ñgacsêñom dau dinañ dec hoc yom hoñ dindec asê, ma to sip bapia dindec. Ma yac añyalê bu in ndê yom in yom ñandô eñ. ²⁵ Yisu kôm gêñ daêsam ma daêsam andô nañ ñamin yêc bapia dindec dom. Yac bu añsahê bu ato yom sip bapia, pi gêñ hoñ nañ Yisu kôm, mboe yom dau oc nem bapia nom-ñga hoñ ahuc.

XCV

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048